

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
ADLİ TIP ENSTİTÜSÜ
TEZ DANIŞMANI: DOÇ.DR. ERDİNÇ ÖZTÜRK

CİNSEL SALDIRI SUÇU MAĞDURU KADINLARA KARŞI
TOPLUMSAL TUTUMLAR

SOSYAL BİLİMLER ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MEHMET AKİF YALÇIN

İSTANBUL-2016

**T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
ADLİ TIP ENSTİTÜSÜ
TEZ DANIŞMANI: DOÇ.DR. ERDİNÇ ÖZTÜRK**

**CİNSEL SALDIRI SUÇU MAĞDURU KADINLARA KARŞI
TOPLUMSAL TUTUMLAR**

SOSYAL BİLİMLER ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MEHMET AKİF YALÇIN

İSTANBUL-2016

İstanbul, 25 Şubat 2016

İ.Ü. ADLİ TIP ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
SOSYAL BİLİMLER ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞINA

Lisansüstü Öğretim Yönetmeliğinin 36.maddesi uyarınca Enstitünüz Sosyal Bilimler Anabilim Dalı'nın yüksek lisans öğrencisi Mehmet Akif YALÇIN' ın,

"Tecavüz Mağduru Kadınların Suçlanmasında Toplumsal Tutumların Etkisi"

Adlı tezi jürimizce tetkik edilmiş ve kendisine tez savunması yaptırılmıştır.

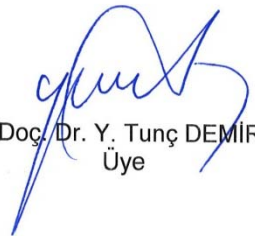
Yukarıda adı geçen tez başlığının "**Cinsel Saldırı Suçu Mağduru Kadınlara Karşı Toplumsal Tutumlar**" şeklinde değiştirilerek, tezin ve tez savunmasının kabul edilmesine oy birliğiyle karar verilmiştir.

Prof. Dr. İbrahim BALCIOĞLU
Jüri Başkanı

Prof. Dr. Faruk AŞICIOĞLU
Üye

Doç. Dr. Erdinç ÖZTÜRK
Danışman

Doç. Dr. Neylan ZİYALAR
Üye

Yard. Doç. Dr. Y. Tunç DEMİRCAN
Üye

ÖNSÖZ

Öncelikle tez çalışmamın her aşamasında engin tecrübe, bilgi ve değerli katkılarını benden esirgemeyen ve cesaret verici tutumu ile bana yol gösteren İ.Ü. Adli Tıp Enstitüsü Sosyal Bilimler Anabilim Dalı Başkanı ve tez danışmanım Sayın Doç.Dr. Erdinç ÖZTÜRK' e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Yüksek lisans eğitim sürecinde anlayış, tecrübe ve bilimsel destekleri ile bana rehberlik eden Sayın Doç.Dr. Neylan ZİYALAR' a ve Yrd.Doç.Dr. Z. Belma GÖLGE' ye teşekkür ederim.

Gerek lisans gerekse yüksek lisans öğrenimim sürecinde değerli tavsiyeleri ile beni her zaman aydınlatan ve yön veren değerli hocam Sayın Prof.Dr. K. Oya PAKER' e teşekkürlerim sonsuzdur.

Yapıcı eleştiri ve katkılarıyla araştırmanın heyecanını benimle paylaşan ve güven veren değerli arkadaşım Gözde KAŞIKÇI' ya ve araştırma verilerinin toplanmasında desteğini esirgemeyen tüm arkadaşlarıma sonsuz teşekkür ederim.

Son olarak yaşamım ve eğitim hayatım boyunca beni her anlamda destekleyen ve her zaman yanımda olan sevgili anneme ve babama sonsuz şükranlarımı sunarım.

Mehmet Akif YALÇIN

Şubat-2016

CİNSEL SALDIRI SUÇU MAĞDURU KADINLARA KARŞI

TOPLUMSAL TUTUMLAR

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı, cinsel saldırı mağduru kadınlara yönelik tutumlar ve mağdurun suçlanması üzerinde toplumda bulunan adil dünya inancının, çelişik duygulu cinsiyetçiliğin, tecavüze ilişkin mitlerin ve cinsel saldırı mağdurlarına ilişkin suçlayıcı tutumlar üzerinde demografik özelliklerin (yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi, ekonomik gelir vb.) etkisini incelemektir. Bu amaçla araştırma 2014 yılında, İstanbul'un değişik ilçelerinde ikamet eden, 18 yaşından büyük ve kolayda örnekleme yöntemi ile seçilmiş olan 150' si kadın 150' si erkek olmak üzere toplam 300 katılımcı ile yürütülmüştür. Araştırma sonuçlarına göre, katılımcıların adil dünya inancı, düşmanca cinsiyetçilik, korumacı cinsiyetçilik, eğitim, yaş, gelir düzeyi, kişinin kendisine veya yakınlarına yönelik taciz/tecavüz yaşantısı olmasının cinsel saldırı kurbanlarına ilişkin olumsuz tutumları yordadığı bulunmuştur. Buna ek olarak sevgili/flört tecavüzü, evlilik içi tecavüz ve içinde tecavüz mitleri bulunan ve bulunmayan iki farklı yabancı tecavüzü olmak üzere dört farklı senaryoda yer alan ve mağdurun yaşanan cinsel saldırı olayındaki sorumluluğuna dair tutumları ölçmeyi amaçlayan sorularda, erkek katılımcıların kadın katılımcılara göre anlamlı olarak daha fazla mağduru sorumlu tutan tutumlar içerisinde oldukları belirlenmiştir. Aynı zamanda katılımcıların cinsiyetleri ile tecavüz türlerine karşı tutumları arasında da anlamlı farklılıkların olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar, katılımcıların cinsiyetçi tutumlarının ve adil dünya inanç düzeylerinin cinsel saldırı mağduru kadınları suçlayıcı ve tecavüz olayını meşrulaştırıcı eğilimlerini etkilediğini göstermektedir. Buradan hareketle cinsel saldırı suçu ile mücadelede bu suçu meşrulaştırıcı olumsuz tutumların dikkate alınması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: , Cinsel saldırı, adil dünya inancı, düşmanca cinsiyetçilik, korumacı cinsiyetçilik, tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar.

SOCIAL ATTITUDES TOWARDS FEMALE SEXUAL ASSAULT VICTIMS

SUMMARY

The main purpose of this study is to assess the impact of socially held constructs such as belief in a just world, rape myths and ambivalent sexism on victim blaming and attitudes towards women who have been victims of sexual assault, as well as to measure the effects of demographic factors (age, gender, level of education, income etc.) on these constructs. The study was conducted in 2014 with 300 participants, 150 men and 150 women older than 18 and who reside in various areas of Istanbul selected using convenience sampling.

According to the results of the study, the participants' belief in a just world, hostile sexism, benevolent sexism, level of education, age, income level and experience with harassment/rape involving self or a loved one correlated with negative attitudes towards sexual assault victims. In addition, we found that male participants held victim blaming attitudes at a significantly higher rate than female participants as identified in response to questions assessing attitudes towards victim responsibility through four scenarios including date rape, marital rape and two stranger rape scenarios with and without rape myths. It was also found that there were significant differences based on their gender in participants' attitudes towards different types of rape.

The results of the study shows that sexist attitudes and levels of belief in a just world influences victim blaming tendencies and legitimizing rape. Based on the results of this study, it can be reasonably asserted that the attitudes which legitimize sexual assault need to be taken into account in fighting this crime.

Key Words: Sexual assault, belief in a just world, hostile sexism, benevolent sexism, attitudes toward rape victims.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	I
ÖZET	II
SUMMARY	III
İÇİNDEKİLER	IV
TABLO DİZİNİ	XII
KISALTMALAR LİSTESİ	XV
1. GİRİŞ VE AMAÇ	1
2. GENEL BİLGİLER	4
2.1. Cinsel Saldırı Kavramı	4
2.2. Cinsel Saldırı Suçunun Tarihçesi	5
2.2.1. Eski Hint Hukuku	5
2.2.2. Sümer ve Babil Hukuku.....	5
2.2.3. Asur Hukuku.....	6
2.2.4. İbrani Hukuku	6
2.2.5. Roma Hukuku	7
2.2.6. Germen Hukuku.....	8
2.2.7. Eski Fransız Hukuku.....	8
2.2.8. İslam Hukuku.....	9
2.2.9. Türk Hukuku	10
2.2.9.1. İslamiyet’ in Kabulünden Önce Türk Hukuku.....	10
2.2.9.2. İslamiyet’ in Kabulünden Sonra Türk Hukuku	10
2.2.9.2.1. Osmanlı Hukuku.....	10
2.2.9.2.2. Cumhuriyet Dönemi Türk Hukuku.....	11
2.3. Cinsel Saldırı Suçunun Hukuki Boyutu.....	13
2.3.1. 5237 Sayılı TCK’ da Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar	14

2.3.2. Mukayeseli Hukukta Cinsel Saldırı Suçu	25
2.4. Cinsel Saldırı Türleri	28
2.4.1. Yabancı Tecavüzü (Stranger Rape) ve Tanıdık Tecavüzü (Acquaintance Rape)...	29
2.4.2. Evlilik İçi Tecavüz (Marital Rape)	30
2.4.3. Sevgili/Flört Tecavüzü (Date Rape)	31
2.5. Cinsel Saldırıda Epidemiyoloji.....	31
2.6. Cinsel Saldırı Suçuna Kuramsal Yaklaşım.....	34
2.6.1. Psikanalitik Kuram.....	34
2.6.2. Psikopatolojik Yaklaşım	35
2.6.3. Sosyal Öğrenme Kuramı.....	35
2.6.4. Biyolojik Yaklaşım	36
2.6.5. Feminist Yaklaşım	38
2.7. Cinsel Saldırı Sonrası Görülen Ruhsal Sorunlar	39
2.7.1. Travma Sonrası Oluşan Ruhsal Sorunlar	40
2.7.1.1. Akut Stres Bozukluğu (ASB).....	41
2.7.1.2. Travma Sonrası Stres Bozukluğu (TSSB).....	41
2.7.1.3. Dissosyatif Bozukluklar	42
2.7.1.3.1. Dissosyatif Amnezi.....	43
2.7.1.3.2. Dissosyatif Füg	44
2.7.1.3.3. Dissosyatif Kimlik Bozukluğu (Çoğul Kişilik Bozukluğu)	44
2.7.1.3.4. Depersonalizasyon Bozukluğu	45
2.8. Cinsel Saldırı Mağdurunun Suçlanmasına İlişkin Açıklamalar	45
2.8.1. Tecavüz Mitleri	45
2.8.2. Denetim Odağı	47
2.8.3. Adil Dünya İnancı.....	47
2.8.4. Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik.....	50
2.8.5. Sistemin Meşrulaştırılması Kuramı	53

3.GEREÇ VE YÖNTEM	55
3.1. Araştırma Modeli.....	55
3.2. Araştırma Örneklemei	55
3.3. Veri Toplama Araçları.....	55
3.3.1. Kişisel Bilgi Formu.....	56
3.3.2. Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği (Personal and General Belief in a Just World Scale).....	56
3.3.3. Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği (Ambivalent Sexism Inventory).....	57
3.3.4. Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği (Attitudes Toward Rape Victim Scale-ARWS).....	57
3.3.5. Senaryolar	58
3.4. Araştırmanın Hipotezleri	58
3.5. İstatistiksel Yöntem	59
4. BULGULAR	60
4.1. Araştırma Örnekleminin Demografik Özellikleri.....	60
4.2. Katılımcıların Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	62
4.3. Katılımcıların Sosyo-Demografik Değişkenlerine Göre Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	64
4.4. Katılımcıların Senaryoların Sorularına Verdikleri Cevaplar İle Sosyo-Demografik Değişkenler Arasındaki İlişki	77
4.4.1. Katılımcıların Cinsiyetleri İle Senaryoların Sorularına Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki.....	77
4.4.1.1. Katılımcıların Cinsiyetleri İle Senaryoların 1. Sorusuna (Kadın Gerçekten İsteseydi Olayın Gidişatını Değiştirebilirdi) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	79
4.4.1.2. Katılımcıların Cinsiyetleri İle Senaryoların 2. Sorusuna (Yaşanan Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Kadın Sorumludur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki .	79

4.4.1.3. Katılımcıların Cinsiyetleri İle Senaryoların 3. Sorusuna (Yaşanan Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Erkek Sorumludur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki .	79
4.4.1.4. Katılımcıların Cinsiyetleri İle Senaryoların 4. Sorusuna (Bana Göre Bu Olay Bir Tecavüz Değildir) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	80
4.4.1.5. Katılımcıların Cinsiyetleri İle Senaryoların 5. Sorusuna (Kadın Bu Olayın Yaşanmasında Cinsel Anlamda Tahrik Edici Davranmıştır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	80
4.4.1.6. Katılımcıların Cinsiyetleri İle Senaryoların 6. Sorusuna (Kadın Bu Olaydan Dolayı Mahkemeye Başvurmalıdır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki.....	81
4.4.1.7. Katılımcıların Cinsiyetleri İle Senaryoların 7. Sorusuna (Olay Mahkemeye Yansırsa Erkek Suçlu Bulunur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki.....	81
4.4.1.8. Katılımcıların Cinsiyetleri İle Senaryoların 8. Sorusuna (Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Kadın da Sorumlu Olduğu İçin Erkek Mahkemede Daha Az Ceza Almalıdır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki.....	81
4.4.2. Katılımcıların Eğitim Düzeyleri İle Senaryoların Sorularına Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki.....	82
4.4.2.1. Katılımcıların Eğitim Düzeyleri İle Senaryoların 1. Sorusuna (Kadın Gerçekten İsteseydi Olayın Gidişatını Değiştirebilirdi) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	83
4.4.2.2. Katılımcıların Eğitim Düzeyleri İle Senaryoların 2. Sorusuna (Yaşanan Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Kadın Sorumludur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	84
4.4.2.3. Katılımcıların Eğitim Düzeyleri İle Senaryoların 3. Sorusuna (Yaşanan Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Erkek Sorumludur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	86
4.4.2.4. Katılımcıların Eğitim Düzeyleri İle Senaryoların 4. Sorusuna (Bana Göre Bu Olay Bir Tecavüz Değildir) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	88
4.4.2.5. Katılımcıların Eğitim Düzeyleri İle Senaryoların 5. Sorusuna (Kadın Bu Olayın Yaşanmasında Cinsel Anlamda Tahrik Edici Davranmıştır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	90

4.4.2.6. Katılımcıların Eğitim Düzeyleri İle Senaryoların 6. Sorusuna (Kadın Bu Olaydan Dolayı Mahkemeye Başvurmalıdır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki ...	92
4.4.2.7. Katılımcıların Eğitim Düzeyleri İle Senaryoların 7. Sorusuna (Olay Mahkemeye Yansırsa Erkek Suçlu Bulunur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	94
4.4.2.8. Katılımcıların Eğitim Düzeyleri İle Senaryoların 8. Sorusuna (Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Kadın da Sorumlu Olduğu İçin Erkek Mahkemede Daha Az Ceza Almalıdır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki.....	96
4.4.3. Katılımcıların Gelir Seviyeleri İle Senaryoların Sorularına Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki.....	96
4.4.3.1. Katılımcıların Gelir Seviyeleri İle Senaryoların 1. Sorusuna (Kadın Gerçekten İsteseydi Olayın Gidişatını Değiştirebilirdi) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	97
4.4.3.2. Katılımcıların Gelir Seviyeleri İle Senaryoların 2. Sorusuna (Yaşanan Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Kadın Sorumludur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	99
4.4.3.3. Katılımcıların Gelir Seviyeleri İle Senaryoların 3. Sorusuna (Yaşanan Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Erkek Sorumludur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	100
4.4.3.4. Katılımcıların Gelir Seviyeleri İle Senaryoların 4. Sorusuna (Bana Göre Bu Olay Bir Tecavüz Değildir)) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	102
4.4.3.5. Katılımcıların Gelir Seviyeleri İle Senaryoların 5. Sorusuna (Kadın Bu Olayın Yaşanmasında Cinsel Anlamda Tahrik Edici Davranmıştır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	103
4.4.3.6. Katılımcıların Gelir Seviyeleri İle Senaryoların 6. Sorusuna (Kadın Bu Olaydan Dolayı Mahkemeye Başvurmalıdır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki .	105
4.4.3.7. Katılımcıların Gelir Seviyeleri İle Senaryoların 7. Sorusuna (Olay Mahkemeye Yansırsa Erkek Suçlu Bulunur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki ..	106
4.4.3.8. Katılımcıların Gelir Seviyeleri İle Senaryoların 8. Sorusuna (Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Kadın da Sorumlu Olduğu İçin Erkek Mahkemede Daha Az Ceza Almalıdır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki.....	108
4.4.4. Katılımcıların Yaşları İle Senaryoların Sorularına Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	108

4.4.5. Katılımcıların Yakınına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların Sorularına Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	110
4.4.5.1. Katılımcıların Yakınına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 1. Sorusuna (Kadın Gerçekten İsteseydi Olayın Gidişatını Değiştirebilirdi) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	112
4.4.5.2. Katılımcıların Yakınına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 2. Sorusuna (Yaşanan Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Kadın Sorumludur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	112
4.4.5.3. Katılımcıların Yakınına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 3. Sorusuna (Yaşanan Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Erkek Sorumludur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	113
4.4.5.4. Katılımcıların Yakınına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 4. Sorusuna (Bana Göre Bu Olay Bir Tecavüz Değildir) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	113
4.4.5.5. Katılımcıların Yakınına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 5. Sorusuna (Kadın Bu Olayın Yaşanmasında Cinsel Anlamda Tahrik Edici Davranmıştır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki.....	114
4.4.5.6. Katılımcıların Yakınına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 6. Sorusuna (Kadın Bu Olaydan Dolayı Mahkemeye Başvurmalıdır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki.....	114
4.4.5.7. Katılımcıların Yakınına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 7. Sorusuna (Olay Mahkemeye Yansır Erkek Suçlu Bulunur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki.....	115
4.4.5.8. Katılımcıların Yakınına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 8. Sorusuna (Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Kadın da Sorumlu Olduğu İçin Erkek Mahkemede Daha Az Ceza Almalıdır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	115
4.4.6. Katılımcıların Kendilerine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların Sorularına Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki.....	116

4.4.6.1. Katılımcıların Kendilerine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 1. Sorusuna (Kadın Gerçekten İsteseydi Olayın Gidişatını Değiştirebilirdi) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	118
4.4.6.2. Katılımcıların Kendilerine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 2. Sorusuna (Yaşanan Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Kadın Sorumludur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	118
4.4.6.3. Katılımcıların Kendilerine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 3. Sorusuna (Yaşanan Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Erkek Sorumludur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	119
4.4.6.4. Katılımcıların Kendilerine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 4. Sorusuna (Bana Göre Bu Olay Bir Tecavüz Değildir) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	119
4.4.6.5. Katılımcıların Kendilerine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 5. Sorusuna (Kadın Bu Olayın Yaşanmasında Cinsel Anlamda Tahrik Edici Davranmıştır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	120
4.4.6.6. Katılımcıların Kendilerine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 6. Sorusuna (Kadın Bu Olaydan Dolayı Mahkemeye Başvurmalıdır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	120
4.4.6.7. Katılımcıların Kendilerine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 7. Sorusuna (Olay Mahkemeye Yansırsa Erkek Suçlu Bulunur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	121
4.4.6.8. Katılımcıların Kendilerine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 8. Sorusuna (Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Kadın da Sorumlu Olduğu İçin Erkek Mahkemede Daha Az Ceza Almalıdır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki	121
5. TARTIŞMA	122
5.1. Katılımcıların Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının Ölçekler Arası İlişkiler ve Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi	122
5.2. Katılımcıların Cinsiyetleri İle Senaryoların Türüne, Saldırgana ve Mağdura İlişkin Algı ve Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	130

6. SONUÇ	135
7. KAYNAKÇA	137
8.EKLER	162
EK-1: BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU	162
EK-2: KİŞİSEL BİLGİ FORMU	163
EK-4: ÇELİŞİK DUYGULU CİNSİYETÇİLİK ÖLÇEĞİ.....	165
EK-5: TECAVÜZ KURBANLARINA İLİŞKİN TUTUMLAR ÖLÇEĞİ.....	167
EK-6: SENARYO 1.....	169
EK-7: SENARYO 2.....	171
EK-8: SENARYO 3.....	173
EK-9: SENARYO 4.....	175
ÖZGEÇMİŞ	177

TABLO DİZİNİ

Tablo-I. Araştırmanın Örneklemine Demografik Özellikleri	60
Tablo-II. Tüm Katılımcıların Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları	62
Tablo-III. Kadın Katılımcıların Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları	64
Tablo-IV. Erkek Katılımcıların Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları	66
Tablo-V. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının Bağımsız Grup T Testi Sonuçları	68
Tablo-VI. Katılımcıların Yaşları ile Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları	69
Tablo-VII. Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının ANOVA Testi Sonuçları	70
Tablo-VIII. Katılımcıların Gelir Seviyelerine Göre Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının ANOVA Testi Sonuçları	72
Tablo-IX. Katılımcıların Yakınına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısına Göre Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının Bağımsız Grup T Testi Sonuçları	74
Tablo-X. Katılımcıların Kendilerine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısına Göre Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının Bağımsız Grup T Testi Sonuçları	75
Tablo-XI. Katılımcıların Yakınlarına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısına Göre Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeğinden Aldıkları Puanların Bağımsız Grup T Testi İle Karşılaştırılması	76

Tablo-XII. Katılımcıların Kendisine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısına Göre Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeğinden Aldıkları Puanların Bağımsız Grup T Testi İle Karşılaştırılması	76
Tablo-XIII. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Senaryoların Sorularına Verdikleri Cevapların Dağılımı.....	78
Tablo-XIV. Eğitim Düzeyine Göre Katılımcıların Senaryoların 1. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	82
Tablo-XV. Eğitim Düzeyine Göre Katılımcıların Senaryoların 2. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	84
Tablo-XVI. Eğitim Düzeyine Göre Katılımcıların Senaryoların 3. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	86
Tablo-XVII. Eğitim Düzeyine Göre Katılımcıların Senaryoların 4. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	88
Tablo-XVIII. Eğitim Düzeyine Göre Katılımcıların Senaryoların 5. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	90
Tablo-XIX. Eğitim Düzeyine Göre Katılımcıların Senaryoların 6. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	92
Tablo-XX. Eğitim Düzeyine Göre Katılımcıların Senaryoların 7. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	94
Tablo-XXI. Eğitim Düzeyine Göre Katılımcıların Senaryoların 8. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	95
Tablo-XXII. Gelir Seviyesine Göre Katılımcıların Senaryoların 1. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	97
Tablo-XXIII. Gelir Seviyesine Göre Katılımcıların Senaryoların 2. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	98
Tablo-XXIV. Gelir Seviyesine Göre Katılımcıların Senaryoların 3. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	100
Tablo-XXV. Gelir Seviyesine Göre Katılımcıların Senaryoların 4. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	101
Tablo-XXVI. Gelir Seviyesine Göre Katılımcıların Senaryoların 5. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	103
Tablo-XXVII. Gelir Seviyesine Göre Katılımcıların Senaryoların 6. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	104

Tablo-XXVIII. Gelir Seviyesine Göre Katılımcıların Senaryoların 7. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	106
Tablo-XXIX. Gelir Seviyesine Göre Katılımcıların Senaryoların 8. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	107
Tablo-XXX. Yaşa Göre Katılımcıların Senaryoların Sorularına Verdikleri Cevapların Dağılımı.....	109
Tablo-XXXI. Katılımcıların Yakınlarına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı Olan ve Olmayanların Senaryoların Sorularına Verdikleri Cevapların Dağılımı ..	111
Tablo-XXXII. Katılımcıların Kendilerine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı Olan ve Olmayanların Senaryoların Sorularına Verdikleri Cevapların Dağılımı.....	117

KISALTMALAR LİSTESİ

ASB: Akut Stres Bozukluğu

DKB: Dissosyatif Kimlik Bozukluğu

RUCM: Ruanda Uluslararası Ceza Mahkemesi

TCK: Türk Ceza Kanunu

TSSB: Travma Sonrası Stres Bozukluğu

UCM: Uluslararası Ceza Mahkemesi

YUCM: Yugoslavya Uluslararası Ceza Mahkemesi

1. GİRİŞ VE AMAÇ

Cinsel saldırı suçu insanlık tarihi boyunca her kültür, dini inanç, sosyo-ekonomik düzey ve yaş gurubundaki insanı tehdit eden, insanın ruhsal bütünlüğüne, fiziksel ve cinsel dokunulmazlığına karşı işlenen en önemli suçlardan birisidir. Dünya Sağlık Örgütü tarafından yayınlanan “Şiddet ve Sağlık Konusundaki Dünya Raporu” nda cinsel şiddet (sexual violence); cinsel bir eylem gerçekleştirme, istenmeyen cinsel sözler söyleme, cinsel yaklaşım ve tekliflerde bulunma ya da bir kişiyi ticari amaçla cinsel olarak kullanma gibi eylemlerin tamamını kapsamakta olup, cinsel şiddet mağduru (kurbanı) ile fail arasındaki ilişkiye bakılmaksızın, kurbanın evi ya da iş yeri ile sınırlı tutmadan her türlü koşulda bir kişinin cinselliğine karşı dolaylı ya da direkt olarak ve zorlamayla yapılan cinsel bir eylem olarak tanımlanmıştır (WHO, 2002). Cinsel saldırı ise, bedeninin cinsel yönden zorla kuşatılması, özel ve kişisel iç alanın kişinin rızası olmaksızın saldırıya uğramasıdır. Kısaca, birçok yoldan ve birçok yöntemden herhangi biri kullanılarak gerçekleştirilen duygusal, bedensel ve zihinsel bir bütünlüğün bilerek bozulmasına neden olan bir saldırı biçimidir (Brownmiller, 1984).

Amerika’da yapılan bir araştırmada her 6 dakikada bir 1 kadının Amerika’nın herhangi bir yerinde cinsel saldırıya uğradığı (FBI,1991), yine Amerika’da her 6 kadından 1’inin ve her 33 erkekten 1’inin cinsel saldırıya uğradıkları tahmin edilmiştir (Linden, 1999).

Türkiye’de ise cinsel saldırı suçunun tüm suçlar içindeki oranının yılda %3 olduğu ancak cinsel saldırı suçlarının adli makamlara bildirim oranının sadece %5-10 civarında olduğu belirtilmiştir (Yavuz, 1996; Gökdoğan, 2008).

Kadınlara yönelik uygulanan şiddetin bir türü olan cinsel saldırının sosyal ve psikolojik etkileri hakkında geniş kapsamlı araştırmalar yapılmıştır. Yapılan araştırmalarda cinsel saldırıya uğramış kadın mağdurlar cinsel saldırıya uğramamış kadınlara göre depresyon, anksiyete ve travma semptomlarını daha çok yaşadıkları görülmüştür. (Thompson

ve West, 1992). Yaşanan travmatik deneyimlerin ardından depresyon, panik bozukluğu, alkol ve madde kullanımında artış, dissosiyatif bozukluklar, uyum bozukluğu, somatoform bozukluklar gibi geniş bir yelpaze içinde değişebilen ruhsal hastalıklar gelişebilir. Anksiyete bozuklukları arasında yer alan Akut Stres Bozukluğu (ASB) ve Travma Sonrası Stres Bozukluğu (TSSB) ise travma ardından gelişen hastalıklardır (Yüksel, 2009).

Ancak mağdur kadınların yaşadığı problemler sadece cinsel saldırı sonrasında oluşan etkilerden ibaret değildir. Bununla birlikte cinsel saldırı mağdurlarına karşı sosyal gurup içindeki insanların veya yetkililerin takınmış oldukları tutumların mağdurlara ikincil bir mağduriyet yaşattığı görülmektedir. (Campbell ve Raja, 1999; George ve Martinez, 2002; White ve Robinson Kurpius,1999). Bu tutumlarla cinsel saldırı mağdurunun suçlandığı, tecavüzü hak ettiği ve mağdurun itibarsızlaştırılarak değersizleştirildiği belirtilmektedir. (Ward, 1988).

Toplumun cinsel saldırı mağdurlarına bakışının, cinsel saldırı mağduru kadınların ikincil bir mağduriyet yaşamalarına ve cinsel saldırı suçunun toplumsal zeminde meşrulaştırılmasına etki ettiği düşünülmektedir. Bu nedenle toplumun cinsel saldırı mağdurlarına bakışının altındaki sosyal psikolojik nedenlerin tespiti önem kazanmaktadır. Literatür çalışmaları incelendiğinde bu meşrulaştırma süreci adil dünya inancı, tecavüz mitleri ve çelişik duygulu cinsiyetçilik teorilerine göre şu şekilde açıklanmıştır:

Adil dünya inancı, dünyanın adil bir yer olduğu ve insanların neyi hak ederlerse onu buldukları hipotezi üzerine kurulmuştur. İnsanlar iyilerin ödüllendirildiği, kötülerin cezalandırıldığı ve nihayetinde herkesin hak ettiğini aldığı adil bir dünyada yaşıyor olduklarına inanmaya güdülenmişlerdir (Lerner, 1980).

Tecavüz mitleri, tecavüz olayı, saldırganlar ve tecavüz kurbanları hakkında önyargılı, stereotipik veya yanlış inançlardır ve bunlar tecavüz kurbanlarına karşı düşmanlık geliştiren

bir hava yaratmaktadır (Burt, 1980). Tecavüz hakkındaki en genel mitin, tecavüzün yabancı, anormal erkekler tarafından, edepsiz, hafif giyimli, genç ve güzel kadınlara yönelik olarak karanlık bölgelerde meydana gelen bir eylem olduğu ifade edilmektedir (Scully, 1994; Payne, Lonsway ve Fitzgerald, 1999).

Glick ve Fiske (1996)' nin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Kuramı, sadece olumsuz tutumların değil olumlu tutumların ve kalıp yargıların da cinsiyetçiliğe yol açacağı fikri üzerine temellendirilmiştir. Bu kuramda cinsiyetçiliğin; düşmanca cinsiyetçilik (hostile sexism) ve korumacı cinsiyetçilik (benevolent sexism) olmak üzere iki boyutluluğu ele alınmıştır. Düşmanca cinsiyetçilik; erkeğin gücünü, kalıplaşmış cinsiyet rollerini ve erkeklerin kadınları zayıf ve kendilerine bağımlı görmelerini, onları cinsel nesnelere olarak değerlendirmelerini ve istismarını meşrulaştırmayı kapsamaktadır. Korumacı cinsiyetçilik ise bunun aksine, erkek egemenliğinin ve buna bağlı cinsiyet rollerinin daha ılımlı bir biçimde haklılaştırılmasını kapsamaktadır.

Bu araştırmanın temel amacı, cinsel saldırı mağduru kadınlara yönelik tutumlar ve mağdurun suçlanması üzerinde toplumda bulunan adil dünya inancının, çelişik duygulu cinsiyetçiliğin, tecavüze ilişkin mitlerin ve cinsel saldırı mağdurlarına ilişkin suçlayıcı tutumlar üzerinde demografik özelliklerin (yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi, ekonomik gelir vb.) etkisini incelemektir.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Cinsel Saldırı Kavramı

Cinsel saldırı suçu insanlık tarihi boyunca her kültür, dini inanç, sosyo-ekonomik düzey ve yaş gurubundaki insanı tehdit eden, insanın ruhsal bütünlüğüne, fiziksel ve cinsel dokunulmazlığına karşı işlenen en önemli suçlardan birisidir.

Literatür incelendiğinde cinsel suçlar, dünyanın farklı kültür ve hukuki düzenlemelerinde farklı kavram ve tanımlamalarla karşımıza çıkmaktadır. Bunlar ırza geçme-tecavüz (rape), cinsel şiddet (sexual violence), cinsel istismar (sexual abuse) ve cinsel saldırı (sexual assault) kavramlarıdır. Çalışmamızda kavram karmaşasına neden olmamak için Türk Ceza Kanunu'nda kullanıldığı hali olan "cinsel saldırı" kavramı altında konu ele alınacaktır.

Cinsel saldırı davranışı genellikle cinsel kaynaklı bir eylem olarak görülür fakat gerçekte bir şiddet eylemidir. Cinsel saldırı, cinselliğin saldırı silahı olarak kullanıldığı bir şiddet suçudur (Holmes ve Holmes, 2009).

Dünya Sağlık Örgütü tarafından yayımlanan "Şiddet ve Sağlık Konusundaki Dünya Raporu"nda cinsel şiddet (sexual violence); cinsel bir eylem gerçekleştirme, istenmeyen cinsel sözler söyleme, cinsel yaklaşım ve tekliflerde bulunma ya da bir kişiyi ticari amaçla cinsel olarak kullanma gibi eylemlerin tamamını kapsamakta olup, cinsel şiddet kurbanı ile fail arasındaki ilişkiye bakılmaksızın, kurbanın evi ya da iş yeri ile sınırlı tutmadan her türlü koşulda bir kişinin cinselliğine karşı dolaylı ya da direkt olarak ve zorlamayla yapılan cinsel bir eylem olarak tanımlanmıştır. Tecavüz ise (rape); güç kullanarak ve kurbanın rızası olmaksızın saldırganın penisi ile ya da başka bir obje aracılığıyla bireyin vajinal, anal veya vücudunun farklı bir parçasına girmesi olarak tanımlanmaktadır (WHO, 2002).

Yavuz' a göre (1997) cinsel saldırı; rızası olmayan veya herhangi bir sebepten dolayı (akıl hastalığı veya yaş küçüklüğü) rızası kabul edilmeyen bir kişinin fiziksel güç kullanımı, tehdit, hile, korku ve kandırma gibi zorlamalarla cinsel içerik taşıyan bir davranışa maruz kalmasıdır. Bu yasal olmayan davranışlar cinsel amaçlı bir dokunuştan ırza geçmeye kadar çok değişik şekillerde olabilmektedir.

Cinsel saldırı, beden cinsel yönden zorla kuşatılması, özel ve kişisel iç alanın kişinin rızası olmaksızın saldırıya uğramasıdır. Kısaca, birçok yoldan ve birçok yöntemden herhangi biri kullanılarak gerçekleştirilen duygusal, bedensel ve zihinsel bir bütünlüğün bilerek bozulmasına neden olan bir saldırı biçimidir (Brownmiller, 1984).

2.2. Cinsel Saldırı Suçunun Tarihçesi

Tarihsel sürece bakıldığında bireyin cinsel dokunulmazlığına karşı işlenen cinsel saldırı suçunun farklı devirlerde ve toplumlarda farklı şekillerde suç sayılarak cezalandırıldığı görülmektedir.

2.2.1. Eski Hint Hukuku

Hint medeniyetinde cinsel saldırı suçu önemli suçlardan kabul edilip, failin ve mağdurun mensup buldukları kasta göre çeşitli cezalar verilmekteydi. Cinsel suçlar için, para cezası, mallara el konulması, sürgün, hapis, uzvun kesilmesi, bağlı bulunduğu klandan çıkarılması ve ölüm gibi cezalar verilirdi. (Okandan, 1951).

2.2.2. Sümer ve Babil Hukuku

Sümer ve Babil Hukuku'nun temelini oluşturan ve bilinen ilk yasalardan olan Hammurabi Kanunları şahıslara karşı işlenen cinsel saldırı suçu hakkında ağır yaptırımlar öngörüyordu (Artuk ve ark., 2002). Hammurabi' ye göre bakire bir kızın ırzına geçen

saldırgan öldürülürdü, kız ise suçsuz sayılırdı. Ancak ırzına geçilen kadın evli ise suç saldırı ile birlikte paylaşmak zorunda kalırdı ve her iki taraf birbirine bağlanarak ırmağa atılırdı. Aile başkanı olan erkeğin baktığı kadınlar üzerindeki hak ve gücünün bir ifadesi olarak, kendi kızıyla cinsel ilişkide bulunan bir erkeğin cezası ise yalnızca kent sınırlarının dışına çıkarılmaktı (Gölge, 1997).

2.2.3. Asur Hukuku

Asur Hukuku, cinsel saldırı ve sarkıntılık fiillerini suç olarak kabul etmiş olup bu fiiller hakkında ağır cezalar uygulamıştır (Can, 2002). Asur hukukunda evli bir erkeğin, genç bir kızın ırzına geçmesi halinde, kızın babası ırza geçme suçunu işleyen erkeğin karısını alır, aynı fiili onu yanında tutarak karısına uygulardı. Genç bir kızın ırzına geçen kimsenin evli olmaması halinde, bu durumda saldırgan kızlara ödenen fiyatın üç katını ödemeye mahkum edilir ve kızın babasının izni ile ırzına geçtiği kızla evlendirilirdi. Hür bir adamın karısının, zorla ve rızası olmaksızın ırzına geçilmesi halinde, kadına herhangi bir ceza verilmezken cinsel saldırıda bulunan erkek öldürülürdü. Evli bir kadının kandırılarak gizli bir eve götürülmesi ve orada yabancı bir erkekle cinsel ilişkiye girmesinin sağlanması halinde, bunu itiraf eden kadın cezalandırılmazken, itiraf etmemesi ve olayın ortaya çıkması halinde kadına verilecek cezayı kocası belirlerdi. Ancak kadın itiraf etsin veya etmesin, onunla cinsel ilişkiye giren erkek ve bu ilişkiyi mümkün kılan kimse ya da kimselere ölüm cezası uygulanırdı (Okandan, 1951).

2.2.4. İbrani Hukuku

İbrani Hukuku da cinsel saldırıyı suç olarak kabul etmiş ve bu suçlar hakkında ağır cezalar uygulamıştır. Bir kimse, nişanlı bir kıza, şehir dışında zorla tecavüz edecek olursa, fiilin şehir dışında işlenmiş olması kızın direnmesini ve karşı koymasını sonuçsuz bırakacağından dolayı yalnız fail olan erkek öldürülür, kıza bir ceza verilmezdi. Eğer nişanlı

bir kıza şehirde tecavüz edilmiş ve kız bu fiile bağırarak karşı koymamışsa, fiili engellemek için gereken çabayı göstermediği için kız, tecavüz eden erkek ise kızın namus ve iffetine zarar verdiği için ikiside taşlanarak öldürülürdü (Okandan, 1951).

2.2.5. Roma Hukuku

Roma Hukuku' nda VIII. yüzyıla kadar işlenen cinsel suçlarda yaptırım uygulama yetkisi aile babasının cezai iktidarına veya censorlara bırakılmıştı. Fakat ilerleyen zaman sürecinde gerçekleştirilen evliliklerin azalması ve bunun sonucu olarak devletin geleceğinin sarsılacağı endişesi Roma Hukukunda ahlaka karşı eylemleri cezalandırmaya yönelik düzenlemeler öngören "Lex Julia de Adulteris" adlı kanun yürürlüğe girmiştir (Yarsuvat, 1964).

Cumhuriyet döneminde Roma' da bir kadınla bir erkek arasında gerçekleştirilen gayrimeşru cinsel ilişkiler suç teşkil etmekteydi. Ancak söz konusu cinsel ilişki kadının rızası dışında zorla gerçekleştirilmekteyse, ırza geçme suçunun varlığı kabul ediliyordu. Aynı zamanda erkek kaçırmak ve livata gibi filler de suç kabul edilerek bunlar hakkında ağır para cezaları uygulanmaktaydı (Okandan, 1951).

İmparatorluk döneminde Roma' da ise ırza geçme, hürriyete karşı yapılan bir saldırı olarak görülmüş ve ölüm cezasıyla cezalandırılmıştır. Bu dönemde cinsel saldırı suçunun bir köleye karşı işlenmesi ile diğer kişilere karşı işlenmesi arasında bir ayrıma gidilmeyerek bu suça karşı ölüm cezası uygulanmıştır. Yine Cumhuriyet döneminde olduğu gibi erkek kaçırmalar ve livata suç sayılarak ağır para cezasıyla cezalandırılmıştır (Okandan, 1951).

2.2.6. Germen Hukuku

Germen Hukuku' nda cinsel suçların cezalandırılmasındaki esas düşünce evlilik kurumu olmuş, yapılan düzenlemelerde bu kurumun korunması hedef alınmıştır. Charles Quint' in 1532 tarihinde yaptırdığı Carolina adlı kanunda evli, dul veya bir kıza karşı zorla cinsel ilişkide bulunanlar hakkında ölüm cezası uygulanmaktaydı. Germen Hukukunda ırza geçme suçunun varlığından söz edilebilmesi için gerekli koşullardan biri de mağdurun namuslu bir kadın olmasıydı. Bir başka ifadeyle, fuhşu meslek edinen bir kadın üzerinde gerçekleştirilen zorla ve rıza dışı cinsel ilişkiler ırza geçme olarak kabul edilmemekteydi (Yarsuvat, 1964).

2.2.7. Eski Fransız Hukuku

Eski Fransız Hukuku cinsel saldırı suçuna ilişkin düzenlemeleri Roma Hukukundan almakla beraber, Roma hukukundan farklı olarak ırza geçme suçu ile iğfal etmek amacıyla zor kullanarak ve rızası bulunmayan kız, kadın ve dulların kaçırılması suçunu birbirinden ayırmıştır. Bu durumu Fransız hukukçularından Muyart de Vouglans “ırza geçmek için mağdurenin bir yerden kaldırılarak diğer bir yere götürülmesi zorunlu değildir, halbuki cebren kaçırma cürmünde mağdurenin bir yerden kaldırılarak diğer bir yere götürülmesi şarttır” ifadesiyle iki suç arasındaki farkı ortaya koymuştur (Tuna, 1955).

II. Henri' nin 22 Mart 1557 tarihli askeri disipline ilişkin kanunnamesinin 33. Maddesi cinsel saldırıyı cezalandırmaktadır. Söz konusu maddeye göre, bir kadına veya kıza cinsel saldırıda bulunan kimse asılmak veya boğdurulmak suretiyle cezalandırılmaktaydı. 22 Teşrin 1730 tarihli beyannamenin 3. maddesinde cinsel saldırıda bulunanlar ölüm cezasıyla cezalandırılacağı belirtilmiş, ölüm cezasına bağlı olarak failin mallarının da müsadere edileceği hükmüne yer verilmiştir (Tuna, 1955).

2.2.8. İslam Hukuku

İslam hukuku incelendiğinde cinsel saldırı suçu ayrı bir suç olarak değerlendirilmemiş olup “zina” kapsamında ele alındığı görülmektedir. İslam hukukunda zina kısaca; “Aralarında şer-i bir akid yani nikâh bulunmayan bir erkekle kadının kendi istekleriyle cinsel birleşmede bulunmaları” şeklinde tanımlanmaktadır (Bilmen, 1976).

Yetişkin bir erkeğin küçük bir kız ya da akıl sağlığı yerinde olmayan bir kadınla cinsel ilişkide bulunması hali, bu kimselerin fiilin kötülük derecesini idrakten mahrum olmaları sebebiyle cinsel saldırı olarak değerlendirilip fail cezalandırılmıştır. Bir kadının zinaya zorlanması durumunda, kadın bu suçun faili olarak kabul edilmemiş, yalnızca kadınla zorla cinsel ilişkiye giren erkek cezalandırılmıştır (Udeh, 1991).

İslâm ceza hukukuna göre zina, hadd cezasını gerektiren bir suçtur. Ne var ki zina suçuna verilecek hadd cezası, suçlunun evli olup olmamasına göre değişmektedir. Buna göre zina eden evli bir erkek ve/veya kadın recm (taşlanarak öldürülme) cezasına, bekar olanlar ise celde (sopa ile dövülme) ve tağrîb (sürgün) cezalarına çarptırılırlar (Akgündüz, 1990).

İslam hukukunda zina suçu üç şekilde sabit olur. Birincisi, tam ehliyetli, müslüman ve dört erkek şahidin gördüklerini beyan etmeleriyle sabit olur ki, bu çok zor bir yoldur. İkincisi, zina eden kişinin dört defa zina suçunu işlediğini ikrar etmesidir. Üçüncü olarak ise karinedir. Yani evli olmayan bir kadının gebe kalması ile de suç sabit olmuş olur (Cin ve Akgündüz, 1995).

2.2.9. Türk Hukuku

2.2.9.1. İslamiyet' in Kabulünden Önce Türk Hukuku

İslamiyet' in kabulünden önceki Türk devletlerinde cinsel saldırı suçuna ilişkin düzenlemeler hakkında ayrıntılı bilgilere sahip değiliz. Suçlar genellikle ağır ve hafif suçlar olarak ikiye ayrılmaktadır. Evli bir kadına cinsel saldırıda bulunmak ağır suçlardandı ve cezası idamdı. Genç bir kıza cinsel saldırıda bulunan kimse onunla evlendirilirdi (Aydın, 1999).

Çin kaynaklarına göre Göktürklerde evli kadına cinsel saldırıda bulunan kişi ölüm cezası ile cezalandırılırdı. Genç kızları baştan çıkaranlar hem ceza görürler hem de evlenmek zorundaydılar (Üçok ve ark., 1999).

Moğol kanununda cinsel saldırı suç olarak kabul edilir ve verilen cezalar ekonomik nitelik taşırdı. Bir kızın zorla ırzına geçen kişiye 2x9 sığır cezası, bir kızın cinsel ilişki için baştan çıkarılması suçu için ise 9 sığır cezası uygulanmaktaydı. Ayrıca gebe bir kadının ırzına geçerek erken doğuma neden olan kimse, cenin kaç aylık ise her ay için 9 sığır vermek mecburiyetindeydi (Alinge, 1967).

2.2.9.2. İslamiyet' in Kabulünden Sonra Türk Hukuku

İslamiyet'in kabulünden sonra Türk devletlerinde, cinsel saldırı suçuna ilişkin gerek örfi hukuk gerek padişahların çıkardığı kanunnamelerin İslam hukuku kurallarının yanında yer aldığı görülmektedir.

2.2.9.2.1. Osmanlı Hukuku

Osmanlı hukukunda cinsel saldırı suçu ilk kez 1274 (1858) Tarihli Ceza Kanunname-i Hümayunun 197.-200. Maddeleri ile düzenlenmiştir. Bu kanunun 197. maddesine göre bir

kimse on bir yaşımdan küçük bir çocuğa cinsel saldırıda bulunması halinde 6 aydan az olmamak üzere geçici hapis cezası ile cezalandırılabilceği hükmü yer almıştır. 198. maddede ırza geçme suçunun cezası geçici kürek cezası olarak gösterilmiştir, devamında ise ırza tasaddi fiiline karşılık gelen eylemler üç aydan aşağı olmamak üzere hapis cezası ile cezalandırılmıştır. 199. maddede ise fiilin ağırlaştırıcı haline yer verilmiş, mürebbiler ve veliler, aylıklı hizmetkarlar suçun faili olursa beş seneden aşağı olmamak üzere geçici kürek cezası ile cezalandırılacağı hükmüne yer verilmiştir. 200. maddede ise evlenme vaadi ile kızlık bozma suçuna yer verilmiş, fail hakkında ayrıca tazminat sorumluluğu öngörülmüştür (Gökçen,1989).

2.2.9.2.2. Cumhuriyet Dönemi Türk Hukuku

Cumhuriyet döneminde 1926 yılında kabul edilen 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda (TCK) düzenlenen cinsel suçlar, 1889 İtalyan Ceza Kanunu'ndan farklı bir şekilde iktibas olunmuş, bazı eklemeler yapılmış ve bazı hükümler de 1274 (1858) tarihli Ceza Kanunname-i Hümayunu'ndan alınmıştır (Dönmezer, 1983).

Cinsel saldırı suçu 765 Sayılı Türk Ceza Kanununun, cürüm ve kabahatlerin belirtildiği ikinci kitabının “Adabı Umumiye ve Nizamı Aile Aleyhinde Cürümler” başlıklı sekizinci babın, “Cebren Irza Geçen, Küçükleri Baştan Çıkaran ve İffete Taarruz Edenler” başlıklı birinci faslında 414, 416, 417 ve 418. maddelerinde ve ortak hükümlerden olan 424, 437 ve 438. maddelerinde düzenlenmiştir (765 Sayılı TCK, 1926).

Buna göre 765 Sayılı TCK 414. maddenin birinci fıkrasında 15 yaşını bitirmeyen küçüklerin ırzına geçilmesi, ikinci fıkrasında ise fiilin cebir, şiddet, tehdit kullanmak suretiyle veya akıl veya beden hastalığından dolayı veya failin kullandığı hileli araçlarla fiile mukavemet gösteremeyecek durumdaki küçüklerin ırzına geçilmesi durumu düzenlenmiştir.

415. maddede 15 yaşını bitirmeyen bir küçüğün ırzına ve namusuna karşı işlenen tasaddi fiilleri cezalandırılmaktadır.

416. maddenin birinci fıkrasında 15 yaşını doldurmuş bir kimsenin cebir, şiddet, tehdit kullanarak ırzına geçen veya akıl veya beden hastalığından veya kendi fiilinden başka bir sebepten veya kullandığı hileli araçlardan dolayı fiile mukavemet edemeyecek bir halde bulunan bir kimseye karşı bu fiili işleyen kimse, ikinci fıkrasında ise bu yaş grubundakilere karşı ırza tasaddi fiilleri cezalandırılmıştır. Maddenin üçüncü fıkrasında ise reşit olmayan bir kimse ile rızasıyla cinsel ilişkiye girenlere ilişkin düzenlemeler yer almaktadır.

417. maddede, 414, 415, 416. maddelerdeki fiillerin birden fazla kimseler tarafından işlenmesi veya failin mağdurun velisi ve vasisi veya mürebbi ve muallimleri ve hizmetçileri veya terbiye ve gözetim veya muhafazaları altına bırakılan veya mağdur üzerinde hüküm ve nüfuzu olan kimseler tarafından işlenmesi halinde cezanın ağırlaştırılmasına dair hüküm mevcuttur.

418. maddenin birinci fıkrasında, 414, 415, 416. maddelerdeki fiillerin mağdurun ölümüne neden olması durumu, ikinci fıkrasında ise bu fiil ve hareketlerin mağdurda bir marazın oluşmasına veya mağdurun sağlığına büyük bir zarar vermesine veya mağdurda bir eksikliğe neden olması hali düzenlenmiştir.

424. maddede ise suçtan mağdur olanların statü ve durumlarına göre ve yapılan fiilin kapsam ve niteliğine göre verilecek cezadan ayrı olarak mahkemece manevi tazminat takdir edileceği belirtilmiştir.

437. maddede yukardaki eylemlerden dolayı mahkemece suçlu bulunan kişi, mağdurun veli veya vasisi olması durumunda bu kişilerin, kanunların kendilerine tanımış olduğu vasilik ve velayet haklarının kaldırılacağı hükmüne yer verilmiştir.

438. madde de ise bu fasıla kadar işlenen cinsel suçların fuhşu meslek edinen kişilere karşı işlenmesi halinde cezanın üçte iki oranında indirileceği düzenlenmiştir. Fakat sürekli tartışılan bu madde 21.11.1990 tarih ve 3679 sayılı Kanunun 28. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır (765 Sayılı TCK, 1926).

2.3. Cinsel Saldırı Suçunun Hukuki Boyutu

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda cinsel suçlar “Kişilere Karşı Suçlar” arasında “Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar” başlığı altında 102. ve 105. maddeleri arasında düzenlenmiştir. Kanunun 102. maddesinde cinsel saldırı, 103. maddesinde çocukların cinsel istismarı, 104. maddesinde reşit olmayanla cinsel ilişki ve 105. maddesinde ise cinsel taciz suçları düzenlenmiştir. Tasaddi ve elle sarkıntılık suçları TCK'nın 102/1. maddesinde yer alan cinsel saldırı suçunun basit şekli kapsamında, ırza geçme suçu 102/2. maddede yer alan cinsel saldırı suçunun nitelikli şekli kapsamında, söz atma suçu ise 105. maddedeki cinsel taciz suçu kapsamında düzenlenmiştir. Çocuklara yönelik cinsel saldırı suçu ise “çocukların cinsel istismarı” adı altında ayrı bir suç tipi olarak düzenlenmiştir. 15-18 yaş arasındaki çocuklarla rızaya dayalı cinsel ilişki ise 104. maddede yine ayrı bir suç olarak kanunda yer almıştır.

5237 sayılı TCK ile 765 sayılı TCK' da bulunan “tasaddi”, “ırza geçme”, “söz atma”, “sarkıntılık” kavramları hukukumuzdan çıkarılmış bu kavramların yerine cinsel saldırı, cinsel istismar, cinsel taciz, reşit olmayanla cinsel ilişki gibi yeni kavramlar getirilmiştir (Gürkan ve Uğuz, 2007).

765 sayılı TCK' da cinsel suçlar, Genel Adap ve Aile Düzenine Karşı Suçlar arasında yer almaktaydı. 5237 sayılı TCK' da bu eylemlerin kişiye yönelik olduğu kabul edilerek cinsel suçlar kişiye karşı suçlar kapsamında düzenlenmiştir. Korunan hukuki değer olarak kişinin cinsel dokunulmazlığı esas alınmıştır. Cinsel davranışlarla kişinin vücut dokunulmazlığı da düzenlenmiştir. Yani kişinin cinsel dokunulmazlığına karşı olan

davranışlar aynı zamanda kişinin vücut dokunulmazlığına karşı da saldırı anlamına gelmektedir (Gündüz ve Gültaş, 2011).

5237 sayılı TCK' da kadın haklarının gelişimine paralel olarak "ırz" kavramına yer verilmemiştir. Zira ırz kavramı temelde ataerkil bir yaklaşımı ifade etmektedir ve kadınların ırzı ve namusu "toplumsal bir mal, erkeğin bir malı" olarak görülmenin bir ifadesi olarak ele alınırdı. Yasada yapılan yeni düzenleme ile cinsel saldırı suçunda gerek fail gerek mağdur açısından kadın erkek ayrımını kaldırmış, cinsel saldırıyı, cins ayrımı yapmadan kişiye karşı bir suç olarak ele almıştır (Malkoç, 2009).

2.3.1. 5237 Sayılı TCK' da Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar

5237 sayılı TCK' nın cinsel suçları düzenleyen 102.-105. arasındaki maddeleri 28.06.2014 tarihinde yürürlüğe giren 6545 sayılı kanun ile bazı değişikliklere uğramıştır. İlgili maddelerin şuan yürürlükte olan hali ve 6545 sayılı kanun ile değiştirilmeden önceki hali aşağıda sunulmuştur.

Cinsel saldırı

Madde 102- (1) *Cinsel davranışlarla bir kimsenin vücut dokunulmazlığını ihlâl eden kişi, mağdurun şikâyeti üzerine, beş yıldan on yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cinsel davranışın sarkıntılık düzeyinde kalması hâlinde iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilir.*

(2) *Füilin vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, on iki yıldan az olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur. Bu füilin eşe karşı işlenmesi hâlinde, soruşturma ve kovuşturmanın yapılması mağdurun şikâyetine bağlıdır.*

(3) *Suçun;*

a) *Beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı,*

b) *Kamu görevinin, vesayet veya hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle,*

c) Üçüncü derece dâhil kan veya kayın hısımlığı ilişkisi içinde bulunan bir kişiye karşı ya da üvey baba, üvey ana, üvey kardeş, evlat edinen veya evlatlık tarafından,

d) Silahla veya birden fazla kişi tarafından birlikte,

e) İnsanların toplu olarak bir arada yaşama zorunluluğunda bulunduğu ortamların sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle, işlenmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilen cezalar yarı oranında artırılır.

(4) Cinsel saldırı için başvurulmuş cebir ve şiddetin kasten yaralama suçunun ağır neticelerine neden olması hâlinde, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

(5) Suç sonucu mağdurun bitkisel hayata girmesi veya ölümü hâlinde, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur.

Maddenin 6545 Sayılı Kanun Öncesindeki Metni

Cinsel Saldırı

MADDE 102. - (1) Cinsel davranışlarla bir kimsenin vücut dokunulmazlığını ihlâl eden kişi, mağdurun şikâyeti üzerine, iki yıldan yedi yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Fiilin vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle işlenmesi durumunda, yedi yıldan oniki yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. Bu fiilin eşe karşı işlenmesi hâlinde, soruşturma ve kovuşturmanın yapılması mağdurun şikâyetine bağlıdır.

(3) Suçun;

a) Beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı,

b) Kamu görevinin veya hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle,

c) Üçüncü derece dahil kan veya kayın hısımlığı ilişkisi içinde bulunan bir kişiye karşı,

d) Silâhla veya birden fazla kişi tarafından birlikte,

İşlenmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilen cezalar yarı oranında artırılır.

(4) Suçun işlenmesi sırasında mağdurun direncinin kırılmasını sağlayacak ölçünün ötesinde cebir kullanılması durumunda kişi ayrıca kasten yaralama suçundan dolayı cezalandırılır.

(5) Suçun sonucunda mağdurun beden veya ruh sağlığının bozulması hâlinde, on yıldan az olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur.

(6) Suç sonucu mağdurun bitkisel hayata girmesi veya ölümü hâlinde, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur.

Çocukların Cinsel İstismarı

Madde 103-(1) Çocuğu cinsel yönden istismar eden kişi, sekiz yıldan on beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cinsel istismarın sarkıntılık düzeyinde kalması hâlinde üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası verilir. Sarkıntılık düzeyinde kalmış suçun failinin çocuk olması hâlinde soruşturma ve kovuşturma yapılması mağdurun, velisinin veya vasisinin şikâyetine bağlıdır. Cinsel istismar deyiminden;

a) On beş yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş olan çocuklara karşı gerçekleştirilen her türlü cinsel davranış,

b) Diğer çocuklara karşı sadece cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak gerçekleştirilen cinsel davranışlar, anlaşılır.

(2) Cinsel istismarın vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, on altı yıldan aşağı olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur.

(3) Suçun;

a) Birden fazla kişi tarafından birlikte,

b) İnsanların toplu olarak bir arada yaşama zorunluluğunda bulunduğu ortamların sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

c) Üçüncü derece dâhil kan veya kayın hısımlığı ilişkisi içinde bulunan bir kişiye karşı ya da üvey baba, üvey ana, üvey kardeş veya evlat edinen tarafından,

d) Vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, koruyucu aile veya sağlık hizmeti veren ya da koruma, bakım veya gözetim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından,

e) Kamu görevinin veya hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle, işlenmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(4) Cinsel istismarın, birinci fıkranın (a) bendindeki çocuklara karşı cebir veya tehditle ya da (b) bendindeki çocuklara karşı silah kullanmak suretiyle gerçekleştirilmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(5) Cinsel istismar için başvuru alan cebir ve şiddetin kasten yaralama suçunun ağır neticelerine neden olması hâlinde, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

(6) Suç sonucu mağdurun bitkisel hayata girmesi veya ölümü hâlinde, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur.

Maddenin 6545 Sayılı Kanun Öncesindeki Metni

MADDE 103. - (1) Çocuğu cinsel yönden istismar eden kişi, üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cinsel istismar deyiminden;

a) On beş yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin hukukî anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş olan çocuklara karşı gerçekleştirilen her türlü cinsel davranış,

b) Diğer çocuklara karşı sadece cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak gerçekleştirilen cinsel davranışlar,

Anlaşılır.

(2) Cinsel istismarın vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, sekiz yıldan on beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(3) Cinsel istismarın üstsoy, ikinci veya üçüncü derecede kan hısmı, üvey baba, evlat edinen, vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, sağlık hizmeti veren veya koruma ve gözetim yükümlülüğü bulunan diğer kişiler tarafından ya da hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle gerçekleştirilmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(4) Cinsel istismarın, birinci fıkranın (a) bendindeki çocuklara karşı cebir veya tehdit kullanmak suretiyle gerçekleştirilmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(5) Cinsel istismar için başvurulan cebir ve şiddetin kasten yaralama suçunun ağır neticelerine neden olması hâlinde, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

(6) Suçun sonucunda mağdurun beden veya ruh sağlığının bozulması hâlinde, onbeş yıldan az olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur.

(7) Suçun mağdurun bitkisel hayata girmesine veya ölümüne neden olması durumunda, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur.

Reşit olmayanla cinsel ilişki

Madde 104- (1) Cebir, tehdit ve hile olmaksızın, onbeş yaşını bitirmiş olan çocukla cinsel ilişkide bulunan kişi, şikâyet üzerine, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Suçun mağdur ile arasında evlenme yasağı bulunan kişi tarafından işlenmesi hâlinde, şikâyet aranmaksızın, on yıldan on beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(3) Suçun, evlat edineceği çocuğun evlat edinme öncesi bakımını üstlenen veya koruyucu aile ilişkisi çerçevesinde koruma, bakım ve gözetim yükümlülüğü bulunan kişi tarafından işlenmesi hâlinde, şikâyet aranmaksızın ikinci fıkraya göre cezaya hükmolunur.

Maddenin 6545 Sayılı Kanun Öncesindeki Metni

MADDE 104. - (1) Cebir, tehdit ve hile olmaksızın, on beş yaşını bitirmiş olan çocukla cinsel ilişkide bulunan kişi, şikâyet üzerine, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Fail mağdurdan beş yaştan daha büyük ise, şikâyet koşulu aranmaksızın, cezası iki kat artırılır.

Cinsel taciz

Madde 105- (1) Bir kimseyi cinsel amaçlı olarak taciz eden kişi hakkında, mağdurun şikâyeti üzerine, üç aydan iki yıla kadar hapis cezasına veya adli para cezasına fiilin çocuğa karşı işlenmesi hâlinde altı aydan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(2) Suçun;

a) Kamu görevinin veya hizmet ilişkisinin ya da aile içi ilişkinin sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

b) Vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, koruyucu aile veya sağlık hizmeti veren ya da koruma, bakım veya gözetim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından,

c) Aynı işyerinde çalışmanın sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

d) Posta veya elektronik haberleşme araçlarının sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

e) Teşhir suretiyle, işlenmesi hâlinde yukarıdaki fıkraya göre verilecek ceza yarı oranında artırılır. Bu fiil nedeniyle mağdur; işi bırakmak, okuldan veya ailesinden ayrılmak zorunda kalmış ise verilecek ceza bir yıldan az olamaz.

Maddenin 6545 Sayılı Kanun Öncesindeki Metni

MADDE 105. - (1) Bir kimseyi cinsel amaçlı olarak taciz eden kişi hakkında, mağdurun şikâyeti üzerine, üç aydan iki yıla kadar hapis cezasına veya adli para cezasına hükmolunur.

(2) Bu fiiller, hiyerarşi veya hizmet ilişkisinden kaynaklanan nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle ya da aynı işyerinde çalışmanın sağladığı kolaylıktan yararlanılarak işlendiği takdirde, yukarıdaki fıkraya göre verilecek ceza yarı oranında artırılır. Bu fiil nedeniyle mağdur işi terk etmek mecburiyetinde kalmış ise, verilecek ceza bir yıldan az olamaz.

5237 sayılı TCK' nın cinsel suçları düzenleyen 102.-105. arasındaki maddeleri uygulamaya girdiği günden itibaren bazı tartışmaları da beraberinde getirmiştir ve 28.06.2014 tarihinde yürürlüğe giren 6545 sayılı kanun ile bazı değişikliklere uğramıştır. Akademik çevrede ve hukukçular arasında bu değişikliğin gerekçeleri ile ilgili çeşitli görüşler belirtilmiştir. Aşağıda bu tartışmalı kanun maddeleri ele alınmıştır.

Akademik çevrede ve hukukçular arasında "mağdurun beden veya ruh sağlığının bozulması" kavramı tartışılan bir konu olmuştur. Beden veya ruh sağlığının bozulması

kavramı 5237 sayılı TCK' nın 102. Maddesinin 5. bendinde düzenlenmiş olup benzeri bir düzenlemeye 103. Maddenin 6. bendinde de yer verilmiştir. Beden veya ruh sağlığının bozulması cinsel saldırı suçunun neticesi sebebi ile ağırlaşmış halidir ve faile verilecek cezayı arttırmaktadır. Ancak hangi hallerin beden veya ruh sağlığını bozacağı kanunda gösterilmemiştir ve bunun sınırlarının belirtilmemiş olması da bir belirsizlik ortamı doğurmuştur (Artuç, 2008; Gündüz ve Gültaş, 2011).

Mağdurun ruh sağlığının bozulup bozulmadığına dair Adli Tıp Kurumu'nun ilgili İhtisas Kurulu'ndan ya da bu konudaki uzaman bilirkişilerden alınacak rapor bulunması gerekliliği vardır, bu da mağdurun ceza adalet sistemi tarafından tekrar mağdur edilmesine neden olabilmektedir. Doktrinde, her cinsel saldırı suçunun mağdurun ruh sağlığını bozucu nitelikte olduğu görüşü yer almaktadır. Bir başka görüşe göre de, ruh sağlığındaki bozukluğun bu ağırlaşmış hal kapsamında değerlendirilebilmesi için kalıcı nitelikte olması gereklidir (Artuk ve ark., 2011). Kalıcı bir ruhsal bozukluğun değerlendirilebilmesi için olayın gerçekleşmesinin üzerinden altı aylık bir sürenin geçmesi gerekmektedir. Mağdurun bu raporu alabilmek için olaya ilişkin dava sonuçlanmadan bu kadar uzun bir süre beklemesi gerekliliğinin onun ruh sağlığındaki olası olumsuz etkileri de hesaba katılarak mağdur odaklı bir yaklaşımla bu düzenlemenin yasa koyucu tarafından tekrar değerlendirilmesi gerektiği düşünülmüştür (Korkusuz, 2013). Ayrıca zaman zaman kimi bazı uyarıcılara bağlı olarak alevlenen ruhsal bozukluğa işaret eden belirtiler zaman zaman ortadan kaybolabilmektedir. Bu şekilde mağdurun muayene edildiği zamanların değişkenliğine bağlı olarak rastlantısal olarak ruh sağlığının bozulup bozulmadığı konusunda farklı raporlar çıkabilmekte veya farklı olayların mağdurlarının yine muayene tarihlerine ve belirtilerin farklı zamanlarda ortaya çıkıp farklı zamanlarda kaybolabilmesine göre bir olayın mağdurunda tespit edilebilen ruh sağlığı bozukluğu diğer bir olayda tespit edilemeyebilir. Bunun da ceza adaleti yönünden sakıncaları bulunmaktadır (Genel, 2014).

Adli tıp hizmetlerinin denetlenmesini sağlayacak bir yapılanmanın olmaması ve itiraz halinde birbirinden tamamen farklı raporların alınabilmesi, suçun ağırlaşmış hallerinin değerlendirilmesine ilişkin soru işaretlerine neden olmaktadır (Hancı, 2004).

Özellikle uzun süredir ve farklı zaman ve kişilerce istismar veya saldırıya uğramış mağdurlarda, ruh sağlığının ne zaman ve hangi sanığın eylemine bağlı olarak bozulduğunun tespiti ihtisas kurulunun bu konudaki açıklamalarına göre neredeyse imkânsızdır. Ruh sağlığı bozukluğunda uzmanlık alanı aynı olan bilirkişilerin aynı konudaki yorumlamalarının zaman zaman çok önemli ölçüde farklılık gösterdiği gözlemlenmektedir. (Genel, 2014).

Bu tartışmalara paralel olarak 6545 sayılı kanun ile *“Maddenin beşinci fıkrasında yer alan “suçun sonucunda mağdurun beden veya ruh sağlığının bozulması halinde, on yıldan az olmamak üzere hapis cezasına hükmolunacağı”na dair suçun neticesi sebebiyle ağırlaşmış hali, bu suç mağdurlarının defalarca hastane veya Adli Tıp Kurumuna gitmelerine, buralarda müşahedeye tabi tutulmalarına ve maruz kaldıkları fiili tekrar tekrar yaşamalarına neden olmaktadır. Esasen, akademik çevrelerde bu suçlara maruz kalanların ruh sağlığının mutlaka bozulmuş olduğu kabul edilmekte ve ruh sağlığının bozulması kavramından neyin anlaşılması gerektiği hususunda da tam bir mutabakat bulunmamaktadır. Yapılan değişiklikle söz konusu artırım nedeninin kaldırılması, buna karşılık maddenin birinci ve ikinci fıkrasında düzenlenen cezaların artırılması öngörülmektedir. Bu düzenlemeyle, şüpheli, sanık veya hükümlüler bakımından lehe sonuç doğmaması amaçlanmaktadır”* gerekçesi gösterilerek ruh ve beden sağlığının bozulması kavramları ile ilgili nitelikli hal düzenlenmesine 102. ve 103. maddelerde yer verilmemiştir (Gündüz, 2015).

Bir başka tartışma konusu, cinsel saldırı suçunun eşe karşı işlenmesidir. Bu madde TCK' nın 102. maddesinin 2. fıkrasında düzenlenmiştir. 765 Sayılı Eski TCK' da Yargıtay, erkek eşin ırza geçme suçunun faili olamayacağı, kadının ağır hastalık geçirmesi veya

anormal şekilde cinsel ilişkide bulunulması durumunda, aile efradına kötü muamele suçunun (765 TCK Madde: 478) oluşacağını belirtmekteydi. Bu görüşten hareket edildiğinde, cebir kullanmak suretiyle de olsa, normal yolla gerçekleştirilen cinsel ilişkinin suç oluşturmadığı sonucu çıkmaktaydı (Tezcan ve ark, 2006).

5237 Sayılı TCK' nın 102/2. maddesinde eşe karşı cinsel saldırı suçu "*Fiilin vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, on iki yıldan az olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur. Bu fiilin eşe karşı işlenmesi hâlinde, soruşturma ve kovuşturmanın yapılması mağdurun şikâyetine bağlıdır.*" olarak düzenlenmiştir. Suçun eşe karşı işlenmesi hususunda iki farklı görüş mevcuttur. Eşe karşı normal yoldan rıza dışı veya zorla yapılan eylemler cinsel saldırı suçunu (TCK 102/2) oluşturmaz, ancak ters ilişki veya cisim sokma şeklindeki eylemlerle cinsel saldırı suçu oluşur. Diğer bir görüş, cinsel saldırı suçunun şahsa karşı işlenmiş bir suç olması ve evlenme ile kişinin hürriyetinin aynı zamanda özel olarak cinsel özgürlüğünün de sınırlanması söz konusu olamayacağından, eşe karşı normal yoldan dahi olsa eylem (TCK 120/2' deki) suçu oluşturacaktır ve aksine yoruma elverişli bir ifade kanunda da yoktur (Malkoç, 2009).

Ayrıca, evlilik içi nitelikli cinsel saldırı suçunun kovuşturmasının şikayete bağlı tutulmuş olması, çoğu durumda bu suçların kovuşturmasını fiilen olanaksız hale getirdiği savunulmuştur (Tezcan ve ark., 2006).

Gündüz (2015), kanun koyucunun aile birliğinde yaşanan ve eşe yönelik en nitelikli cinsel saldırı suçunu bile, şikayet koşuluna bağlı tutarak ayrık bir düzenleme yaptığı göz önüne alındığında, 102/1. madde kapsamına giren fiillerin eşler arasında rıza dışı gerçekleşmesi durumunda basit cinsel saldırı suçu açısından değerlendirme yapılamayacağını öne sürmüştür. Bu eylemlerin niteliğine göre TCK' nın 86-87 maddeleri kapsamına giren yaralama, 106. madde kapsamına giren tehdit, 232. maddesi kapsamına giren kötü muamele

suçları arasında değerlendirmesinin uygun olacağını düşünmüştür. Buna karşıt bir görüş, suçun kişilere karşı suçlar arasında düzenlenmesi ve TCK' nın 102/2. maddesinde suçun eşler arasında işlenebileceğinin düzenlenmiş olması nedeni ile, 1. fıkra kapsamına giren basit cinsel saldırı suçunun da eşler arasında işlenebileceğini savunmaktadır (Özbek ve ark., 2010).

Tartışmalı konularda bir diğeri ise TCK' nın 102 ve 103. maddelerinde cinsel saldırı ve cinsel istismar suçlarının daha az cezayı gerektiren hali (sarkıntılık düzeyinde kalan cinsel saldırı ve cinsel istismar suçu) ile ilgili düzenlemedir.

Yargıtay sarkıntılığı “belirli bir kimseye karşı işlenen, o şahsın edep ve iffetine dokunan ani ve hareketler yönünden kesiklik gösteren, şehvet kastıyla işlenen edepsizce davranışlar” olarak tanımlamıştır (Sevük, 2005). Buna göre 5237 sayılı TCK' da, vücuda temas yoluyla gerçekleştirilen sarkıntılığı, cinsel saldırı (madde 102) veya cinsel istismar (madde 103) suçlarında daha az ceza gerektiren suç olarak, vücuda temas içermeyen kişiyi cinsel yönden rahatsız edici davranışları ise cinsel taciz (madde 105) olarak düzenlenmiştir. Buna göre cinsel saldırı ve cinsel istismar suçlarının oluşması için fiziksel temasın şart olduğu görülmektedir (Yenidünya, 2005).

Diğer yandan doktrinde vücuda temas içeren ani hareketler ve kesiklik gösteren davranışların, cinsel saldırı ve istismar suçunu oluşturmayacağı, bu durumun oluşması için hareketlerin çokluğu ve belli bir süre devamlılığın aranması gerektiği ileri sürülmüştür (Özbek ve ark., 2010). Ayrıca sarkıntılığın cinsel saldırı suçu kapsamına alınması, yürürlükteki kanun (765 sayılı TCK) ve hukukumuzda yer alan ırza geçme ve ırza tasaddi suçları ve hatta sarkıntılık suçlarının bir arada düzenlenmesi, bu halin ileride cinsel eylemlerin çok ağır cezalarla karşılanmasına neden olabileceği gerekçesiyle eleştirilmiştir (Yarsuvat ve ark., 2004). Bu görüşün aksine sarkıntılıkta mağdurun vücudu ile temasın söz konusu olabileceği

ve bunun da cinsel davranışlarla vücut dokunulmazlığının ihlalini oluşturacağı görüşü de ileri sürülmüştür (Sevük, 2005; Malkoç, 2009).

Sonuç olarak kanun koyucu 6545 sayılı kanun ile “*Türk Ceza Kanununun 102 ve 103 üncü maddelerinde tanımlanan suçların temel şekli ile 105 inci maddesinde tanımlanan cinsel taciz suçu arasındaki ayırım ölçütü, fiziksel temastır. 105 inci maddede tanımlanan suçun oluşabilmesi için mağdurun vücuduna fiziksel bir temas söz konusu değildir. Buna karşılık, cinsel arzuların tatmini amacına yönelik olarak mağdurun vücuduna fiziksel temasta bulunulması halinde, mağdurun çocuk olup olmamasına göre 102 veya 103 üncü maddede tanımlanan suçlardan biri oluşmaktadır. Tasarıyla, bu iki maddede tanımlanan suçların temel şeklinden dolayı verilecek cezaların artırılması öngörüldüğünden, somut olayın özelliklerine göre ani hareketlerle yapılan cinsel saldırılar bakımından ceza miktarının suçun temel şeklinden daha az bırakılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu nedenle, maddenin birinci fıkrasına hüküm eklenmekte ve ani hareketle yapılan dokunuşta maddenin mevcut metnindeki cezanın verilmesi sağlanmaktadır. Diğer yandan, cinsel taciz suçuyla bir karışıklığa neden olabileceği mülahazasıyla “sarkıntılık” ibaresinin yerine “suçun ani hareketle işlenmesi” ibaresi tercih edilmiştir.” gerekçesi gösterilerek 5237 sayılı kanunun 102 ve 103. maddelerinde değişikliğe gitmiştir.*

Kanun koyucunun cinsel hürriyete karşı işlenen suça konu olan fiilin ağırlığını dikkate alarak suç ve ceza tanımlamalarını yapması, bununla beraber cinsel davranışlarla bir kimsenin vücut dokunulmazlığını ihlal etmek veya çocuğu cinsel yönden istismar etmek suretiyle cinsel dokunulmazlığa karşı suç işleyen bir kişinin, suça konu fiilin ağırlığına göre cezalandırılması yerinde olduğu ileri sürülmüştür (Şen, 2014). Ancak bu değişiklik sarkıntılık (ani hareket) gibi cinsel davranışları hafifletici bir unsur olarak ele aldığı, bu tanımı cinsel saldırının bütününe ve çocuk istismarına da taşıdığı, hangi hareketin ani olacağı konusunu ise belirsiz bıraktığı şeklinde değerlendirilmiştir. Bu düzenlemelerin kötüye kullanılmaya çok

uygun olduğu, caydırıcılıktan öte teşvik edici nitelikte olduğu, sıklıkla tanığın olmadığı ve fiziksel kanıtların bulunamadığı durumlarda kolaylıkla suçun ani hareketlerle işlenmesi olarak nitelendirilebileceği gerekçeleriyle eleştirilmiştir (Adli Tıp Uzmanları Derneği[ATUD], 2014).

2.3.2. Mukayeseli Hukukta Cinsel Saldırı Suçu

Cinsel saldırı suçunun incelenmesinde öncelikle Uluslararası Ceza Mahkemesinin (UCM) kararlarını değerlendirmekte fayda vardır. UCM' nin ırza geçmenin tanımıyla ilgili üç yaklaşım sergilediği görülmektedir.

Akayesu kararında Ruanda Uluslararası Ceza Mahkemesi (RUCM), ırza geçme eyleminin oluşabilmesi için kişinin vücudunun fiziksel ihlalini gerekli bulmakla beraber, her zaman fiziksel ihlal ile sınırlı olmadığını, bazı durumlarda fiziksel giriş veya fiziksel temas olmaksızın dahi ırza geçme suçunun oluşabileceğini belirtmiştir. Mahkeme ırza geçme eylemini, cinsel organ olarak düşünülmeyen vücut deliklerinin kullanımı ve/veya herhangi bir nesnenin sokulması da dâhil olmak üzere ırza geçme eylemi olarak düşünmüştür (Değirmenci, 2010). Akayesu kararı, ırza geçme ve cinsel şiddet fiillerinin çok geniş yorumlandığı, cinsel birleşme dışında kalan diğer durumları ayrıntılı bir şekilde belirtmediği için suçta kanunilik ilkesini ihlal ettiği yönünde öğretilere uğramıştır (Topal, 2009).

İnceleme konusu kararlardan ikincisi olan Furundzija kararında Yugoslavya Uluslararası Ceza Mahkemesi (YUCM), suçu daha belirli hale getirmeye çalışmış ve bu kapsamda ilk olarak uluslararası hukukun genel ilkelerinden hareketle bir tanım elde etmeye çalışmıştır. Ancak uluslararası hukukun genel ilkelerinden hareketle bir sonuca ulaşılamayınca dünyada uygulanan mevcut hukuk sistemlerinden faydalanılmaya çalışılmıştır. Mahkeme'ye göre ırza geçme, Akayesu kararındaki gibi değil, şiddeti cezalandıran ülkelerin kavramsal çerçevesine odaklanarak tanımlanmalıdır (Değirmenci, 2010).

Ulusal hukuklar incelendiğinde cinsel saldırı suçunun bazı ülkelerde sadece kadına yönelik işlenen bir suç olarak düzenlendiği görülmüştür (Şili Ceza Kanunu madde 361 (2); 1997 Çin Ceza Kanunu madde 236; Alman Ceza Kanunu madde 177; Japon Ceza Kanunu madde 177; Zambiya Ceza Kanunu madde 132). Buna karşın bazı ülkeler ise cinsel saldırı suçunun kadın veya erkeğe karşı işlenebileceğini yasalarında düzenlemişlerdir (Avusturya Ceza Kanunu madde 201; Fransız Ceza Kanunu madde 222-23; 1978 İtalyan Ceza Kanunu madde 519; Arjantin Ceza Kanunu madde 119) (Cassese ve ark., 2011).

Cinsel saldırı fiilini oluşturan maddi unsurlar bakımından ülke mevzuatlarında farklılıklar mevcuttur. Bazı ülkelere göre cinsel saldırı fiili, saldırganın cinsel organının kurbanın cinsel organına girmesiyle oluşmaktadır (1995 Pakistan Ceza Kanunu madde 375; Hindistan Ceza Kanunu madde 375; Uganda Ceza Kanunu madde 117). Diğer bazı ülkeler ise cinsel saldırı fiilinin maddi unsurlarını daha geniş yorumlamaktadırlar. Cinsel saldırı fiilinin unsurlarından olan şiddet, tehdit, baskı ve mağdurun rızasını ortadan kaldıran diğer hareketler de ulusal hukuklarda farklı şekilde düzenlenmiştir. Bu anlamda bazı ülkeler yasalarında şiddeti, mağdurun aczini içerecek şekilde geniş yorumlamaktadır (Hollanda Ceza Kanunu madde 180; eski Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti Ceza Kanunu madde 180). Bazı ülkelerin yasalarında şiddet ve tehdit üçüncü bir şahsa karşı da gerçekleşebilmektedir (Bosna Hersek Ceza Kanunu Bölüm XI) (Cassese ve ark., 2011; Değirmenci, 2010).

YUCM Furundzija kararında, ırza geçme fiilinin kısmen dahi olsa failin penisi veya fail tarafından kullanılan herhangi bir nesnenin mağdurun anüsüne veya vajinasına ithali ya da failin penisinin mağdurun ağızına ithali ile ve mağdura veya üçüncü bir kişiye karşı cebir, şiddet veya şiddet tehdidi uygulanması olduğunu belirtmiştir (Değirmenci, 2010).

Kunarac kararında YUCM' ye göre ırza geçme, mağdura veya üçüncü bir kişiye karşı şiddet veya şiddet tehdidi ile gerçekleştirilmektedir. Bu doğrultuda düzenlemeler ulusal ceza

kanunlarında mevcuttur (Bosna Hersek Ceza Kanunu madde 88; Alman Ceza Kanunu madde 177; Kore Ceza Kanunu madde 297; Çin Ceza Kanunu madde 139; Norveç Ceza Kanunu madde 192; Avusturya Ceza Kanunu madde 201; İspanyol Ceza Kanunu madde 178; Brezilya ceza Kanunu madde 213). Şiddetin yanı sıra mağdurun hassas durumu veya reddetme yeteneğini ortadan kaldıran durumlar da ırza geçme suçunun oluşabilmesi için yeterli görülmüş, bu durumlara genellikle mağdurun direnme yeteneğinin olmaması, bedensel veya zihinsel açıdan engelli olması, iradesinin ifsada uğratılması gibi durumlar örnek gösterilmiştir. Portekiz Ceza Kanunu madde 164, İsveç Ceza Kanunu madde 190, Fransız Ceza Kanunu madde 222, İtalyan Ceza Kanunu madde 519, Danimarka Ceza Kanunu madde 216, İsveç Ceza Kanunu Başlık 6, Bölüm 1, Finlandiya Ceza Kanunu Başlık 20. Bölüm 1, Estonya Ceza Kanunu 115. Bölümü'ndeki hükümler bu paralelde düzenlenmiştir. UCMY, Kunarac kararında, Akayesu kararına değinmiş ancak Furundzija kararında yer alan ırza geçme tanımını benimsemiştir. Birçok yazar Kunarac kararını kadın haklarının korunması konusunda önemli bir başarı olarak görmüştür (Değirmenci, 2010).

UCM Roma Statüsü Suçun Unsurları Belgesi' nde ırza geçme ve diğer cinsel şiddet biçimlerinin tanımında, failin sadece fiziksel güç kullanımına değil, tehdit ve psikolojik baskı dahil çeşitli şekillerde zor kullandığı durumlara vurgu yapılmaktadır. Bu belgede ırza geçme, sadece penisin zorla vajinaya ithali olarak değil, cinsiyetten bağımsız bir şekilde (erkeklerin ve erkek çocukların da cinsel saldırıya maruz kalabilecekleri kabul edilerek) tanımlanmaktadır. Bu tanımlama, bir nesne kullanımıyla ya da zorla oral seks dahil, genel olarak mağdurun vücuduna tecavüz edilmesine atıfta bulunmaktadır (Kurşun, 2011).

UCM' nin ırza geçme tanımında rızanın yokluğu aranmamaktadır. Zorlayıcı şartların mevcut bulunduğu durumlarda, rızanın olmadığı kabul edilmektedir. Ayrıca rıza gösteremeyecek derecede dirence sahip olmayan ve savunmasız kişiler tarafından gösterilen rıza da, fiili meşru hale getirmeyecektir (Topal, 2009).

Türkiye, 1998'de Roma'da düzenlenen Uluslararası Ceza Mahkemesi Kurulmasına Yönelik Birleşmiş Milletler Diplomatik Konferansı'na katılmış olmasına rağmen henüz UCM Statüsü'nü imzalamamıştır. Türkiye Statü'ye henüz katılmış olmasa da Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda ve TCK' da konuyla ilgili bazı düzenlemeler yapılmıştır. Bu kapsamda Anayasa' nın 38. Maddesi, 2004 yılında 5170 sayılı Kanun ile değiştirilmiş ve ayrıca 5237 sayılı TCK' nın 18. maddesine 2. fıkra olarak Uluslararası Ceza Mahkemesine taraf olmanın getirdiği hükümlülükler hariç olmak üzere vatandaşın suç sebebiyle yabancı bir ülkeye verilemeyeceği hükmü yeni kanuna eklenmiştir (Cihan ve Yenisey, 2008).

2.4. Cinsel Saldırı Türleri

Cinsel saldırı ile ilgili çeşitli tasnifler mevcuttur. Örneğin, Dünya Sağlık Örgütü' nün (2002) yayınlamış olduğu “ Şiddet ve Sağlık Konusundaki Dünya Raporu”nda cinsel şiddet (sexual violence) türleri; evlilik içinde gerçekleşen eş tecavüzü, sevgili/flört tecavüzü, yabancı tecavüzü, savaşlar sırasında gerçekleşen sistematik tecavüz, cinsel taciz, zihinsel veya fiziksel engelli bireylerin cinsel istismarı, çocukların cinsel istismarı, zorla evlendirme veya çocukların evlendirilmesi, zorla kürtaj, zorla kadın sünneti, zorla bekaret denetimleri ve cinsel sömürü amaçlı kadınların fuhşa zorlanması şeklinde belirtilmiştir.

Literatür incelendiğinde fail ile mağdur arasındaki ilişkiye göre cinsel saldırılar dört farklı şekilde ele alınmıştır. Bunlar tanıdık tecavüzü (*acquaintance rape*), yabancı tecavüzü (*stranger rape*), evlilik içi tecavüz (*marital rape*) ve sevgili/flört tecavüzü (*date rape*)' dür (Cowan, 2000).

2.4.1. Yabancı Tecavüzü (Stranger Rape) ve Tanıdık Tecavüzü (Acquaintance Rape)

Cinsel saldırı olayında fail ve kurban birbirini tanımıyorsa bu duruma yabancı tecavüzü, fail ile kurban arasında daha önceden komşuluk, akrabalık, iş veya okul arkadaşlığı gibi ilişkiler varsa bu duruma da tanıdık tecavüzü denilmektedir (Koss ve Harvey, 1991).

İnsanlar cinsel saldırıları genellikle karanlık bir sokakta, saldırganın aniden kurbanına saldırması sonucu gerçekleştiğini düşünmektedirler. Ancak yapılan bazı araştırma sonuçları birçok cinsel saldırı olayında saldırganın yabancı olmadığı, aksine %75 ile %90 arasında fail ve kurbanın birbirilerini tanıdığını göstermektedir (Cowan, 2000; Koss ve Harvey, 1991; Russell, 1984). Karbeyaz ve arkadaşlarının (2012) Eskişehir Ağır Ceza Mahkemesi'ne yansıyan 270 cinsel suç olayını inceledikleri araştırmasında olguların 34'ünde (% 12,6) sanığın yabancı, 236'sında (% 87,4) ise tanıdık ve çevreden biri olduğu, 29 olgunun (%10,7) enest ilişki kapsamında değerlendirildiği belirlenmiştir.

Yapılan birçok araştırmada tanıdık biri tarafından cinsel saldırıya uğrayan kadınların, çoğunlukla kendilerini cinsel saldırı kurbanı olarak görmedikleri belirlenmiştir. Çoğu kadın tanıdık tecavüzünün daha sık yaşandığını düşünmekte ancak yabancı birinin tecavüzünden tanıdık birinin tecavüzüne kıyasla daha fazla korktuklarını ifade etmektedirler. Oysaki yapılan çalışmalar, yabancı tecavüzü ve tanıdık tecavüzü kurbanlarında görülen psikolojik stres ve uyumsuz davranışların aynı oranda gözlendiğini, hatta tanıdık tecavüzünde yabancı tecavüzünden daha güçlü olumsuz etkiler ortaya çıkabildiğini göstermektedir (Frazierd ve Seales, 1997; Koss ve ark., 1988; Mechanic ve ark.,1994; Akt. Cowan, 2000).

2.4.2. Evlilik İçi Tecavüz (Marital Rape)

Kadınların çok sık maruz kaldıkları suçlardan biri olan evlilik içi tecavüz, eşler arasında güç kullanımı ve tehdit ile kadının rızası dışında gerçekleşen cinsel ilişki ve penetrasyon (vajinal, anal veya oral) olarak tanımlanmıştır. (Bergen, 1996; Pagelow, 1984; Russell, 1990; Akt. Bergen, 1999).

Cinsel ilişki evliliğin doğal sonuçlarından birisidir. Ancak eşler, evlilik bağıyla yalnızca karşılıklı rızanın bulunduğu bir cinsel ilişkiyi kabul etmişlerdir. Karşılıklı rızanın bulunmadığı cinsel ilişkiler kişinin cinsel özgürlüğüne karşı yapılmış bir saldırıdır ve evlilik bağı, rızaya dayanmayan zorla cinsel ilişkiyi suç olmaktan çıkarmaz (Scully, 2001; Akt. Erler, 2008).

ABD’ de yapılan araştırma sonuçlarına göre kadınların %10 ile %14’ ünün cinsel saldırıya uğradığını göstermektedir (Finkelhor & Yllo, 1985; Russell, 1990; Akt. Bergen, 2006). Hindistan’da 6000’den fazla erkekle yapılan bir araştırmanın sonuçları katılımcıların % 7’sinin eşlerine hem fiziksel hem cinsel şiddet, % 22’sinin yalnızca cinsel, % 17’sinin yalnızca fiziksel şiddet uyguladığını göstermiştir (Martin ve ark., 1999; Akt. Jewkes ve ark., 2002).

Ülkemizde yapılan kadına yönelik aile içi şiddet olgularının adli tıp uygulaması çerçevesinde değerlendirildiği bir araştırmada, adli mercilere aile içi fiziksel şiddet nedeniyle başvuran kadınların %61.7’ si eşinin cinsel yönden zor kullandığını, istememelerine rağmen cinsel ilişkiye zorlandıklarını bildirmişlerdir (Günay ve ark., 1996).

Türkiye’ de yapılan bir araştırma sonucuna göre ülke genelinde evlenmiş kadınların %15’i, cinsel şiddet içeren davranışlardan en az birini yaşamıştır ve her 3 kadından 1’ i “*kadın*

istemese bile eşiyle cinsel ilişkiye girmek görevidir” görüşündedir (T .C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2009).

2.4.3. Sevgili/Flört Tecavüzü (Date Rape)

Fail ile mağdur arasında sevgili ya da flört ilişkisi olduğu durumlarda gerçekleşen tecavüz sevgili/flört tecavüzü olarak adlandırılmaktadır. Sevgili ve eş tecavüzü sık sık “gizli tecavüz” olarak da adlandırılmaktadır (Parrot ve Bechholder, 1991; Warshaw, 1988; Akt. Cowan, 2000). Çünkü kadınların sevgilileri veya eşleri tarafından tecavüze uğradıkları durumda, yaşadıkları olayla ilgili yetkili mercilere başvurduklarında ciddiye alınmayacakları, tecavüz faili hakkında dava açılması ve faile ceza verilmesi olasılığının düşük olduğu düşüncesinden dolayı polise bildirim oranları düşüktür (Bohmer ve Parot, 1993; Clark ve Lewis, 1977; Estrich, 1987; Kahn ve ark., 1994; LaFree ve ark., 1985; Sanday, 1993; Stacy ve ark., 1992; Akt. Cowan, 2000).

Yapılan çalışmalar sevgili tecavüzünün, en az tanıdık ve evlilik içi tecavüz kadar yaygın olduğunu göstermiştir (Tjaden ve Thoennes, 2000; Watts ve ark.; Akt. Jewkes ve ark., 2002).

Ülkemizde üniversite öğrencisi ve mezunu 700 kadın ile cinsel şiddet oranlarını tespit etmek amacıyla yapılan bir araştırmada cinsel saldırıyı gerçekleştiren failerin %95’ inin tanıdık olduğu, ilk sırada sevgili düzeyindeki erkek arkadaş, ikinci sırada nişanlılık ve sözlülük ilişkisi ve üçüncü sırada da ensest ilişki türlerinin geldiği belirlenmiştir (Kayı ve ark., 2000).

2.5. Cinsel Saldırıda Epidemiyoloji

Cinsel şiddet dünya üzerindeki tüm kültür ve ülkelerde, toplumların tüm sosyo-ekonomik seviyelerinde görülmektedir. Dünyanın bazı bölgelerinde yapılan araştırma

sonuçlarına göre her beş kadından birinin hayatlarının herhangi bir anında cinsel saldırı girişimine veya cinsel saldırıya maruz kaldıkları, kadınların üçte birinin ise ilk cinsel deneyimlerini zorla yaşadıkları bilinmektedir (Jewkes ve ark., 2002; WHO, 2003).

Cinsel suçlar diğer suç türlerine göre en az bildirilen suçlardandır ve elde olan veriler gerçekte yaşananın çok az bir kısmını oluşturmaktadır. Farklı suç türleriyle kıyaslandığında cinsel saldırı suçunun adli makamlara bildirim oranının çok düşük olduğu görülmektedir. Cinsel saldırılarda adli makamlara bildirim oranı %15 iken, araba hırsızlıklarında %98, ev soygunlarında %70, kişiye yönelik hırsızlıklarda %48 olduğu belirtilmektedir (Edward ve Macleod, 1999) . Cinsel saldırı mağdurları şikayet sonrası saldırganın kendisine zarar vereceği korkusu, yaşanan olayı yetkililerin yeterince dikkate almayacakları düşüncesi, çevresinin ve ailesinin yaşanan olayı öğrenmelerini istememesi ve bu olay nedeni ile suçlanacağı korkusundan dolayı yaşanan olayı gizleme eğilimindedir (Krebs ve ar., 2007).

Amerika Birleşik Devletleri' nde yapılan çalışmalarda kadınların hayatlarının herhangi bir anında cinsel saldırıya maruz kalma prevalansının %13 ile %18 arasında olduğu belirtilmiştir (Zinzow ve ark., 2011). ABD' de 1442 kişinin katılımı ile yapılan bir araştırmada, erkek katılımcıların %14'ü ve kadın katılımcıların %32'si çocukluk döneminde cinsel istimara maruz kaldığını bildirmiştir (Briere ve Elliott, 2003). Cinsel saldırının hedefi büyük oranda kadınlardır ve ABD' de her 5 kadından 1' i (%18,3) cinsel saldırıya maruz kalmıştır. Ayrıca bu konuda erkekler de risk altındadır ve 71 erkekten 1' i (%1,4) cinsel saldırıya maruz kalmıştır (Black ve ark., 2011).

Türkiye' de ise cinsel saldırı suçunun tüm suçlar içindeki oranının yılda %3 olduğu ancak cinsel saldırı suçlarının adli makamlara bildirim oranının sadece %5-10 civarında olduğu belirtilmiştir (Gökdoğan, 2008; Yavuz, 1996). T.C Adalet Bakanlığı verilerine göre, 1999 yılında çocuk, erkek ve kadına yönelik tecavüz ve tecavüz girişimi ile ilgili 15,948

soruşturma açıldığı, tüm suç soruşturmaları içinde ise %3,3 'ünü tecavüz soruşturmaları oluşturduğu görülmüştür (Akt. Gölge ve ark., 2000)

T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı (1995) tarafından yapılan "Aile İçi Şiddetin Sebep ve Sonuçları" adlı araştırma sonuçlarına göre aile içinde cinsel şiddet ve tacize rastlama oranı %9,1 olarak hesaplanmıştır. Savaş' ın (2003) 395 evli kadın ile yaptığı araştırma sonucunda, kadınların %18' inin cinsel ilişkilerinin sürekli olarak zorla olduğu saptanmıştır.

T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (2009) tarafından yayınlanan Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması Raporu' na göre Türkiye genelinde evlenmiş her 100 kadından 11'i hayatının herhangi bir döneminde, çeşitli nedenlerle korktuğu halde cinsel ilişki yaşadığını belirtmiş, her 100 kadından 9' u da zorla cinsel ilişkiye girdiğini söylemiştir. Yine aynı çalışmada, boşanmış/ayrı yaşayan kadınların %44' ü cinsel şiddete maruz kaldığını belirtirken, eşi ölmüş kadınların %22' si, halen evli olan kadınların %14' ü ve hiç evlenmemiş kadınların %2 'si cinsel şiddete maruz kaldıklarını belirtmiştir.

T.C. Adalet Bakanlığı verilerine göre, Türkiye genelinde 2013 yılında cinsel saldırı suçunun bölge ve suçun yoğunluk gösterdiği iller bazında incelendiğinde, ceza mahkemelerine açılan davalardaki toplam suç sayısı 7778' dir. Bölge bazında bu suçun en fazla 2320 (%29,8) suç ile Marmara Bölgesinde işlendiği, bunu 1397 (%18,0) suç ile Ege Bölgesinin takip ettiği görülmüştür. İller bazında ise en fazla suçun 1375 (%17,7) suç ile İstanbul' da işlendiği görülürken bunu 600 (%7,7) suç ile Ankara ili takip etmiştir (T.C. Adalet Bakanlığı, 2013).

2.6. Cinsel Saldırı Suçuna Kuramsal Yaklaşım

Cinsel saldırı davranışının neden ortaya çıktığına dair yapılan incelemelerde, tek bir faktörün değil, çeşitli faktörlerin bu davranışın ortaya çıkmasında etkili olduğu görülmüştür (Aladağ, 2010). Her kuram kendi perspektifinden bu suç davranışının neden ortaya çıktığını açıklamaya çalışmıştır.

2.6.1. Psikanalitik Kuram

Psikanalitik kuram, erken çocukluk dönemindeki deneyimlerin, bireyin kişiliği üzerinde bıraktığı etkiye odaklanmıştır (Burkay,2008). Freud, çocuğun kişiliğini etkileyeceğine inandığı dört psikoseksüel gelişim döneminden (oral, anal, fallik ve gizlilik-ergenlik) geçtiğini savunur. Her bir dönemde değişen haz kaynağına göre çocuğun haz aldığı davranış şekli de değişmektedir. Gizil (ergenlik) dönem ile birlikte cinsel dürtü artışı, taşması meydana gelir. Eğer kişi bu dürtüler üzerinde hakimiyet kuramazsa cinsel suçlar işlemesi kaçınılmazdır (Okumuş, 1994).

Psikanalitik kurama göre kişilik id, ego ve süpereo olmak üzere üç temel yapıdan oluşur. Ego ve süpereo cinsellik ve saldırganlık dürtülerini denetim altında tutmak için gelişmiştir. Tüm insanların doğuştan getirdiği bir parçası olan cinsellik, haz almaya yöneliktir ve ahlak gelişimi ile birlikte toplumsal kurallara uygun bir şekilde dönüşür. Toplumlar, saldırganlığın ve cinselliğin bir arada olmasını yasaklayan bir takım ahlaki standartlar getirmiştir. Bu ahlaki standartları bilmeyen ve uymayan kişinin, cinsel içerikli şiddet davranışları gösterme olasılığı da yüksektir (Stinson ve ark., 2008).

Freud' un takipçilerinden Karen Horney ve Helene Deutsch gibi psikanalist düşünürler cinsel saldırıyı erkekler tarafından gerçekleştirilen bir eylem olarak ele almamışlardır. Aksine, mazoşistik kadınların yaşamlarındaki tecavüz fantezilerinin rolü üzerinde odaklanmışlardır.

Bu görüşe göre, gerçek fiziksel tecavüz, acı çekmek isteyen kadınların cezalandırıcı pişişlerinin doğal bir sonucudur (Albin,1977).

2.6.2. Psikopatolojik Yaklaşım

Psikopatolojik yaklaşım, cinsel saldırı olgusunu saldırganın psikopatolojik durumuyla açıklamaya çalışır. Saldırganın zihinsel olarak sorunlu ve duygusal olarak bozuk olduğunu savunur. Taciz veya cinsel saldırıda bulunan kişiyi “hasta” olarak değerlendiren bu yaklaşım, cinsel şiddet uygulayan erkeği, teşhirci, sübyancı ya da röntgenci gibi bir sınıflandırmaya tabi tutarak, böyle bir erkeğin normal bir erkekten ölçülebilir farklılıklara sahip olduğunu öne sürer ve farklılıkları ortaya koymaya çalışır (Godenzi, 1992).

Psikopatolojik yaklaşımı eleştiren Scully (1994) , cinsel saldırı bir hastalık olarak görüldüğünde saldırganın hasta olduğu kabul edilir ve buradan saldırgan davranışın bireyin kontrolü dışında ortaya çıktığı sonucuna ulaşılabileceğini ifade eder. Böylece cinsel şiddet, günlük “normal” dünyanın dışına itilir ve özel bir davranış türü olarak kabul edilir. Bunun sonucunda cinsel şiddet uygulayan erkekler “istisna” sayılmakta ve “normal” erkeklerle herhangi bir ortak yanları ya da benzerlikleri olması ihtimali saf dışı bırakılmaktadır.

2.6.3. Sosyal Öğrenme Kuramı

Sosyal öğrenme kuramının en önemli temsilcisi Bandura, saldırganlığın bir içgüdü ya da engellenmenin yol açtığı bir dürtü olduğu şeklindeki anlayışı reddetmekte ve saldırganlığın diğer öğrenilmiş tepkilerden farklı olmadığını öne sürmektedir. Saldırganlık, gözlem ya da taklit yoluyla öğrenilebilir; bu öğrenilen davranışlar ne kadar pekiştirilirse meydana gelme olasılığı da o kadar yüksek olur (Bandura, 1977). Sosyal öğrenme teorisi, kadına karşı öğrenilmiş saldırgan davranışın bir parçası olan cinsel saldırıyı, birbiri ile bağlantılı dört süreç üzerinden tanımlar. Bu dört süreç: 1) Cinsellik-şiddet bağlantı etkisi, 2) Model etkisi, 3)

Tecavüz miti etkisi, 4) Duyarsızlaşma etkisi. Bu dört süreç cinsellik ve şiddet arasında güçlü bir bağlantı olduğunu ortaya koyar. Çünkü tecavüz, tekrarlanan tecavüz sahnelerine maruz kalma sonucunda ortaya çıkar. Bu durum, erkekleri kadına karşı şiddet davranışlarına alışkın hale getirir. Maruz kalma aynı zamanda, erkekleri cinsel saldırı eylemlerinde acı, korku ve aşağılamaya karşı da duyarsızlaştırır. Bunun için bu teori, erkeklerin tecavüzü sıradan bir olay olarak algılayabileceklerini ve bundan dolayı kadına ve kadın bedenine saygı duymayabileceklerini öne sürer (Ellis, 1989). Pornografi konusunda yapılan araştırmalara göre, şiddet içerikli pornografi izleyen kişilerin kadınlara yönelik saldırgan tutumlarının daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır (Allen ve ark., 1995).

2.6.4. Biyolojik Yaklaşım

Biyolojik yaklaşımlar, suç davranışını açıklamada biyolojik özellikler ve genetik anormallikler üzerinde durmuştur. İlk pozitivistlerden Lombroso, Garafalo ve Ferri, suçlunun anatomik özellikleri içerisinde tanımlanabileceğini ileri sürmüşler, kalıtsal kökenli olan geniş elmacık kemikleri, yassı burun ve kalın kaşlar gibi fiziksel anormallikleri suça eğilimli olmanın bir işareti olarak ele almışlardır (McLaughlin, 2001). Daha sonra, ceza evi hekimi olarak çalışan Charles Goring, 1913 yılında yayınladığı “İngiliz Mahkum” adlı çalışmasında, suçlu tanımlamasının yalnızca anatomik özelliklerin incelenmesi ile yapılamayacağını kanıtlamıştır ve Lombroso’ nun görüşlerini çürütmüştür (Demirbaş, 2001).

Cinsel saldırganlığın biyolojik nedenlerini araştıran çalışmalar son yıllarda vücut özelliklerine değil, beyindeki işlev bozukluklarına odaklanmıştır. Beyin üzerine yapılan bazı araştırma sonuçları, cinsel saldırganlık ile frontal ve temporal lobtaki bozulmaların ilişkili olduğunu göstermiştir (Eastvold ve ark., 2011). Bazı araştırmacılar pedofililerin yüksek bir oranının beyin hasarlarıyla bağlantılı olduğunu öne sürmüşlerdir (Langevin ve Watson, 1996). Ancak bu konuda yapılan diğer araştırma sonuçlarına bakıldığında bu yöndeki kanıtlar

oldukça zayıftır (Fabian 2012). Bu alanda yapılan karşılaştırmalı çalışmalar oldukça az sayıdadır. Bu az sayıdaki çalışmalardan birinde 22 pedofili ile 22 cinsel saldırganlık davranışı olmayan birey karşılaştırılmıştır. Bu kişiler nöropsikolojik değerlendirmeye alınmış ve 14 kişilik bir alt grup beyin glukoz metabolizmasının ölçülmesi için Pozitron Emisyon Tomografisi (PET) taramalarına alınmıştır. Bu kişilerin PET taramaları ve nöropsikolojik bulguları arasında herhangi bir farklılık tespit edilmemiştir (Cohen ve ark., 2002). Bazı bireylerde beyin travması önemli olmasına rağmen, beyin hasarının cinsel saldırganlığa katkısı olduğuna dair halen kesin bir kanıt yoktur. (Jewkes, 2012).

Cinsel saldırganlığı biyolojik açıdan ele alan araştırmacıların odaklandığı diğer bir özellik ise kişilerin androjen seviyeleridir. Bu konuda yapılan bazı çalışmalar fiziksel androjen seviyeleri ile erkek cinsel davranışları arasındaki ilişkiyi göstermiştir (Christiansen, 1998). Ancak testosteron seviyesi ve cinsel dürtü seviyesi ile cinsel davranışın bağlantılı olup olmadığı net değildir (Rubinow ve Schmidt, 1996; Meston ve Frohlic, 2000). Kadın ve erkekler arasında testosteron seviyeleri ile kendine zarar verme davranışı arasında pozitif bir ilişki bildirilmiştir (Christiansen ve Knusmann, 1987), fakat bu sonuç tüm araştırmacılar tarafından doğrulanmamıştır (Campbell ve ark., 1997). Bazı araştırmacılar mahkumlarla yaptıkları çalışmalarda testosteron seviyesi ile cinsel veya genel olarak saldırgan davranışlar arasında bir bağlantı olduğunu keşfetmişlerdir. Ancak bu sonuçlar testosteron seviyesinin cinsel saldırganlığı genel saldırganlıktan daha çok etkilediğinin kanıtı değildir (Giotakis ve ark., 2003).

Cinsel saldırganlığı biyolojik açıdan açıklamaya çalışan bir diğer araştırma konusu ise genlerdir. Cinsel saldırganlıkta genlerin oynadığı rol hakkında çok az sayıda araştırma bulunmaktadır (Johansson ve ark., 2008). Genlerin ve X kromozomunun çevresel etkileşiminin, saldırganlığın gelişimi üzerinde önemli olabileceğine dair bazı kanıtlar vardır. Buna örnek olarak özellikle genetik olarak duyarlı bireylerin şiddet dolu çevre koşullarına

maruz kalması sonucunda saldırganlık göstermesi veya antisosyal eğilimleri olan bir insanın antisosyal davranışların daha yaygın olduğu ortamlara ve durumlara karışabilme olasılığının artması gösterilebilir (Johansson ve ark., 2008). Ancak bu kanıtlar halen görece limitlidir ve öncelikle cinsel saldırganlık üzerine odaklanmamıştır. Saldırganlığa yol açan kalıtsal bir element olduğuna dair genel bir kanı olmasına rağmen genleri ve genlerin yol açtığı çevresel etkileşimleri inceleyen daha az kanı ve kanıt vardır. Genetiğin cinsel saldırganlık üzerindeki etkisi ileride yapılacak araştırmalar için önemli bir alandır, ancak şu anki bilgiler ilham verici olmasına karşın sınırlıdır (Jewkes, 2012).

2.6.5. Feminist Yaklaşım

Feminist yaklaşıma göre, çocuklara ve kadınlara yönelik yapılan cinsel saldırganlık, ataerkil toplumlarda erkek egemenliğinin bir unsuru olarak ortaya çıkmaktadır (Scully, 1994). Brownmiller' a göre (1975) cinsel saldırı, erkeklerin kadınları sindirmek amacıyla, onları sürekli korku içinde tutmak için kullandığı bir süreçtir (Akt. French, 1993).

Feminist teoriye göre cinsel saldırı, ataerkil toplumdaki sosyal kontrolü sağlamada kullanılan gücün bir ifadesidir. Ayrıca ataerkil toplumlarda kadınlar daha az değer ve daha düşük statüye sahiptirler. Feminist yaklaşım bu durumu kadınların politik ve ekonomik anlamda güçsüzlüklerinden kaynaklandığını belirtmektedir (Kelly, 1988).

Feminist araştırmacılar, cinsel şiddeti analiz ederken sosyal öğrenme teorisinin etkisinden de söz etmişlerdir. Buna göre cinsel saldırı sadece sosyal tabakalaşmanın bir sonucu değil, aynı zamanda farklılaşmış cinsiyet rollerinin ve sosyalleşmenin de bir sonucudur. Bu yaklaşım, ataerkilliğin sosyal bağlamını çevreleyen toplumsal cinsiyet ile ilgili davranışların kazanılması sırasında erkeklerin saldırgan, kadınların da kurban olmayı öğrendiklerini ileri sürmektedir. Ayrıca sosyal kontrol açısından ele alındığında ise cinsel

saldırının bir cinsellik suçundan öte, düşmanlık ve şiddet suçu olduğu ifade edilmiştir (Ward, 1995).

Feminist yaklaşım kadına yönelik şiddetin analizini yaparken, kadının masum erkeği ayartan kişi olduğu görüşünü değiştirmiş, kadına karşı şiddet suçunun işlenmesinde erkeklerin eylemlerinden ötürü sorumlu tutulmaları gerektiği anlayışını ortaya koymuştur (Roze ve Koss, 2001).

2.7. Cinsel Saldırı Sonrası Görülen Ruhsal Sorunlar

Cinsel saldırı, mağdur üzerinde birçok kısa ve uzun dönem ruhsal ve sosyal sorunlara neden olan, insanın yaşayabileceği en şiddetli travmalardan birisidir (Campbell ve ark. 2009; Gölge ve ark., 2013). Cinsel saldırı bireyin yaşamı üzerinde bir tehdit olarak algılanır, çevresi ve iç benliği arasındaki dengenin bozulmasına neden olur (Bonomi ve ark., 2007). Saldırı sırasında mağdurun vücut bütünlüğü ve zaman zaman hayatı tehlikeye girdiği için kişi, yoğun bir heyecan ile korku yaşar. Cinsel saldırı mağduru, bu dönem içerisinde hayatı üzerindeki kontrolü kaybeder. Mağdur, saldırı sonrasında günlerce hatta aylarca süren ve kişinin savunma mekanizmalarını bozup felce uğratan psikolojik reaksiyonlar gösterir (Gölge, 2005).

Cinsel saldırı sonrasında mağdurun saldırıdan etkilenme düzeyi ve baş etme şekilleri bazı etkenlere göre değişmektedir. Bunlar; yaşı, gelişimsel olgunluğu, mağdurun ulaşabileceği sosyal destek sisteminin olup olmadığı, saldırganla yakınlığı-ilişkisi, yaşanan olayın sıklığı, şiddeti, süresi, olayın gerçekleştiği yer, şiddetin düzeyi, fiziksel yaralanma durumu, polisin yaklaşımı, tıbbi değerlendirmenin yapıldığı yerde tıbbi personelin tutumu, adalet sisteminin tepkisi, yakınlarının ve bulunduğu çevrenin tutumu ve travmatik olayın cinsel saldırı mağduru için anlamı şeklinde sıralanabilir. (Yüksel, 2008).

Anne Burgers ve Linda Holmstrom 1974 yılında cinsel saldırı sonrası görülen psikolojik reaksiyonları ilk defa “tecavüz travma sendromu” olarak tanımlamışlardır. Bu tanımda dikkat çeken husus ise mağdurda flashback ve kabusların savaş sonrası travmalara benzer şekilde görülmesidir. 1970’li yıllara kadar travmaya bağlı bozuklukların sadece savaş yaşamış kişilerde ve askerlerde görüldüğü düşünülürken, 1970–1980 yılları arasında aile içi şiddet ve cinsel saldırılarının artmasıyla birlikte cinsel saldırı, dayak ve savaş gibi travmatik yaşantıların aynı bozukluklara neden olduğu fark edilmiştir (Moscarello 1990)

Cinsel saldırı olayı sonrasında bireyde uzun süreli cinsel işlev bozukluğu, cinsel istekte azalma, cinsellikten kaçma gibi semptomlar görülebildiği gibi, özellikle ensest vakalarında cinsel duygu ve davranışların normal gelişim sürecinden sapma, uygunsuz ya da aşırı cinsel biliş veya davranışları içeren kompulsif cinsel davranışlar görülebilmektedir (Selvi ve ark., 2001; Basile ve ark, 2001; Aktepe, 2009).

Cinsel saldırılarla ilgili yapılan bir çalışmada, mağdurların %45’inde orgazm sorunları, %38’inde cinsel aktivitelerden uzun süre kaçış görülmüştür (Dupre ve ark., 1993). Yine yapılan farklı bir çalışmada, cinsel saldırıdan 1 ay sonra mağdurların %51’ i cinsellikten tikslenme, korkma, cinsel istek ve uyarılma sorunları ve orgazm olma sorunları gibi cinsel problemlerin bir veya daha fazlasını yaşadıklarını, mağdurların %71’ i ise saldırıdan bir yıl sonra bu problemlerin bir veya daha fazlasının hala devam ettiğini belirtmişlerdir (Briere ve Runtz, 1988).

2.7.1. Travma Sonrası Oluşan Ruhsal Sorunlar

Travma sonrası ortaya çıkan sorunlar tek tip değildir. Yaşanan travmatik deneyimlerin ardından depresyon, panik bozukluğu, alkol ve madde kullanımında artış, dissosiyatif bozukluklar, uyum bozukluğu, somatoform bozukluklar gibi geniş bir yelpaze içinde

değişebilen ruhsal hastalıklar gelişebilir. Anksiyete bozuklukları arasında yer alan Akut Stres Bozukluğu (ASB) ve Travma Sonrası Stres Bozukluğu (TSSB) ise travmanın ardından gelişen hastalıklardır (Yüksel, 2009).

2.7.1.1. Akut Stres Bozukluğu (ASB)

ASB' de kişi, gerçek bir ölüm ya da ölüm tehdidi, ağır bir yaralanma ya da kendisinin ya da başkalarının fizik bütünlüğüne bir tehdit olayını yaşamış, böyle bir olaya tanık olmuş ya da böyle bir olayla karşı karşıya gelmiştir. Kişinin tepkileri arasında aşırı korku, çaresizlik ya da dehşete düşme vardır. ASB' de, dissosiyatif semptomlar, göz önüne tekrar tekrar gelen görüntüler, rekürren düşünceler, "flashback" epizotları, rüyalar, illüzyonlar, tramvayı hatırlatan uyaranlardan belirgin şekilde kaçınma ya da artmış uyarılmışlık semptomları, belirgin anksiyete, mesleki alanlarda ya da işlevselliğin önemli diğer alanlarında bozulma belirtileri görülür. Bu bozukluk en az 2 gün, en fazla 4 hafta sürer ve travmatik olaydan sonraki 4 hafta içinde ortaya çıkar (Amerikan Psikiyatri Birliği, 2007).

2.7.1.2. Travma Sonrası Stres Bozukluğu (TSSB)

TSSB' de kişi, gerçek bir ölüm ya da ölüm tehdidi, ağır bir yaralanma ya da kendisinin ya da başkalarının fizik bütünlüğüne bir tehdit olayını yaşamış, böyle bir olaya tanık olmuş ya da böyle bir olayla karşı karşıya gelmiştir. Kişinin tepkileri arasında aşırı korku, çaresizlik ya da dehşete düşme vardır. TSSB' de, travmatik olayı elde olmadan tekrar tekrar hatırlama, yaşanan olayı sık sık ve sıkıntı veren bir biçimde rüyada görme, travmatik olay sanki yeniden oluyormuş gibi davranma ya da hissetme; travmatik olayın bir yönünü çağrıştıran olaylarla karşılaşma sonrasında yoğun bir psikolojik sıkıntı duyma ve bu karşılaşma sonunda fizyolojik tepkiler gösterme; travmaya eşlik etmiş olan düşünce, duygu ya da konuşmalardan kaçınma, travmatik olayı hatırlatan etkinlik ve yerlere karşı kaçınma davranışları, travmanın önemli bir yönünü anımsayamama, insanlardan uzaklaşma, duygulanımda kısıtlılık, bir geleceği

kalmadığı duygusunu taşıma; artmış uyarılmışlık semptomları, uykuya dalmakta güçlük, iritabilite ya da öfke patlamaları, düşüncelerini belirli bir konu üzerinde yoğunlaştırmada zorluk çekme, aşırı irkilme tepkisi gösterme yer almaktadır. Bu bozukluğa ait belirtiler bir aydan daha uzun sürer (Amerikan Psikiyatri Birliği, 2007).

TSSB' nin yaşam boyu en yüksek oranının % 57,1 ile tamamlanmış tecavüz olayları sonrası görüldüğü tespit edilmiştir (Resnick 1993). ABD'de 2011 yılında yapılan bir araştırmada, cinsel saldırıya uğrayanlar arasında hayat boyu TSSB tanımlayanların oranının %16,8, majör depresif epizot tanımlayanların oranının %12,8 olduğu belirlenmiştir (Amstadter ve ark., 2011). Ülkemizde 24 olgu üzerinde yapılan bir çalışmada, mağdurların 6'sında ASB, 11'inde TSSB, TSSB saptananlardan 2'sinde ayrıca depresyon bulguları belirlendiği, bu 11 vakanın 3'üne 1-3 ay arasında, 5'ine 3-6 ay arasında, 3'üne 6 aydan sonra tanı konulduğu ve tümünün adli tahkikatları sırasında ATK 6. İhtisas Dairesine gönderildiği, 7'sinin ise psikiyatrik açıdan normal olarak değerlendirildiği bildirilmiştir (Karbeyaz, 2009).

2.7.1.3. Dissosyatif Bozukluklar

Çok sayıda ya da yineleyici çocukluk çağı travmatik yaşantısı ve intihar girişimi ile karakterize olan “Dissosyatif Bozukluklar” adli tıp açısından çok eksende incelenmesi gereken bir psikiyatrik tanı gurubudur. Dissosyatif bozukluk vakaları klinik olarak incelendiğinde; vakaların aileleri ya da sosyal çevreleri tarafından adeta “kurban” (victim) olarak seçildikleri ve kişinin benzeri travmatik yaşantılarla tekrar tekrar karşılaştıkları dikkate alındığında, bu konunun aynı zamanda adli tıp ve psikiyatri ile yakından ilgili olan “viktimoloji” (mağdur bilimi)'nin de alanı içerisine girdiği düşünülebilir (Öztürk, 2003; Öztürk ve Şar, 2005; Öztürk, 2009). Dissosyatif bozukluklarda intihar fikirleri, intihar girişimleri, depresyon (dissosyatif depresyon), kendine zarar verme davranışları, konversiyon ve somatizasyon oldukça sık görülür (Öztürk ve Şar, 2005; Şar ve ark., 2013). Öztürk ve Şar'

ın (2008) bu konuyla ilgili olarak 40 dissosiyatif bozukluk vakasıyla yaptığı araştırmada intihar girişimlerinin yordayıcısı olarak somatizasyon bulgulanmıştır.

Dissosiasyon, normalde bütünlük içerisinde olan bilinç, bellek, kimlik, ya da çevreyi ve kendini algılama işlevlerinden en az birinde kopma kesinti ya da değişmeler olması şeklinde tanımlanmıştır (Şar, 2013). Dissosiasyon, kişiye verdiği sıkıntının yanı sıra, travma esnasında acının, dehşetin, üzüntünün, ölüm ihtimali hissini yaşanmasını engellemek, bazı çatışmalara çözüm bulunmasına katkıda bulunmak gibi bazı faydalar ve kazançlar sağlamaktadır. Ancak bu durumun sakıncası, kişinin yaşamı gerçek alanda tehlikede değilken de kişinin işlevselliğini çok daha az etkileyecek uyumlar yerine bu mekanizmanın otomatik olarak devreye girmesidir (Gabbard, 2000; Akt. Tekin ve Tekin, 2014). Dissosiyatif bozukluklar dört temel kategoride ele alınmaktadır. Bunlar; dissosiyatif amnezi, dissosiyatif füğ, dissosiyatif kimlik bozukluğu ve depersonalizasyon bozukluklarıdır.

2.7.1.3.1. Dissosiyatif Amnezi

Bu bozuklukta temel özellik bir veya birden fazla nöbetler halinde kişisel bilgilerin unutulmasıdır.. Bu unutma durumları travmatik yaşayışlar ile veya stres halleri ile ilgilidirler. Bu semptomlar sonucunda kişinin sosyal, mesleki ve diğer çalışma alanlarında bozukluklar ve gerilim halleri olmaya başlar (Amerikan Psikiyatri Birliği, 2007).

Dissosiyatif amnezi savaş gibi yoğun korku ve anksiyete altında yaşanmış deneyimlere ilişkin anıların unutulması veya günlük yaşamda şok etkisi yaratan cinsel tecavüz, saldırılar ve kişi için önemli birinin ani ve beklenmedik bir şekilde kaybı gibi olayların, kişiliğin derinliklerinde bilinçdışı olarak inkarı sonucu gelişir. Yoğun suçluluk hissi yaratan yaşantılardan sonra da bazen amnezi gelişir (Oral, 1999).

2.7.1.3.2. Dissosyatif Füg

Bu bozuklukta kişi geçmişini unutarak ev veya iş yerinden ani bir şekilde ayrılması durumu vardır. Kişi kimliği hakkında bir konfüzyon durumu veya tamamen yeni bir kimlik durumu yaşar. Kişinin sosyal, mesleki ve diğer çalışma hayatında bozulmalara ve gerilimlere neden olur (Amerikan Psikiyatri Birliği, 2007).

Dissosyatif füg genellikle bir psikososyal stres etkeni ile bağlantılı olarak oluşur. Savaş, doğal ve toplumsal afetler gibi travmatik olaylar sırasında olabilir. Öyküde kişisel reddedilme, kayıplar, başarısızlıklar, evlilik sorunları ve parasal sıkıntılar görülebilir. Bu bozukluk tipik olarak kısa sürer. Saatleri ya da günleri kapsayan kısıtlı bir ölçüde de olsa seyahatler görüldüğü gibi, ender olarak aylarca süren binlerce kilometrelik seyahatler de olabilir (Şar, 2009).

2.7.1.3.3. Dissosyatif Kimlik Bozukluğu (Çoğul Kişilik Bozukluğu)

Dissosyatif kimlik bozukluğunda (DKB) iki veya daha fazla değişik kimlik durumlarının mevcut olması gerekmektedir. Her bir kişilik alterinin anlayış tarzı, çevre ile ilişkisi, çevre ve kendisi hakkında birtakım düşünceler geliştirmesi değişiklik arz eder. En az bu kimliklerden iki tanesi zaman zaman tekrarlayarak kişinin davranışlarını kontrol altında tutar. Sıradan bir unutkanlık haliyle açıklanamayacak şekilde önemli kişisel bilgilerin hatırlanmasında ileri derecede zorluk söz konusudur (Amerikan Psikiyatri Birliği, 2007).

DKB, çocukluk çağı istismarına bağlı, kronik ve karmaşık bir travma sonrası dissosiyatif psikopatoloji olarak kabul görmektedir. Konu hakkında bugüne kadar yayınlanan vaka çalışmalarında başta aile içi olmak üzere çocukluk çağı cinsel, fiziksel, duygusal ihmal ve istismara yüksek oranlarda rastlanmıştır (Şar, 2009).

2.7.1.3.4. Depersonalizasyon Bozukluğu

Depersonalizasyon bozukluğunda kiři kalıcı ve tekrarlayıcı biçimde kendi benliğinden kopmuştur. Kiři artık kendi benliğinin, davranışının, dūřüncesinin ve hareketlerinin dışarıdan gözlemleyicisi durumuna gelmiştir. Bu bozukluğa bağlı olarak kişinin sosyal, mesleki ve diğer fonksiyonlarında anlamlı bozukluklar ve zorluklar olur. Depersonalizasyon yaşantısı durumunda kişinin gerçeekliği değerlendirme kabiliyeti bozulmamıştır (Amerikan Psikiyatri Birliđi, 2007).

2.8. Cinsel Saldırı Mağdurunun Suçlanmasına İlişkin Açıklamalar

2.8.1. Tecavüz Mitleri

Tecavüz mitleri ile ilgili ilk çalışmaları 1980 yılında yapan Martha Burt, tecavüz mitlerini; tecavüz, tecavüzcü ve tecavüz mağduru hakkında, önyargılı, stereotipik ya da yanlış inançlar olarak tanımlamıştır (Burt, 1980). Bu tanım daha sonraki araştırmacılar tarafından genişletilerek, çoğunlukla yanlış olan, ancak büyük oranda ve sürekli olarak kabul gören ve erkeğin kadına yönelik cinsel saldırganlığını inkar ederek meşrulaştırılmasını sağlayan tutumlar ve inançlar olarak ele alınmıştır (Lonsway ve Fitzgerald, 1994).

Literatür incelendiğinde tecavüz mitleri ile ilgili bazı örnekler şunlardır: Kadınların seksi konuşmaları ve bu şekilde davranmaları tecavüzcüyü tahrik eder, bir kadın dikkatsiz davrandığı için tecavüze uğramıştır, eğer bir kadının vücudunda darp izi yoksa bunun bir tecavüz olduğu söylenemez, tecavüz ani gelişen bir davranıştır ve plansız meydana gelir, erkekler cinsellik konusunda aç oldukları için tecavüz ederler, kadın direnirse tecavüz edilemez, kadın intikam almak için tecavüze uğradığını iddia eder, tecavüz olayında ancak namuslu ve iyi karakterli kadınlar gerçek mağdurlardır (Gölge, 1997; Bohner ve ark., 2002).

Araştırmacılar tecavüz mitlerinin; mağdurun suçlanması, saldırganın aklanması ve yapılan saldırganlığın küçümsenmesi ya da meşrulaştırılması yolu ile erkelerin cinsel saldırı davranışını sürdürmesinde etkili olduğunu ileri sürmüşlerdir (Payne ve ark., 1999). Yine buna paralel olarak Eyssel ve arkadaşları (2006) cinsel saldırı mağduru kadınlara gizli bir düşmanlığı yansıtan bu inançların, kadının cinsel mağduriyetini meşrulaştırmaya ve erkeği korumaya yönelik kültürel işlevleri ile cinsel saldırının toplumda yaygınlığına katkı sağladıklarını belirtmişlerdir.

Mitlerin, suçu ve sorumluluğu kurbanı yüklemesi, kurbanın tıbbi, sosyal, psikolojik ve yasal destekten yoksun kalmasına, saldırganlar üzerinde ise ceza ve kontrolün eksik kalmasına neden olmaktadır (Benson, 1992). Cinsel saldırı mağduru olan kadınlar yetişmiş oldukları toplumun kültürel kodlarını kendi içlerinde taşıdıkları için tecavüz mitlerini benimseyebilmekte ve cinsel saldırı olayı ile ilgili kendilerini suçlayabilmektedirler (Sampert, 2010).

Süssenbach ve arkadaşlarının (2015) yaptığı bir araştırmada katılımcıların tecavüz kurbanı ve saldırgan arasındaki ilişki yaklaştıkça, kurbanı suçlama eğiliminin arttığını bulmuşlardır. Wonderhaar ve Carmody (2014) adil dünya inancı ve tecavüz mitlerinin kabulü arasında pozitif bir ilişkinin olduğunu ve tecavüz yaşantısı olanların, tecavüz yaşantısı olmayanlara göre tecavüz mitlerini kabul düzeylerinin daha düşük olduğunu belirlemişlerdir. Tecavüz mitlerine dair yapılan bir başka çalışma, psikologların %19' unun, psikiyatristlerin %21' nin, avukatların %28' inin, hakim ve savcılarının %29' unun, adli tıp uzmanlarının %32' sinin, stj. hakim ve savcılarının %33' ünün ve polislerin %57' sinin "sarhoş kadınlar cinsel ilişkiye arzulu" mitini destekledikleri bulunmuştur (Gölge, 1997).

2.8.2. Denetim Odağı

Denetim odağı (Locus of control), kişilerin hayatları boyunca karşılaştıkları her türlü olumlu ya da olumsuz olaylar üzerinde, kişinin kendisinin ya da kendisi dışındaki şans, kader vb. dış güçlerin etkili olduğuna ilişkin algılama eğilimidir (Rotter, 1966). Bu kurama göre, kendilerini etkileyen olayların daha çok kendi denetimlerinde olduğu inancını taşıyan kişilere "iç denetimliler", bu olayların daha çok kendileri dışındaki güçlerin denetiminde olduğu inancını taşıyan kişilere ise "dış denetimliler" denmektedir (Dönmez, 1986; Bilgin, 2003).

Phares ve Wilson' nın (1972) yaptıkları bir araştırmaya göre iç denetim odaklı kişiler dış denetim odaklı kişilere göre kurbanın yaşadığı mağduriyeti yine kurbanın kendisine atfetme eğilimindedirler. Çünkü iç denetim odaklı kişiler, insanların kendi davranışlarından sorumlu olduklarına inanırlar. Yapılan farklı araştırmalarda iç denetim odağı ile kurbanı karşı tutumlar arasında ilişki olduğu belirlenmiştir. İç denetim odaklı kişiler kurbanın karşılaştığı olayın onun kendi kötü kaderinden kaynaklandığına inandıklarını belirtmişlerdir (Collins, 1974; Zuckerman,1975). Yine ülkemizde yapılan bir çalışmada ise iç denetim odağı ile tecavüz mağdurlarına ilişkin olumsuz tutumlar arasında pozitif bir ilişki olduğu bulunmuştur (Yalçın, 2006).

2.8.3. Adil Dünya İnancı

Lerner (1980) tarafından ortaya atılan adil dünya inancı teorisine göre, insanlar günlük yaşamlarını bir güven duygusu içinde sürdürebilmek ve geleceğe umut ve güvenle bakabilmek için adil bir dünyada yaşadıklarına inanmak isterler ve inanmak zorundadırlar. İnsanların gözlemledikleri olaylardaki adaletsizliği meşrulaştırma eğiliminin fark edilmesi sonucunda ortaya çıkan bu teoriye ilişkin ilk yirmi yıldaki araştırmaların daha çok adaletsizliği meşrulaştırma ve kurbanı aşağılama eğilimi üzerine yoğunlaştıkları görülmektedir (O'Connor, 1991).

Adil dünya inancı teorisine göre, adaletsiz sonuçlar kişinin adil dünya inancını tehdit edecek, bu tehdit kişinin bilişleri arasında uyumsuzluk oluşmasına yol açacaktır. Bu uyumsuzluğun giderilmesi için kişi, masum kurbanı acı çekerken gördüğünde, ya acı çekmenin gerçekten meydana gelmediğine (veya abartıldığına) ya da kurbanın bu olayın sorumlusu olduğuna inanmak gibi bir takım psikolojik stratejilere başvuracaktır. Bu bağlamda, yapılan birçok deneysel araştırmanın sonuçları, katılımcıların masum kurbanı değersizleştirerek adaleti yeniden kurduklarını göstermiştir. Şiddet uygulayan kocanın, karısının davranışları nedeni ile bunu hak ettiğini düşünmesi ve şiddetini meşrulaştırması ile şiddet gören kadının “bunu hak edecek hiçbir şey yapmadığını” düşünmesi, aynı adil dünya inancının sonucudur. Şiddetin adil olabileceğine ve bu davranışlardan kaçınarak şiddetten kurtulmanın mümkün olduğuna dair inancın bir sonucu olarak, kişiler kurbanı değersizleştirme ya da kurbanın acı çektiğini inkar etme eğilimleri gösterirler (Göregenli, 2012).

Yapılan bazı araştırmalar, gözlemciler kurbanın içinde bulunduğu kötü durumu (acısını) sona erdirme olanağı verilince, katılımcıların genelde bu yönde hareket ettiklerini göstermiştir. Bu durum, kişilerin adil dünya inancı yüksek olduğu durumlarda bile kurbanı yardım etme davranışı içinde olabileceğini gösterir. Buna göre, adil dünya inancı yüksek olanların, kurbanı yardım sağlamak göreceli olarak kolaysa, kurbanı yardım etme yerleşmiş sosyal tutumlara ters değilse (örneğin, kadın ve erkeklere ya da işkence mağdurlarına karşı önceden var olan önyargılar gibi.) ve yardım etme davranışı otorite tarafından onaylanıyorsa yardım edecekleri varsayılmıştır (Göregenli, 2012).

Bilgin' e göre (2003), masumların kendilerini güvende hissetmeleri için, dünyanın rasyonel olması, olan bitenin bir nedeninin bulunması gereklidir. Bu açıdan bakıldığında, dünyanın adil olduğuna en çok inananlar, dünyanın rasyonelliğine de en çok inanmak isteyenlerdir. İnsanlar para, statü, mutluluk gibi iyi olan şeyleri iyi insanların elde etmeleri

gerektiğine, kötü sonuçları sadece kötü insanların elde etmesi gerektiğine inanmak isterler (Apsler, 1975).

İnsanların, “başlarına geleni hak ettikleri veya hak ettiklerini elde ettikleri” inancını korumak ve sürdürmek için kendi zihniyetlerini ve düşünsel süreçlerini buna göre düzenlediklerini gösteren pek çok araştırma sonucu bulunmaktadır (Göregenli, 2012).

Lerner ve Simpson’ın (1966) yaptıkları çalışmanın sonuçlarının da bu yönde olduğu görülmektedir. Buna göre, kurbanın durumunun değişme imkanının olmadığı ya da kişilerin kurbanın acılarını hafifletemeyecekleri durumlarda insanlar kurbanı aşağılamakta ya da durumu yok saymaktadır. İnsanlar kurbanların acılarını reddederek ve onu aşağılayarak “herkes hak ettiğini alır” yönündeki temel inançlarına ilişkin düşüncelerini koruma eğilimindedirler.

Olumsuz olayların kurbanı olan kişileri değersizleştirmeye yönelik eğilimler, aynı zamanda insanların zarar verdikleri kişileri değersizleştirmeleriyle de sonuçlanmaktadır. Suçlu olan kişi, kendi davranışlarını meşrulaştırmak için, kurbanın başına gelen talihsizlikleri hak ettiği yönünde kendini ikna eder (Göregenli, 2012).

Dalbert' a göre (2002), adil dünyada insanlar diğerlerinin kendilerine adil davranacağı konusunda kendilerini güvende hissettikleri için diğerlerinin talepleri karşısında daha az stres ve tehdit altında hissedeceklerdir. Yani adil dünya inancının işlevi, kişinin diğer insanların talepleri karşısında daha az strese girmesini ve daha az tehdit algılamasını sağlamaktır. Adil dünya inancının yüksekliği, kaza sonucu sakat kalma, tecavüz, iş kaybı gibi durumlarda, yaşanan olaya uyumu arttırmakta, iyi olma halini hızlandırmakta ve kendine güveni yenilemektedir (Dalbert, 2002).

Kişilerin adil dünya inancına ilişkin eğilimlerinin, cinsel saldırı olayına ve kurbanı yönelik tepkilerindeki rolünü inceleyen çalışmalarda, dünyanın adil bir yer olduğuna güçlü bir

şekilde inanan kişilerin tutarlı bir biçimde tecavüz mitlerini daha fazla kabul ettikleri, cinsel saldırı olayının kurbanını daha fazla sorumlu tuttukları ve saldırgana daha az hapis cezası öngördükleri belirlenmiştir. (Kleinke ve Meyer, 1990; Sakallı-Uğurlu ve ark., 2007).

Yapılan bir çalışmada yüksek adil dünya inancına sahip katılımcıların kurbanın içinde bulunduğu durumu daha çok hak etmiş olarak algıladıklarını, düşük adil dünya inancına sahip olanların ise kurbanın içinde bulunduğu olumsuz durumu daha az hak etmiş olarak algıladıklarını belirlemiştir. (Correia ve ark., 2002)

Temel inançlarla ilgili yapılan bazı çalışmalar kişinin inançlarının travmatik yaşantılar sonucunda farklılaşabileceğini göstermektedir. Yani bu gibi durumlarda kişilerin bireysel adil dünya inançları zamanla farklılık gösterebilir, kişi bir olayın kurbanı olursa dünyanın adil olduğu yönündeki inancını değiştirebilir (Epstein, 1990, Bulman, 1977; Akt. Kılınç ve Torun, 2011).

2.8.4. Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik

Cinsiyetçilik, bireylerin cinsiyetleri arasındaki biyolojik ve sosyal rol farklılıklarının ortaya konularak bu farklılıkların abartılmasıdır. Bunun sonucunda erkeklik; güç, yüksek statü ve üstünlük ile birleştirilir ve kadın politik, ekonomik ve sosyal güç yönünden daha zayıf konuma itilerek ayrımcılığa uğrar (Sakallı, 2003).

Üremek ve cinsellik açısından birbirine ihtiyaç duyan kadın ve erkekler arasındaki ilişki diğer iç grup ve dış grup ilişkilerinden farklıdır. Bu ihtiyacın bir sonucu olarak kadınlar ikili ilişkilerde eş, anne ve romantik arkadaş olmalarıyla önemli bir güce sahiplerken, erkekler sosyal, politik ve ekonomik kontrollerinden dolayı daha fazla yapısal güce sahiptirler. Kadınlar ve erkekler cinsellik ve üretkenlik konularında birbirlerine ihtiyaç duymalarına karşın, diğer grup ilişkilerinde olduğu gibi konum/statü farklılığı gösterirler. Kadın düşük,

erkek ise üstün konumda olandır. Buna bağlı olarak, düşük ve dezavantajlı konumdaki kadınlara ilişkin duygular derin çelişkilerle kendini gösteren çelişik bir önyargı durumu oluşturur (Sakallı, 2003).

Glick ve Fiske (1996)' nin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Kuramı, sadece olumsuz tutumların değil olumlu tutumların ve kalıpyargıların da cinsiyetçiliğe yol açacağı fikri üzerine temellendirilmiştir. Bu kuramda cinsiyetçiliğin; düşmanca cinsiyetçilik (hostile sexism) ve korumacı cinsiyetçilik (benevolent sexism) olmak üzere iki boyutluluğu ele alınmıştır.

Düşmanca cinsiyetçilik; erkeğin gücünü, kalıplaşmış cinsiyet rollerini ve erkeklerin kadınları zayıf ve kendilerine bağımlı görmelerini, onları cinsel nesnelere olarak değerlendirmelerini ve istismarını meşrulaştırmayı kapsamaktadır. Korumacı cinsiyetçilik ise bunun aksine, erkek egemenliğinin ve buna bağlı cinsiyet rollerinin daha ılımlı bir biçimde haklılaştırılmasıdır. Korumacı cinsiyetçilik, ilk bakışta kişilerde pozitif duygular uyandırsa da, erkek egemenliğini ve geleneksel kalıp yargıları destekleyen, düşmanca cinsiyetçilikte olduğu gibi genellikle kadına zarar veren cinsiyetçiliğin bir türü olarak ele alınmıştır (Glick ve Fiske, 1996).

Korumacı ve düşmanca cinsiyetçilik ataerkillik, cinsiyetler arası farklılaştırma ve heteroseksüellik kavramlarını içermektedir. Düşmanca cinsiyetçilikte ataerkillik, erkeğin kadını egemenliği altına alarak yönetmesini; cinsiyetler arası farklılaştırma, kadın ve erkekler arasında bulunan farklılıkları erkeğin üstünlüğünü destekleyecek bir şekilde abartmayı; heteroseksüellik ise kadının cinsel nesne olarak görülmesini kapsamaktadır. Korumacı cinsiyetçilikte ise ataerkillik, zayıf olarak görülen kadını korumayı, onun için çalışıp ekonomik olarak desteklemeyi; cinsiyetler arası farklılaştırma, erkeğin ev dışında, kadının ev içinde çalışması örneğinde olduğu gibi kadın ve erkeğin geleneksel roller çerçevesinde

birbirlerini tamamlayan parçalar olarak algılanmasını; heteroseksüellik, erkeğin cinsel ihtiyaçlarından dolayı kadına bağımlılık ve sevgi duymasını kapsamaktadır (Glick ve Fiske, 1996, 1997).

Bireylerin cinsiyeti çelişik duygular ile algılaması, düşmanca ve korumacı cinsiyetçiliğin birlikteliğinden kaynaklanmaktadır. Temelde bu çelişik durum geleneksellikte örtülmüş bir eşitsizlik düzeni oluşmasına neden olur. Kadınlar geleneksel bakım rollerini üstlendiği sürece, erkeklerin kadınlar olmadan tam olamayacağı fikri altında ideal bir kadın profili çizilmektedir (Fine, 2010). Bunun sonucunda korumacı cinsiyetçiliğin, bir anlamda düşmanca cinsiyetçiliği telafi ettiği ya da meşrulaştırdığı ileri sürülebilir (Glick ve Fiske, 1996).

Chapleau ve arkadaşlarının (2007) yaptıkları çalışmanın sonucunda kadınlara karşı düşmanca cinsiyetçilik ile tecavüz mitlerinin kabulü arasında pozitif bir ilişki olduğunu bulmuşlardır. Ayrıca kadına karşı korumacı cinsiyetçilikte, cinsiyetler arası farklılaştırma ile tecavüz mitlerinin kabulü arasında pozitif bir ilişki olduğunu saptamışlardır.

Russel ve Trigg (2004) cinsiyetin, erkeksi ve kadınsı cinsiyet rollerinin, çelişik duygulu cinsiyetçiliğin ve sosyal baskınlık yöneliminin cinsel taciz üzerindeki tolerans düzeyi ile ilgili yaptıkları araştırmada, çelişik duygulu cinsiyetçi ve düşmanca cinsiyetçi kişilerin cinsel tacizi daha fazla tolere ettiklerini belirlemişlerdir.

Ülkemizde yapılan bir araştırmada cinsiyet, düşmanca cinsiyetçilik ve korumacı cinsiyetçiliğin cinsel tacizin kadınların kışkırtması sonucu olduğuna yönelik tutumları etkilediği görülmüştür. Ayrıca, katılımcıların cinsiyetinin, korumacı cinsiyetçiliğin ve erkeklere yönelik korumacı tutumların ve yaşın cinsel tacizi normal flörtleşme olarak kabul etmeyi etkilediği ortaya çıkmıştır (Turgut, 2007).

2.8.5. Sistemin Meşrulaştırılması Kuramı

Jost ve Banaji (1994)' nin ortaya attığı sistemi meşrulaştırma kuramına göre, insanların içinde yaşadıkları sosyal sistemi haklı görme ihtiyacı içinde olduklarını ve bu nedenle de sistemi meşrulaştırdıklarını öne sürer. Bu kurama göre sistemi meşrulaştırma, var olan sosyal yapının kişisel ve grup çıkarlarına ters düştüğü durumlarda dahi meşrulaştırıldığı bir süreçtir.

Sosyal kimlik kuramı, adil dünya inancı kuramı, bilişsel çelişki kuramı, ideolojinin Marksist-feminist kuramları ve sosyal baskınlık kuramı çalışmaları bu kuramın gelişiminde önemli yer tutmaktadır (Jost ve Hunyady, 2002).

Sistemi meşrulaştırma kuramına göre, insanlar sistemi meşrulaştırarak eşitsizlikleri kabullenip sistemin devamlılığına katkıda bulunmaktadır (Jost ve ark., 2002). Bireyler, mevcut sosyal, ekonomik ve politik durumları meşru ve adil olarak algılayarak, kaygının, suçun ve çelişkinin azalmasını, statükonun mantıksallaştırılmasını ve eşitsizliğin içselleştirilmesini sağlamaktadırlar (Jost ve Hunyady, 2002, 2005). Jost, Pelham ve Carvalho' ya göre (2002) sistemi meşrulaştırma kuramının iki temel amacı vardır. Bunlardan ilki, bireylerin çıkarlarına ters olan durumlarda dahi statükoyu desteklemelerine neden olan bilişsel, duygusal ve davranışsal örüntülerinin altında yatan sebepleri anlamaktır. İkinci amaç ise, düşük statülü gruplarda statükoyu desteklemenin sosyal psikolojik sonuçlarını irdelemektir.

Bu kuram benlik saygısını korumaya ve arttırmaya yönelik olan egoyu meşrulaştırma, ait olunan grupların olumlu imajını koruyan veya yükselten gurubu meşrulaştırma ve içinde yaşanılan sistemi meşrulaştırma eğilimleri olmak üzere üç farklı meşrulaştırma eğiliminden söz etmektedir (Jost ve Banaji, 1994).

Bu kuramın en çarpıcı yönü, sadece avantajlı gurupların değil, adaletsizliğe uğramış dezavantajlı gurup üyelerinin de kendilerinin kişisel ve gurup çıkarlarına veya özsaygılarına ters düşse dahi sistemi meşrulaştırma eğilimi içinde olmalarıdır. Buna örnek olarak, şiddet gören kadınlar erkek egemen ideolojinin kadınlar hakkındaki “kadınlar daha az akıllıdır, dayak yiyorsa bir nedeni vardır” gibi kalıpyargılarını olduğu gibi kabul etmeleri gösterilebilir. Yine bunun tam tersi olarak dezavantajlı guruplar, yaşadıkları hayatın olumlu bir yönü olduğuna ilişkin “Paran çoksa derdin çok; azıcık aşım kaygısız başım; fakirim ama namusluyum vb.” gibi yaygın inançlara sahiptirler. Bu uyum mekanizmasıyla başlarına gelen haksızlıkları bir şekilde açıklayabilmekte, eşitsizliklerin kaynağını ve eşitsizliğe neden olan durumları belirsizleştiren “meşrulaştırıcı mitler” olarak adlandırılan mekanizma ile adaletsiz bir dünyada yaşamayı kabullenmeyi kolaylaştırmaktadır (Göregenli, 2012)

Çoklar’ ın (2007) tecavüz mitlerinin kabulü üzerinde genel sistemin meşrulaştırılması, cinsiyetle ilgili sistemin meşrulaştırılması, korumacı cinsiyetçilik ve düşmanca cinsiyetçilik eğilimlerinin ne derecede etkili olduğuna ilişkin yaptığı çalışmasında; erkekler için cinsiyetle ilgili sistemin meşrulaştırılmasına ilişkin tutumlar ile tecavüz mitlerinin kabulü arasındaki ilişkide hem düşmanca hem de korumacı cinsiyetçiliğin aracı bir rol oynadığını belirlemiştir. Bunun yanı sıra kadınlar için bu ilişkide yalnızca düşmanca cinsiyetçiliğin aracı rol oynadığı, korumacı cinsiyetçiliğin etkisinin bulunmadığı sonucuna ulaşmıştır.

3.GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Araştırma genel tarama modeline uygun olarak desenlenmiştir. Genel tarama modeli “çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla, evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir” (Karasar, 2004, s.79).

3.2. Araştırma Örnekleme

Bu araştırma 2014 yılında, İstanbul’un değişik ilçelerinde ikamet eden, 18 yaşından büyük, kolayda örnekleme yöntemi ile seçilmiş olan ve bilgilendirilmiş onam formu verilerek çalışmaya katılmayı kabul eden 150’ si kadın 150’ si erkek olmak üzere toplam 300 kişi ile yürütülmüştür. Kolayda örnekleme, ana kütle içerisinde seçilecek örnek kesimin araştırmacının yargılarınca belirlendiği tesadüf olmayan örnekleme yöntemidir. Kolayda örneklemede veriler, ana kütlede en kolay, hızlı ve ekonomik şekilde toplanır (Kinnear ve Taylor, 1996; Malhotra, 2004). Bu tür örneklemenin ülkemizde çok yaygın bir biçimde kullanıldığı bilinmektedir (Kurtuluş, 1979).

3.3. Veri Toplama Araçları

- ✓ Kişisel Bilgi Formu
- ✓ Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği (*Personal and General Belief in a Just World Scale*)
- ✓ Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği (*Ambivalent Sexism Inventory*)
- ✓ Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği (*Attitudes Toward Rape Victim Scale-ARWS*)
- ✓ Senaryolar

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Kişisel bilgi formu araştırmanın amaçları doğrultusunda cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim düzeyi, doğum yeri, hayatın büyük bölümünün geçirildiği yer, anne ve baba eğitim düzeyleri, aylık gelir gibi katılımcıların sosyo-demografik özelliklerine ilişkin bilgiler ve daha önce kendisine veya tanıdığı birine karşı cinsel saldırı olup olmadığına dair bilgiler edinmeye yönelik soruları içermektedir.

3.3.2. Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği (Personal and General Belief in a Just World Scale)

Adil dünya inancını ölçmek için Dalbert tarafından geliştirilen ve Göregenli (2003) tarafından Türkçe'ye çevrilen Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği (Dalbert, 1999) ve Kişisel Adil Dünya İnancı Ölçeği (Dalbert, 1999) kullanılmıştır.

Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği 6 maddeden oluşan, Likert tipi 5 dereceli puanlama ölçeğidir. Ölçek kişilerin genel olarak dünyayı ne kadar adil değerlendirdiklerini ölçmektedir. Ölçek “Dünyanın aslında adil bir yer olduğunu düşünüyorum”, “Adaletin her zaman adaletsizlikler karşısında galip geleceğinden eminim” gibi maddeler içermektedir. Dalbert (1999) Genel adil dünya inancı ölçeği için güvenilirlik katsayısını $\alpha = .78$ olarak bulmuştur. Göregenli (2003) Türkiye örneğinde ölçeğin Cronbach alfa katsayısını $.69$ olarak bulmuştur.

Bireysel Adil Dünya İnancı Ölçeği Dalbert (2002) tarafından geliştirilmiş ve Göregenli (2003) tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olan Kişisel Adil Dünya İnancı Ölçeği 7 maddeden oluşan likert tipi 5 dereceli puanlama ölçeğidir. Ölçek kişilerin kendi yaşadıkları olayları ne kadar adil değerlendirdiklerini ölçmektedir. Ölçek “Hayatta başıma gelen olayların çok büyük bir kısmının adil olduğuna inanıyorum”, “Çoğunlukla ne hak ettiysem onu bulmuşumdur”

gibi maddeler içermektedir. Dalbert (1999) kişisel adil dünya inancı ölçeği için güvenilirlik katsayısını $\alpha=.86$ olarak hesaplamıştır. Göregenli (2003) tarafından kaydedilen güvenilirlik katsayısı da oldukça yüksektir (Cronbach $\alpha = .85$).

3.3.3. Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği (Ambivalent Sexism Inventory)

Glick ve Fiske (1996) tarafından geliştirilmiş 22 maddeden oluşan Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği Glick ve arkadaşlarının(2000) yaptığı uluslar arası bir çalışmada Sakallı tarafından Türkçe 'ye çevrilmiş, 2002 yılındaki güvenilirlik ve geçerlik çalışması sonucunda da ölçeğin iç tutarlılık güvenilirlik Cronbach alfa katsayısının .85, test tekrar test güvenilirlik katsayısının ise .87 değerinde olduğu bulunmuştur. Toplumsal cinsiyetçiliği korumacı cinsiyetçilik ve düşmanca cinsiyetçilik olarak iki boyuta ayıran ölçeğin Burt'un Cinsiyet Rollerine İlişkin Kalıp yargıları Ölçeği ile arasındaki korelasyonun. 60 değerinde olduğu, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği'nin orijinal faktör yapısının Türkiye'de uygulanan çalışmada da tekrarlandığı saptanmıştır. Sakallı (2002) yaptığı geçerlik güvenilirlik çalışmasının sonucunda, 6 dereceli Likert tipi bir ölçek olan Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği'nin toplumsal cinsiyetçiliği Türkiye'de ölçebilecek geçerlik ve güvenilirliğe sahip olduğunu bulmuştur.

3.3.4. Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği (Attitudes Toward Rape Victim Scale-ARWS)

Ward (1988) tarafından geliştirilmiş olan Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği tecavüze uğramış kişilere karşı olumlu–destekleyici ve olumsuz-destekleyici olmayan tutumları ölçmek üzere düzenlenmiştir. Ölçek 25 maddeden oluşmaktadır ve tecavüze uğramış kişiler hakkında iftira, güvenilirlik, sorumluluk, hak etme, önemsememe boyutlarını içermektedir. Ölçeğin 3, 5, 7, 10, 12, 15, 19 ve 22. Maddelerinin değerlendirilmesi ters olarak yapılır. Bu ölçekte Cronbach $\alpha .83$ olarak bildirilmiştir. Ölçek 6 dereceli likert tipi (1=Hiç

Katılmıyorum, 6=Çok katılıyorum) ölçektir. Ölçekten alınan yüksek puanlar tecavüz Kurbanlarına karşı olumsuz, önyargılı ve basmakalıp tutumların yüksekliğini gösterir. Yalçın (2006) ölçeği Türkçe' ye uyarlamış ve Cronbach alfa= .90 bulunmuştur.

3.3.5. Senaryolar

Literatürdeki çalışmalar mağdura, saldırgana ve olaya ilişkin çeşitli özelliklerin bireylerin bir tecavüz olayı ile ilgili değerlendirmelerini etkilediğini göstermektedir. Bu araştırmada ise tecavüzün türüne, saldırgana ve mağdura ilişkin algı ve tutumları belirlemek amacıyla katılımcılara sevgili/flört tecavüzü (date rape), evlilik içi tecavüz (marital rape) ve içinde tecavüz mitleri bulunan ve bulunmayan iki farklı yabancı tecavüzü (stranger rape with myths and without myths) olmak üzere dört farklı senaryo sunulmuştur. Bu senaryoların kurgusu yurtdışında ve ülkemizde gerçekleştirilmiş temel çalışmalarda kullanılan içerikle uyumludur (Cowan, 2000; Gölge ve ark., 2003). Bu dört farklı senaryo ile birlikte senaryolar için hazırlanmış, sadece tecavüz kurbanlarının isimlerinin değiştiği 8 adet ortak soru sorulmuştur. Bu şekilde, çalışmanın katılımcılarının senaryoların türüne, saldırgana ve mağdura ilişkin algı ve tutumları belirlenmeye çalışılacaktır. Katılımcılara senaryolar şu sırayla sunulmuştur; Senaryo 1: *Yabancı Tecavüzü (Tecavüz Mitleri Yok)* ,Senaryo 2: *Sevgili/Flört Tecavüzü*, Senaryo 3: *Evlilik İçi Tecavüz*, Senaryo 4: *Yabancı Tecavüzü (Tecavüz Mitleri Var)*.

3.4. Araştırmanın Hipotezleri

Daha önce araştırmanın giriş kısmında belirtildiği üzere çalışmamızın temel amacı, cinsel saldırı mağduru kadınlara yönelik tutumlar ve mağdurun suçlanması üzerinde toplumda bulunan adil dünya inancının, çelişik duygulu cinsiyetçiliğin, tecavüze ilişkin mitlerin ve cinsel saldırı mağdurlarına ilişkin suçlayıcı tutumlar üzerinde demografik özelliklerin etkisini incelemektir. Bu temel amaç doğrultusundaki hipotezlerimiz ise şunlardır;

1. Adil dünya inancı yüksek olan katılımcıların tecavüz kurbanlarını suçlayıcı tutumları daha yüksek olacağı beklenmektedir.
2. Çelişik duygulu cinsiyetçilik ölçeğinin alt ölçeği olan düşmanca cinsiyetçilik ve korumacı cinsiyetçilik ölçeği puanları yükseldikçe katılımcıların tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeğinden alacakları puanların da yükseleceği beklenmektedir.
3. Erkek katılımcıların Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeğinden alacakları kurbanı suçlayıcı puanlar kadın katılımcılara göre daha yüksek olacağı beklenmektedir.
4. Katılımcıların eğitim düzeyi ile tecavüz kurbanlarına ilişkin olumsuz tutumları arasında negatif bir ilişkinin olacağı beklenmektedir.
5. Erkek katılımcıların mitlerin bulunduğu yabancı tecavüzü senaryosunda yaşanan olayda mağduru (kadını) sorumlu tutma miktarı, kadın katılımcılara göre anlamlı olarak daha yüksek olacağı beklenmektedir

3.5. İstatistiksel Yöntem

Araştırmanın örneklemini oluşturan katılımcılardan elde edilen verilerin analizi SPSS 21.00 (Sosyal Bilimler için İstatistik Paket Programı) ile analiz edilmiştir. Katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin sayı, frekans, ortalama ve standart sapma değerlerinin hesaplanmasında betimleyici istatistik yöntemleri kullanılmıştır. İki sürekli değişken arasındaki ilişki için pearson korelasyon analizi, iki sürekli değişken grubunun karşılaştırılmasında bağımsız gruplar t testi, üç ve üstü sürekli değişken grubunun karşılaştırılmasında tek yönlü varyans analizi (ANOVA), anova sonucu ikili grup karşılaştırmaları Tukey Post Hoc testi ile analiz edilmiştir.

4. BULGULAR

Bu bölümde örneklem grubuna ait istatistiksel analizlere yer verilmekte, bulgular tablolar yardımı ile açıklanmaktadır.

4.1. Araştırma Örnekleminin Demografik Özellikleri

Tablo-I. Araştırmanın Örnekleminin Demografik Özellikleri

		n	%	Ort.	Ss			n	%
Cinsiyet	Kadın	150	50			Resmi Eğitim Yok	69	23	
	Erkek	150	50				İlkokul	145	48,3
İlişki	Yok	84	28			Anne Eğitim	Ortaokul	33	11
	Flört	50	16,7				Lise	32	10,7
	Nişanlı	16	5,3			Üniversite Öğrencisi	3	1	
	Evli	135	45			Üniversite Mezun	18	6	
	Boşanmış	15	5						
Eğitim	İlkokul	14	4,7			Baba Eğitim	Resmi Eğitim Yok	30	10
	Ortaokul	25	8,3				İlkokul	126	42
	Lise	55	18,3				Ortaokul	50	16,7
	Üniversite Öğrencisi	47	15,7				Lise	44	14,7
	Üniversite Mezunu	159	53				Üniversite Öğrencisi	3	1
Doğum Yeri	Metropol	126	42			Gelir	500 altı	3	1
	Şehir	116	38,7				500-1000	28	9,3
	Kasaba	22	7,3				1000-2000	103	34,3
	Köy	36	12				2000-4000	123	41
							4000 ve Üstü	43	14,3
Yaşam Yeri	Metropol	188	62,7			Taciz Yakınına	Evet	56	18,7
	Şehir	87	29				Hayır	244	81,3
	Kasaba	9	3			Taciz Kendisine	Evet	48	16
	Köy	16	5,3				Hayır	252	84
Yaş		32,9	10,3						

Çalışmanın örneklemini oluşturan katılımcıların demografik özellikleri Tablo-I' de verilmiştir. Buna göre katılımcıların kadın erkek oranı bir birine eşittir. Katılımcıların 84'ünün (%28) ilişkisi yok olup, 50'sinin (%16,7) ilişkisini flört, 16'sı (%5,3) nişanlı, 135'i(%45) evli, ve 15'i, (%5) boşanmış olarak belirtmiştir. Eğitim düzeyi açısından

üniversite mezunu olanlar 159 kişiyle çoğunluğu oluştururken (%53) , 47'si (%15,7) üniversite öğrencisi, 55'i (%18,3) lise mezunu, 25'i(%8,3) ortaokul ve 14'ü (%4,7) ilkokul mezunudur. Doğum yeri metropol olan 126 (%42) katılımcı olup, bunu sırasıyla 116 (%38,7) şehir, 36 (%12) kişiyle köy ve 22 (% 7,3) kişiyle kasabada doğanlar izlemektedir. Yaşam yerlerinin karşılaştırılması da benzer sıralamayı izlemekte, 188(%62,7) kişi metropolde, 87(%29) kişi şehirde, 16 (%5,3) köyde ve 9 (%3) kişi kasabada yaşamaktadır. Katılımcıların yaş ortalaması 10,3 standart sapmayla 32,9 olup en yaşlı katılımcı 68 yaşında en genç katılımcı ise 18 yaşındadır.

Katılımcıların annelerinin eğitim durumları incelendiğinde, 145 (%48,3) kişiyle çoğunluğunun annesinin ilkokul mezunu olduğu, bunu sırasıyla 69 (%23) kişiyle resmi eğitimi olmayanların, 33(%11) kişiyle ortaokul mezunu olanların, 32 (%10,7) ile lise mezunlarının, 18 kişiyle (%6) üniversite mezunlarının ve 3 (%1) kişiyle ilkokul mezunlarının izlediği görülmektedir. Katılımcıların babalarının eğitim düzeylerinde en yüksek oran 126 (%42) kişiyle ilkokul mezunları oluştururken, bunu sırasıyla 50 (%16,7) kişiyle ortaokul, 47 (% 15,7) kişiyle üniversite mezunu, 44 (%14,7) kişiyle lise, 30 (%10) kişiyle resmi eğitimi olmayanlar ve 3(%1) kişiyle üniversite öğrencisi olanlar izlemektedir.

Katılımcıların gelir düzeyleri açısından incelendiğinde 123 (%41) kişiyle çoğunluğunun gelirinin 20000-4000 TL arasında olduğu, bunu sırasıyla 103 (%34,3) kişiyle geliri 1000-2000 TL olan, 43 (%14,3) ile geliri 4000 TL ve üstü olan, 28 (%9,3) ile geliri 500-1000 TL olan ve 3(%1) ile geliri 500 TL ve altı olan katılımcıların takip ettiği gözlenmektedir. Yakını veya tanıdığının cinsel taciz/tecavüze uğradığını belirten 56 (%18,7)katılımcı varken, yakını veya tanıdığının cinsel taciz/tecavüze uğramadığını belirten 244(%81,3) katılımcı vardır. Kendisinin cinsel taciz/tecavüze uğradığını belirten katılımcı sayısı 48 (%16) olup, cinsel taciz/tecavüze uğramadığını belirten katılımcı sayısı 252'dir (%84).

Tüm katılımcılara ilişkin adil dünya inancı, çelişik duygulu cinsiyetçilik, tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeklerinden aldıkları puanların bir biriyle ilişkisi, Tablo-II'de gösterilmiştir. Buna göre katılımcıların kişisel adil dünya inancı ölçeği puanları, çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam ($r=,17$, $p<,01$), düşmanca cinsiyetçilik ($r=,16$, $p<,01$) alt boyutu ve tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeği ($r=,22$, $p<,01$) ile zayıf, doğru orantılı bir korelasyona sahiptir. Katılımcıların genel adil dünya inancı ölçeğinden aldığı puanlar çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam ($r=,25$, $p<,01$), düşmanca cinsiyetçilik alt boyutu ($r=,18$, $p<,01$), korumacı cinsiyetçilik alt boyutu ($r=,27$, $p<,01$), heteroseksüel yakınlık alt boyutu ($r=,22$, $p<,01$), koruyucu ataerkillik alt boyutu ($r=,27$, $p<,01$), cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılık alt boyutu ($r= ,16$, $p<,01$) ve tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeği ($r=, 32$, $p<,01$) puanları ile zayıf ve doğru orantılı korelasyona sahiptir. Çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam puanı, kişisel adil dünya inancı ($r=,17$, $p<,01$), genel adil dünya inancı ($r=,25$, $p<,01$), ve tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ($r=,30$, $p<,01$) ölçeğinden alınan puanlar ile zayıf ve doğru orantılı korelasyona sahiptir.

4.3. Katılımcıların Sosyo-Demografik Değişkenlerine Göre Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Tablo-III. Kadın Katılımcıların Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

		Kişisel Adil	Genel Adil	Çelişik Duygu Toplam	Düşmanca Cinsiyetçilik	Korumacı Cinsiyetçilik	Heteroseksüel Yakınlık	Koruyucu Ataerkillik	Cinsiyetler Arası Farklılık	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar
Kişisel Adil Dünya İnancı	r	1	,43*	,12	,14	-,01	-,00	,00	-,02	,08
	p		,000	,12	,076	,930	,995	,998	,808	,300
Genel Adil Dünya İnancı	r	,43	1	,18	,14	,18	,15	,19	,07	,19
	p	,000		,024	,078	,031	,062	,021	,373	,022
Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	r	,13	,18	1	,95	,50	,45	,43	,33	,15
	p	,124	,024		,000	,000	,000	,000	,000	,059
Düşmanca Cinsiyetçilik	r	,14	,14	,95	1	,21	,21	,18	,10	,03
	p	,076	,078	,000		,009	,008	,023	,225	,680
Korumacı Cinsiyetçilik	r	-,01	,18	,50	,21	1	,81	,85	,77	,39
	p	,930	,031	,000	,009		,000	,000	,000	,000
Heteroseksüel Yakınlık	r	-,00	,15	,45	,21	,81	1	,49	,43	,31
	p	,995	,062	,000	,008	,000		,000	,000	,000
Koruyucu Ataerkillik	r	,00	,19	,43	,18	,85	,49	1	,53	,35
	p	,998	,021	,000	,023	,000	,000		,000	,000
Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	r	-,02	,07	,33	,10	,77	,43	,53	1	,30
	p	,808	,373	,000	,225	,000	,000	,000		,000
Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	r	,08	,19	,15	,03	,39	,31	,35	,30	1
	p	,300	,022	,059	,680	,000	,000	,000	,000	

Çalışmanın kadın katılımcılarının kişisel ve genel adil dünya inancı, çelişik duygulu cinsiyetçilik ve tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeklerinden aldıkları puanların karşılaştırması Tablo-III'de verilmiştir. Buradan anlaşılacağı üzere, kişisel adil dünya inancı ölçeğinden alınan puanlar ne çelişik duygulu cinsiyetçilik ne de tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeklerinden alınan puanlar ile anlamlı bir korelasyona sahiptir. Genel adil dünya inancı ölçeğinden alınan puanlar, çelişik duygulu cinsiyetçilik ($r=,12, p<,05$), koruyucu ataerkillik ($r=,19, p<,05$) ve tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeği ($r=,19, p<,05$) puanları ile zayıf ve doğru orantılı bir korelasyona sahiptir. Ayrıca tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeği korumacı cinsiyetçilik ($r=,39, p<,01$), heteroseksüel yakınlık ($r=,31, p<,01$), koruyucu ataerkillik ($r=,35, p<,01$) ve cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılık ($r=,3, p<,01$) alt boyutları arasında orta düzeyde ve doğru orantılı korelasyon tespit edilmiştir.

Tablo-IV. Erkek Katılımcıların Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

		Kişisel Adil	Genel Adil	Celisik Duygu Toplam	Düşmanca Cinsiyetçilik	Korumacı Cinsiyetçilik	Heteroseksüel Yakınlık	Korucu Ataerkillik	Cinsiyetler Arası farklılık	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar
Kişisel Adil Dünya İnancı	r	1	,64	,21	,18	,19	,16	,16	,13	,24
	p		,000	,010	,029	,022	,049	,045	,109	,003
Genel Adil Dünya İnancı	r	,64	1	,35	,28	,34	,26	,31	,29	,36
	p	,000		,000	,001	,000	,002	,000	,000	,000
Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	r	,21	,35	1	,88	,86	,69	,77	,67	,49
	p	,010	,000		,000	,000	,000	,000	,000	,000
Düşmanca Cinsiyetçilik	r	,18	,28	,88	1	,52	,37	,53	,39	,54
	p	,029	,001	,000		,000	,000	,000	,000	,000
Korumacı Cinsiyetçilik	r	,19	,34	,86	,52	1	,85	,82	,80	,30
	p	,022	,000	,000	,000		,000	,000	,000	,000
Heteroseksüel Yakınlık	r	,16	,26	,69	,37	,85	1	,49	,55	,19
	p	,049	,002	,000	,000	,000		,000	,000	,018
Koruyucu Ataerkillik	r	,16	,31	,77	,53	,82	,49	1	,55	,33
	p	,045	,000	,000	,000	,000	,000		,000	,000
Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	r	,13	,29	,67	,39	,80	,55	,55	1	,24
	p	,109	,000	,000	,000	,000	,000	,000		,003
Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	r	,24	,36	,49	,54	,30	,19	,33	,24	1
	p	,003	,000	,000	,000	,000	,018	,000	,003	

Erkek katılımcıların kişisel ve adil dünya inancı ölçek puanları, çelişik duygulu cinsiyetçilik ölçeği toplam ve alt boyut puanları ve tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeği puanları arasındaki ilişkiye dair korelasyon analizi sonuçları Tablo-IV’de sunulmuştur. Buna göre kişisel adil dünya inancı ölçeği puanları çelişik duygulu cinsiyetçilik ($r = 0,21$, $p < 0,05$), düşmanca cinsiyetçilik ($r = 0,18$, $p < 0,05$), korumacı cinsiyetçilik ($r = 0,19$, $p < 0,05$), heteroseksüel yakınlık ($r = 0,16$, $p < 0,05$), koruyucu ataerkillik alt boyutları ($r = 0,16$, $p < 0,05$) ve tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ($r = 0,24$, $p < 0,01$) ölçeklerinden alınan puanlar ile zayıf ve doğru orantılı bir korelasyona sahiptir. Genel adil dünya inancı ölçeği puanları, çelişik duygulu cinsiyetçilik ($r = 0,35$, $p < 0,01$), korumacı cinsiyetçilik ($r = 0,34$, $p < 0,01$), koruyucu ataerkillik ($r = 0,31$, $p < 0,01$) ve tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ($r = 0,36$, $p < 0,01$) ölçek puanları ile orta düzeyde doğru orantılı, düşmanca cinsiyetçilik ($r = 0,28$, $p < 0,01$), heteroseksüel yakınlık ($r = 0,26$, $p < 0,01$) ve cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılık ($r = 0,29$, $p < 0,01$) ile zayıf düzeyde doğru orantılı bir korelasyona sahiptir. Tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeği puanları, çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam ($r = 0,49$, $p < 0,01$), düşmanca cinsiyetçilik ($r = 0,49$, $p < 0,01$), korumacı cinsiyetçilik ($r = 0,30$, $p < 0,01$), koruyucu ataerkillik ($r = 0,33$, $p < 0,01$) alt boyut puanları ile orta düzeyde, heteroseksüel yakınlık ($r = 0,19$, $p < 0,05$) ve cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılık ($r = 0,24$, $p < 0,01$) alt boyutları ile zayıf düzeyde ve doğru orantılı korelasyona sahiptir.

Tablo-V. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının Bağımsız Grup T Testi Sonuçları

	Cinsiyet	n	Ort.	Ss	Sd	t	p																																																																																												
Kişisel Adil Dünya İnancı	Kadın	150	2,85	0,65	298,00	-3,31	,001																																																																																												
	Erkek	150	3,12	0,72				Genel Adil Dünya İnancı	Kadın	150	2,93	0,60	278,55	-2,53	,012	Erkek	150	3,14	0,79	Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	Kadın	150	3,60	1,51	298,00	-2,41	,017	Erkek	150	3,94	0,84	Düşmanca Cinsiyetçilik	Kadın	150	3,44	2,66	298,00	-2,43	,015	Erkek	150	4,01	1,01	Korumacı Cinsiyetçilik	Kadın	150	3,76	0,96	297,58	-1,04	,301	Erkek	150	3,87	0,92	Heteroseksüel Yakınlık	Kadın	150	3,78	1,15	298,00	-1,55	,123	Erkek	150	3,99	1,22	Koruyucu Ataerkillik	Kadın	150	3,70	1,18	298,00	-2,25	,025	Erkek	150	3,99	1,06	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Kadın	150	3,79	1,22	298,00	1,96	,051	Erkek	150	3,54	1,05	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Kadın	150	2,64	0,38	273,11	-4,539	,000
Genel Adil Dünya İnancı	Kadın	150	2,93	0,60	278,55	-2,53	,012																																																																																												
	Erkek	150	3,14	0,79				Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	Kadın	150	3,60	1,51	298,00	-2,41	,017	Erkek	150	3,94	0,84	Düşmanca Cinsiyetçilik	Kadın	150	3,44	2,66	298,00	-2,43	,015	Erkek	150	4,01	1,01	Korumacı Cinsiyetçilik	Kadın	150	3,76	0,96	297,58	-1,04	,301	Erkek	150	3,87	0,92	Heteroseksüel Yakınlık	Kadın	150	3,78	1,15	298,00	-1,55	,123	Erkek	150	3,99	1,22	Koruyucu Ataerkillik	Kadın	150	3,70	1,18	298,00	-2,25	,025	Erkek	150	3,99	1,06	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Kadın	150	3,79	1,22	298,00	1,96	,051	Erkek	150	3,54	1,05	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Kadın	150	2,64	0,38	273,11	-4,539	,000	Erkek	150	2,87	0,52								
Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	Kadın	150	3,60	1,51	298,00	-2,41	,017																																																																																												
	Erkek	150	3,94	0,84				Düşmanca Cinsiyetçilik	Kadın	150	3,44	2,66	298,00	-2,43	,015	Erkek	150	4,01	1,01	Korumacı Cinsiyetçilik	Kadın	150	3,76	0,96	297,58	-1,04	,301	Erkek	150	3,87	0,92	Heteroseksüel Yakınlık	Kadın	150	3,78	1,15	298,00	-1,55	,123	Erkek	150	3,99	1,22	Koruyucu Ataerkillik	Kadın	150	3,70	1,18	298,00	-2,25	,025	Erkek	150	3,99	1,06	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Kadın	150	3,79	1,22	298,00	1,96	,051	Erkek	150	3,54	1,05	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Kadın	150	2,64	0,38	273,11	-4,539	,000	Erkek	150	2,87	0,52																				
Düşmanca Cinsiyetçilik	Kadın	150	3,44	2,66	298,00	-2,43	,015																																																																																												
	Erkek	150	4,01	1,01				Korumacı Cinsiyetçilik	Kadın	150	3,76	0,96	297,58	-1,04	,301	Erkek	150	3,87	0,92	Heteroseksüel Yakınlık	Kadın	150	3,78	1,15	298,00	-1,55	,123	Erkek	150	3,99	1,22	Koruyucu Ataerkillik	Kadın	150	3,70	1,18	298,00	-2,25	,025	Erkek	150	3,99	1,06	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Kadın	150	3,79	1,22	298,00	1,96	,051	Erkek	150	3,54	1,05	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Kadın	150	2,64	0,38	273,11	-4,539	,000	Erkek	150	2,87	0,52																																
Korumacı Cinsiyetçilik	Kadın	150	3,76	0,96	297,58	-1,04	,301																																																																																												
	Erkek	150	3,87	0,92				Heteroseksüel Yakınlık	Kadın	150	3,78	1,15	298,00	-1,55	,123	Erkek	150	3,99	1,22	Koruyucu Ataerkillik	Kadın	150	3,70	1,18	298,00	-2,25	,025	Erkek	150	3,99	1,06	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Kadın	150	3,79	1,22	298,00	1,96	,051	Erkek	150	3,54	1,05	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Kadın	150	2,64	0,38	273,11	-4,539	,000	Erkek	150	2,87	0,52																																												
Heteroseksüel Yakınlık	Kadın	150	3,78	1,15	298,00	-1,55	,123																																																																																												
	Erkek	150	3,99	1,22				Koruyucu Ataerkillik	Kadın	150	3,70	1,18	298,00	-2,25	,025	Erkek	150	3,99	1,06	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Kadın	150	3,79	1,22	298,00	1,96	,051	Erkek	150	3,54	1,05	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Kadın	150	2,64	0,38	273,11	-4,539	,000	Erkek	150	2,87	0,52																																																								
Koruyucu Ataerkillik	Kadın	150	3,70	1,18	298,00	-2,25	,025																																																																																												
	Erkek	150	3,99	1,06				Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Kadın	150	3,79	1,22	298,00	1,96	,051	Erkek	150	3,54	1,05	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Kadın	150	2,64	0,38	273,11	-4,539	,000	Erkek	150	2,87	0,52																																																																				
Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Kadın	150	3,79	1,22	298,00	1,96	,051																																																																																												
	Erkek	150	3,54	1,05				Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Kadın	150	2,64	0,38	273,11	-4,539	,000	Erkek	150	2,87	0,52																																																																																
Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Kadın	150	2,64	0,38	273,11	-4,539	,000																																																																																												
	Erkek	150	2,87	0,52																																																																																															

Genel ve kişisel adil dünya inancı, çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam ve alt boyutları, tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçek puanlarının cinsiyetlere göre dağılımının bağımsız gruplar t testi analiz sonuçları Tablo-V'de verilmiştir. Buna göre erkeklerin kişisel ($t(298)=-3,31$, $p<,01$) ve genel ($t(278,55)=-2,53$, $p<,01$) adil dünya inancı puanlarının kadınlarınkinden anlamlı olarak daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam puanında ($t(298)=-2,41$, $p<,05$), düşmanca cinsiyetçilik alt boyutunda ($t(298)=-2,43$, $p<,05$) ve koruyucu ataerkillik alt boyutunda ($t(298)=-1,55$; $p<,05$) erkekler kadınlardan anlamlı olarak daha yüksek puan almıştır. Son olarak tecavüz mağdurlarına ilişkin tutumlar ölçeğinde yine erkekler kadınlara oranla anlamlı olarak daha yüksek puan almışlardır ($t(273,11)$; $p<,01$).

Tablo-VI. Katılımcıların Yaşları ile Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

	Kişiş elAd il	Gen elAd il	ÇelişikDu yguTopla m	Düşmanca Cinsiyetçil ik	Korumacı Cinsiyetçi lik	Heterosek suelYakinl ik	Korucu Ataerkil lik	Cinsiyetler arasiFarklıl ık	TecavüzK urbanTopl am	
Y a ş	r	-,14	-,04	-,09	-,12	,00	-,03	,08	-,05	-,14
	p	,018	,523	,089	,039	,994	,584	,187	,341	,013

Katılımcıların yaşları ve adil dünya inancı, çelişik duygulu cinsiyetçilik ve tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeklerinden aldıkları puanlar arasındaki ilişki pearson korelasyon testi ile analiz edilmiş, elde edilen sonuçlar Tablo-VI'da sunulmuştur. Buna göre katılımcıların kişisel adil dünya inancı ($r = -,14$; $p < ,05$); düşmanca cinsiyetçilik ($r = -,12$; $p < ,05$), ve tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeği puanları ($r = -,14$, $p < ,05$) katılımcıların yaşları ile ters orantılı ve zayıf bir korelasyona sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo-VII. Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının ANOVA Testi Sonuçları

		Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Gruplar arası Farklar																																																																																												
Kişisel Adil Dünya İnancı	Gruplar Arası	2,32	4	,58	1,20	,311																																																																																													
	Gruplar İçi	142,53	295	,48				Genel Adil Dünya İnancı	Gruplar Arası	3,62	4	,90	1,83	,122		Gruplar İçi	145,42	295	,49	Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	Gruplar Arası	19,77	4	4,94	3,37	,010	3>5 4>5	Gruplar İçi	433,33	295	1,47	Düşmanca Cinsiyetçilik	Gruplar Arası	35,44	4	8,86	2,19	,071		Gruplar İçi	1196,13	295	4,05	Korumacı Cinsiyetçilik	Gruplar Arası	17,59	4	4,40	5,24	,000	3>5 4>5	Gruplar İçi	247,71	295	,84	Heteroseksüel Yakınlık	Gruplar Arası	9,80	4	2,45	1,75	,138		Gruplar İçi	411,84	295	1,40	Koruyucu Ataerkillik	Gruplar Arası	24,54	4	6,13	5,08	,001	3>4 4>5	Gruplar İçi	356,42	295	1,21	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Gruplar Arası	24,33	4	6,08	4,87	,001	3>5 4>5	Gruplar İçi	368,12	295	1,25	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Gruplar Arası	7,00	4	1,75	8,85	,000	1,2,3,4>5
Genel Adil Dünya İnancı	Gruplar Arası	3,62	4	,90	1,83	,122																																																																																													
	Gruplar İçi	145,42	295	,49				Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	Gruplar Arası	19,77	4	4,94	3,37	,010	3>5 4>5	Gruplar İçi	433,33	295	1,47	Düşmanca Cinsiyetçilik	Gruplar Arası	35,44	4	8,86	2,19	,071		Gruplar İçi	1196,13	295	4,05	Korumacı Cinsiyetçilik	Gruplar Arası	17,59	4	4,40	5,24	,000	3>5 4>5	Gruplar İçi	247,71	295	,84	Heteroseksüel Yakınlık	Gruplar Arası	9,80	4	2,45	1,75	,138		Gruplar İçi	411,84	295	1,40	Koruyucu Ataerkillik	Gruplar Arası	24,54	4	6,13	5,08	,001	3>4 4>5	Gruplar İçi	356,42	295	1,21	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Gruplar Arası	24,33	4	6,08	4,87	,001	3>5 4>5	Gruplar İçi	368,12	295	1,25	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Gruplar Arası	7,00	4	1,75	8,85	,000	1,2,3,4>5	Gruplar İçi	58,32	295	,20								
Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	Gruplar Arası	19,77	4	4,94	3,37	,010	3>5 4>5																																																																																												
	Gruplar İçi	433,33	295	1,47				Düşmanca Cinsiyetçilik	Gruplar Arası	35,44	4	8,86	2,19	,071		Gruplar İçi	1196,13	295	4,05	Korumacı Cinsiyetçilik	Gruplar Arası	17,59	4	4,40	5,24	,000	3>5 4>5	Gruplar İçi	247,71	295	,84	Heteroseksüel Yakınlık	Gruplar Arası	9,80	4	2,45	1,75	,138		Gruplar İçi	411,84	295	1,40	Koruyucu Ataerkillik	Gruplar Arası	24,54	4	6,13	5,08	,001	3>4 4>5	Gruplar İçi	356,42	295	1,21	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Gruplar Arası	24,33	4	6,08	4,87	,001	3>5 4>5	Gruplar İçi	368,12	295	1,25	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Gruplar Arası	7,00	4	1,75	8,85	,000	1,2,3,4>5	Gruplar İçi	58,32	295	,20																				
Düşmanca Cinsiyetçilik	Gruplar Arası	35,44	4	8,86	2,19	,071																																																																																													
	Gruplar İçi	1196,13	295	4,05				Korumacı Cinsiyetçilik	Gruplar Arası	17,59	4	4,40	5,24	,000	3>5 4>5	Gruplar İçi	247,71	295	,84	Heteroseksüel Yakınlık	Gruplar Arası	9,80	4	2,45	1,75	,138		Gruplar İçi	411,84	295	1,40	Koruyucu Ataerkillik	Gruplar Arası	24,54	4	6,13	5,08	,001	3>4 4>5	Gruplar İçi	356,42	295	1,21	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Gruplar Arası	24,33	4	6,08	4,87	,001	3>5 4>5	Gruplar İçi	368,12	295	1,25	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Gruplar Arası	7,00	4	1,75	8,85	,000	1,2,3,4>5	Gruplar İçi	58,32	295	,20																																
Korumacı Cinsiyetçilik	Gruplar Arası	17,59	4	4,40	5,24	,000	3>5 4>5																																																																																												
	Gruplar İçi	247,71	295	,84				Heteroseksüel Yakınlık	Gruplar Arası	9,80	4	2,45	1,75	,138		Gruplar İçi	411,84	295	1,40	Koruyucu Ataerkillik	Gruplar Arası	24,54	4	6,13	5,08	,001	3>4 4>5	Gruplar İçi	356,42	295	1,21	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Gruplar Arası	24,33	4	6,08	4,87	,001	3>5 4>5	Gruplar İçi	368,12	295	1,25	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Gruplar Arası	7,00	4	1,75	8,85	,000	1,2,3,4>5	Gruplar İçi	58,32	295	,20																																												
Heteroseksüel Yakınlık	Gruplar Arası	9,80	4	2,45	1,75	,138																																																																																													
	Gruplar İçi	411,84	295	1,40				Koruyucu Ataerkillik	Gruplar Arası	24,54	4	6,13	5,08	,001	3>4 4>5	Gruplar İçi	356,42	295	1,21	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Gruplar Arası	24,33	4	6,08	4,87	,001	3>5 4>5	Gruplar İçi	368,12	295	1,25	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Gruplar Arası	7,00	4	1,75	8,85	,000	1,2,3,4>5	Gruplar İçi	58,32	295	,20																																																								
Koruyucu Ataerkillik	Gruplar Arası	24,54	4	6,13	5,08	,001	3>4 4>5																																																																																												
	Gruplar İçi	356,42	295	1,21				Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Gruplar Arası	24,33	4	6,08	4,87	,001	3>5 4>5	Gruplar İçi	368,12	295	1,25	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Gruplar Arası	7,00	4	1,75	8,85	,000	1,2,3,4>5	Gruplar İçi	58,32	295	,20																																																																				
Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Gruplar Arası	24,33	4	6,08	4,87	,001	3>5 4>5																																																																																												
	Gruplar İçi	368,12	295	1,25				Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Gruplar Arası	7,00	4	1,75	8,85	,000	1,2,3,4>5	Gruplar İçi	58,32	295	,20																																																																																
Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Gruplar Arası	7,00	4	1,75	8,85	,000	1,2,3,4>5																																																																																												
	Gruplar İçi	58,32	295	,20																																																																																															

Katılımcıların genel ve kişisel adil dünya inancı, çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam puan ve alt boyutları ve tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeklerinden aldıkları puanların eğitim düzeylerine göre dağılımına ilişkin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo-VII'de sunulmuştur. Buna göre çelişik duygulu cinsiyetçilik ölçeği toplam puanı eğitim düzeylerine göre anlamlı olarak farklılaşmaktadır ($f(4,295)=3,31$; $p<,05$). Hangi gruplar arasında farklılık olduğunu hesaplamak için yapılan Tukey post hoc testi sonucunda ortaokul ve lise mezunlarının üniversite mezunlarına göre daha yüksek puan aldıkları tespit edilmiştir. Benzer şekilde korumacı cinsiyetçilik ($f(4,295)=5,24$; $p<,01$) ve cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılık ($f(4,295)=4,87$; $p<,01$) alt boyutlarında katılımcıların puanlarının eğitim düzeylerine göre farklılaştığı tespit edilmiş, ortaokul ve lise mezunlarının üniversite mezunlarından daha yüksek puan aldıkları bulunmuştur. Son olarak tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeğinden alınan puanların eğitim düzeyine göre farklılaştığı tespit edilmiş ($f(4,295)=8,85$; $p<,01$), ilkokul, ortaokul, lise mezunlarının ve üniversite öğrencilerinin üniversite mezunlarından daha yüksek puan aldıkları görülmüştür.

Tablo-VIII. Katılımcıların Gelir Seviyelerine Göre Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının ANOVA Testi Sonuçları

		Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Gruplar arası Farklar																																																																																												
Kişisel Adil Dünya İnancı	Gruplar Arası	1,90	4	,47	,98	,419																																																																																													
	Gruplar İçi	142,96	295	,48				Genel Adil Dünya İnancı	Gruplar Arası	3,91	4	,98	1,99	,097		Gruplar İçi	145,12	295	,49	Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	Gruplar Arası	5,13	4	1,28	,85	,497		Gruplar İçi	447,97	295	1,52	Düşmanca Cinsiyetçilik	Gruplar Arası	3,11	4	,78	,19	,945		Gruplar İçi	1228,46	295	4,16	Korumacı Cinsiyetçilik	Gruplar Arası	13,20	4	3,30	3,86	,004	2>4,5	Gruplar İçi	252,09	295	,85	Heteroseksüel Yakınlık	Gruplar Arası	4,17	4	1,04	,74	,568		Gruplar İçi	417,48	295	1,42	Koruyucu Ataerkillik	Gruplar Arası	20,72	4	5,18	4,24	,002	2>4,5	Gruplar İçi	360,24	295	1,22	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Gruplar Arası	21,58	4	5,40	4,29	,002	2>4,5	Gruplar İçi	370,86	295	1,26	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Gruplar Arası	4,43	4	1,11	5,37	,000	2>4,5 3>4
Genel Adil Dünya İnancı	Gruplar Arası	3,91	4	,98	1,99	,097																																																																																													
	Gruplar İçi	145,12	295	,49				Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	Gruplar Arası	5,13	4	1,28	,85	,497		Gruplar İçi	447,97	295	1,52	Düşmanca Cinsiyetçilik	Gruplar Arası	3,11	4	,78	,19	,945		Gruplar İçi	1228,46	295	4,16	Korumacı Cinsiyetçilik	Gruplar Arası	13,20	4	3,30	3,86	,004	2>4,5	Gruplar İçi	252,09	295	,85	Heteroseksüel Yakınlık	Gruplar Arası	4,17	4	1,04	,74	,568		Gruplar İçi	417,48	295	1,42	Koruyucu Ataerkillik	Gruplar Arası	20,72	4	5,18	4,24	,002	2>4,5	Gruplar İçi	360,24	295	1,22	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Gruplar Arası	21,58	4	5,40	4,29	,002	2>4,5	Gruplar İçi	370,86	295	1,26	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Gruplar Arası	4,43	4	1,11	5,37	,000	2>4,5 3>4	Gruplar İçi	60,89	295	,21								
Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	Gruplar Arası	5,13	4	1,28	,85	,497																																																																																													
	Gruplar İçi	447,97	295	1,52				Düşmanca Cinsiyetçilik	Gruplar Arası	3,11	4	,78	,19	,945		Gruplar İçi	1228,46	295	4,16	Korumacı Cinsiyetçilik	Gruplar Arası	13,20	4	3,30	3,86	,004	2>4,5	Gruplar İçi	252,09	295	,85	Heteroseksüel Yakınlık	Gruplar Arası	4,17	4	1,04	,74	,568		Gruplar İçi	417,48	295	1,42	Koruyucu Ataerkillik	Gruplar Arası	20,72	4	5,18	4,24	,002	2>4,5	Gruplar İçi	360,24	295	1,22	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Gruplar Arası	21,58	4	5,40	4,29	,002	2>4,5	Gruplar İçi	370,86	295	1,26	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Gruplar Arası	4,43	4	1,11	5,37	,000	2>4,5 3>4	Gruplar İçi	60,89	295	,21																				
Düşmanca Cinsiyetçilik	Gruplar Arası	3,11	4	,78	,19	,945																																																																																													
	Gruplar İçi	1228,46	295	4,16				Korumacı Cinsiyetçilik	Gruplar Arası	13,20	4	3,30	3,86	,004	2>4,5	Gruplar İçi	252,09	295	,85	Heteroseksüel Yakınlık	Gruplar Arası	4,17	4	1,04	,74	,568		Gruplar İçi	417,48	295	1,42	Koruyucu Ataerkillik	Gruplar Arası	20,72	4	5,18	4,24	,002	2>4,5	Gruplar İçi	360,24	295	1,22	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Gruplar Arası	21,58	4	5,40	4,29	,002	2>4,5	Gruplar İçi	370,86	295	1,26	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Gruplar Arası	4,43	4	1,11	5,37	,000	2>4,5 3>4	Gruplar İçi	60,89	295	,21																																
Korumacı Cinsiyetçilik	Gruplar Arası	13,20	4	3,30	3,86	,004	2>4,5																																																																																												
	Gruplar İçi	252,09	295	,85				Heteroseksüel Yakınlık	Gruplar Arası	4,17	4	1,04	,74	,568		Gruplar İçi	417,48	295	1,42	Koruyucu Ataerkillik	Gruplar Arası	20,72	4	5,18	4,24	,002	2>4,5	Gruplar İçi	360,24	295	1,22	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Gruplar Arası	21,58	4	5,40	4,29	,002	2>4,5	Gruplar İçi	370,86	295	1,26	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Gruplar Arası	4,43	4	1,11	5,37	,000	2>4,5 3>4	Gruplar İçi	60,89	295	,21																																												
Heteroseksüel Yakınlık	Gruplar Arası	4,17	4	1,04	,74	,568																																																																																													
	Gruplar İçi	417,48	295	1,42				Koruyucu Ataerkillik	Gruplar Arası	20,72	4	5,18	4,24	,002	2>4,5	Gruplar İçi	360,24	295	1,22	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Gruplar Arası	21,58	4	5,40	4,29	,002	2>4,5	Gruplar İçi	370,86	295	1,26	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Gruplar Arası	4,43	4	1,11	5,37	,000	2>4,5 3>4	Gruplar İçi	60,89	295	,21																																																								
Koruyucu Ataerkillik	Gruplar Arası	20,72	4	5,18	4,24	,002	2>4,5																																																																																												
	Gruplar İçi	360,24	295	1,22				Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Gruplar Arası	21,58	4	5,40	4,29	,002	2>4,5	Gruplar İçi	370,86	295	1,26	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Gruplar Arası	4,43	4	1,11	5,37	,000	2>4,5 3>4	Gruplar İçi	60,89	295	,21																																																																				
Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Gruplar Arası	21,58	4	5,40	4,29	,002	2>4,5																																																																																												
	Gruplar İçi	370,86	295	1,26				Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Gruplar Arası	4,43	4	1,11	5,37	,000	2>4,5 3>4	Gruplar İçi	60,89	295	,21																																																																																
Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Gruplar Arası	4,43	4	1,11	5,37	,000	2>4,5 3>4																																																																																												
	Gruplar İçi	60,89	295	,21																																																																																															

Katılımcıların kişisel ve adil dünya inancı ölçeği, çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam ve alt boyut puanları ve tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeklerinden aldıkları puanları gelir seviyelerine tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile karşılaştırılması Tablo-VIII' de sunulmuştur. Buradan anlaşılacağı üzere çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutlarından korumacı cinsiyetçilik ($f(4,295)=3,86$; $p<,01$), koruyucu ataerkillik ($f(4,295)=4,24$; $p<,01$) puanları gelir seviyesine göre anlamlı olarak değişmektedir. Hangi gelir seviyelerinin bir birinden farklı olduğunu belirlemek için yapılan Tukey post hoc testi sonucunda gelir seviyesi 500 ile 1000 TL arası olan katılımcılar, geliri 2000-4000 ve 4000 TL ve üstü olan katılımcılardan bu boyutlarda daha yüksek puanlar almışlardır. Tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeğinden alınan puanlar da gelir seviyesine göre anlamlı olarak farklılaşmış ($f(4,295)=5,37$; $p<,01$), geliri 500-1000 TL arası olanlar, 2000-4000 TL ve 4000 TL ve üstü alanlardan, geliri 1000-2000 TL olanlar geliri 2000-4000 TL arasında olanlardan daha yüksek puan almıştır.

Tablo-IX. Katılımcıların Yakınına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısına Göre Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının Bağımsız Grup T Testi Sonuçları

Yakınının Taciz/T. Yaşantısı		n	Ort.	Ss	Sd	t	p																																																																																												
Kişisel Adil Dünya İnancı	Evet	56	2,87	0,70	298	-1,35	,179																																																																																												
	Hayır	244	3,01	0,69				Genel Adil Dünya İnancı	Evet	56	2,88	0,53	110,56	-2,27	,025	Hayır	244	3,07	0,74	Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	Evet	56	3,56	0,82	298	-1,44	,151	Hayır	244	3,82	1,30	Düşmanca Cinsiyetçilik	Evet	56	3,42	0,97	298	-1,23	,220	Hayır	244	3,79	2,20	Korumacı Cinsiyetçilik	Evet	56	3,69	0,89	298	-1,15	,270	Hayır	244	3,84	0,95	Heteroseksüel Yakınlık	Evet	56	3,81	1,08	298	-0,55	,580	Hayır	244	3,91	1,21	Koruyucu Ataerkillik	Evet	56	3,64	1,21	298	-1,54	,124	Hayır	244	3,90	1,11	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Evet	56	3,59	0,96	298	-0,54	,587	Hayır	244	3,68	1,18	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Evet	56	2,54	0,42	298	-3,97	,000
Genel Adil Dünya İnancı	Evet	56	2,88	0,53	110,56	-2,27	,025																																																																																												
	Hayır	244	3,07	0,74				Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	Evet	56	3,56	0,82	298	-1,44	,151	Hayır	244	3,82	1,30	Düşmanca Cinsiyetçilik	Evet	56	3,42	0,97	298	-1,23	,220	Hayır	244	3,79	2,20	Korumacı Cinsiyetçilik	Evet	56	3,69	0,89	298	-1,15	,270	Hayır	244	3,84	0,95	Heteroseksüel Yakınlık	Evet	56	3,81	1,08	298	-0,55	,580	Hayır	244	3,91	1,21	Koruyucu Ataerkillik	Evet	56	3,64	1,21	298	-1,54	,124	Hayır	244	3,90	1,11	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Evet	56	3,59	0,96	298	-0,54	,587	Hayır	244	3,68	1,18	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Evet	56	2,54	0,42	298	-3,97	,000	Hayır	244	2,81	0,46								
Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	Evet	56	3,56	0,82	298	-1,44	,151																																																																																												
	Hayır	244	3,82	1,30				Düşmanca Cinsiyetçilik	Evet	56	3,42	0,97	298	-1,23	,220	Hayır	244	3,79	2,20	Korumacı Cinsiyetçilik	Evet	56	3,69	0,89	298	-1,15	,270	Hayır	244	3,84	0,95	Heteroseksüel Yakınlık	Evet	56	3,81	1,08	298	-0,55	,580	Hayır	244	3,91	1,21	Koruyucu Ataerkillik	Evet	56	3,64	1,21	298	-1,54	,124	Hayır	244	3,90	1,11	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Evet	56	3,59	0,96	298	-0,54	,587	Hayır	244	3,68	1,18	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Evet	56	2,54	0,42	298	-3,97	,000	Hayır	244	2,81	0,46																				
Düşmanca Cinsiyetçilik	Evet	56	3,42	0,97	298	-1,23	,220																																																																																												
	Hayır	244	3,79	2,20				Korumacı Cinsiyetçilik	Evet	56	3,69	0,89	298	-1,15	,270	Hayır	244	3,84	0,95	Heteroseksüel Yakınlık	Evet	56	3,81	1,08	298	-0,55	,580	Hayır	244	3,91	1,21	Koruyucu Ataerkillik	Evet	56	3,64	1,21	298	-1,54	,124	Hayır	244	3,90	1,11	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Evet	56	3,59	0,96	298	-0,54	,587	Hayır	244	3,68	1,18	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Evet	56	2,54	0,42	298	-3,97	,000	Hayır	244	2,81	0,46																																
Korumacı Cinsiyetçilik	Evet	56	3,69	0,89	298	-1,15	,270																																																																																												
	Hayır	244	3,84	0,95				Heteroseksüel Yakınlık	Evet	56	3,81	1,08	298	-0,55	,580	Hayır	244	3,91	1,21	Koruyucu Ataerkillik	Evet	56	3,64	1,21	298	-1,54	,124	Hayır	244	3,90	1,11	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Evet	56	3,59	0,96	298	-0,54	,587	Hayır	244	3,68	1,18	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Evet	56	2,54	0,42	298	-3,97	,000	Hayır	244	2,81	0,46																																												
Heteroseksüel Yakınlık	Evet	56	3,81	1,08	298	-0,55	,580																																																																																												
	Hayır	244	3,91	1,21				Koruyucu Ataerkillik	Evet	56	3,64	1,21	298	-1,54	,124	Hayır	244	3,90	1,11	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Evet	56	3,59	0,96	298	-0,54	,587	Hayır	244	3,68	1,18	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Evet	56	2,54	0,42	298	-3,97	,000	Hayır	244	2,81	0,46																																																								
Koruyucu Ataerkillik	Evet	56	3,64	1,21	298	-1,54	,124																																																																																												
	Hayır	244	3,90	1,11				Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Evet	56	3,59	0,96	298	-0,54	,587	Hayır	244	3,68	1,18	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Evet	56	2,54	0,42	298	-3,97	,000	Hayır	244	2,81	0,46																																																																				
Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Evet	56	3,59	0,96	298	-0,54	,587																																																																																												
	Hayır	244	3,68	1,18				Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Evet	56	2,54	0,42	298	-3,97	,000	Hayır	244	2,81	0,46																																																																																
Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Evet	56	2,54	0,42	298	-3,97	,000																																																																																												
	Hayır	244	2,81	0,46																																																																																															

Katılımcıların yakınlarının ya da tanıdıklarının cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olup olmamasına göre adil dünya inancı, çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam ve alt boyun puanları ve tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeği puanlarının karşılaştırılmasına yönelik bağımsız gruplar t testi analizi sonuçları Tablo-IX'da sunulmuştur. Buna göre yakınına yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olan katılımcıların genel adil dünya inancı ölçeğinden aldıkları puanlar yakınına yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olmayanlara göre anlamlı olarak daha düşüktür ($t(110,56)=-2,27$; $p<,025$). Benzer şekilde yakınına yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olan katılımcılar, tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeğinden, yakınına yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olmayan katılımcılara göre anlamlı düzeyde daha düşük puan almışlardır ($t(298)=-3,97$; $p<,01$).

Tablo-X. Katılımcıların Kendilerine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısına Göre Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının Bağımsız Grup T Testi Sonuçları

Kendisinin Taciz/T. Yaşantısı		n	Ort.	Ss	Sd	t	p																																																																																												
Kişisel Adil Dünya İnancı	Evet	48	2,67	0,66	298	-3,49	,001																																																																																												
	Hayır	252	3,05	0,69				Genel Adil Dünya İnancı	Evet	48	2,81	0,63	298	-2,43	,016	Hayır	252	3,08	0,71	Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	Evet	48	3,32	0,93	298	-2,81	,005	Hayır	252	3,85	1,26	Düşmanca Cinsiyetçilik	Evet	48	3,16	1,12	298	-2,10	,036	Hayır	252	3,83	2,14	Korumacı Cinsiyetçilik	Evet	48	3,47	1,03	298	-2,78	,006	Hayır	252	3,88	0,91	Heteroseksüel Yakınlık	Evet	48	3,48	1,16	298	-2,59	,010	Hayır	252	3,96	1,18	Koruyucu Ataerkillik	Evet	48	3,38	1,26	298	-3,18	,002	Hayır	252	3,94	1,08	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Evet	48	3,57	1,25	298	-,626	,532	Hayır	252	3,68	1,13	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Evet	48	2,56	0,40	298	-3,23	,000
Genel Adil Dünya İnancı	Evet	48	2,81	0,63	298	-2,43	,016																																																																																												
	Hayır	252	3,08	0,71				Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	Evet	48	3,32	0,93	298	-2,81	,005	Hayır	252	3,85	1,26	Düşmanca Cinsiyetçilik	Evet	48	3,16	1,12	298	-2,10	,036	Hayır	252	3,83	2,14	Korumacı Cinsiyetçilik	Evet	48	3,47	1,03	298	-2,78	,006	Hayır	252	3,88	0,91	Heteroseksüel Yakınlık	Evet	48	3,48	1,16	298	-2,59	,010	Hayır	252	3,96	1,18	Koruyucu Ataerkillik	Evet	48	3,38	1,26	298	-3,18	,002	Hayır	252	3,94	1,08	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Evet	48	3,57	1,25	298	-,626	,532	Hayır	252	3,68	1,13	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Evet	48	2,56	0,40	298	-3,23	,000	Hayır	252	2,79	0,47								
Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	Evet	48	3,32	0,93	298	-2,81	,005																																																																																												
	Hayır	252	3,85	1,26				Düşmanca Cinsiyetçilik	Evet	48	3,16	1,12	298	-2,10	,036	Hayır	252	3,83	2,14	Korumacı Cinsiyetçilik	Evet	48	3,47	1,03	298	-2,78	,006	Hayır	252	3,88	0,91	Heteroseksüel Yakınlık	Evet	48	3,48	1,16	298	-2,59	,010	Hayır	252	3,96	1,18	Koruyucu Ataerkillik	Evet	48	3,38	1,26	298	-3,18	,002	Hayır	252	3,94	1,08	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Evet	48	3,57	1,25	298	-,626	,532	Hayır	252	3,68	1,13	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Evet	48	2,56	0,40	298	-3,23	,000	Hayır	252	2,79	0,47																				
Düşmanca Cinsiyetçilik	Evet	48	3,16	1,12	298	-2,10	,036																																																																																												
	Hayır	252	3,83	2,14				Korumacı Cinsiyetçilik	Evet	48	3,47	1,03	298	-2,78	,006	Hayır	252	3,88	0,91	Heteroseksüel Yakınlık	Evet	48	3,48	1,16	298	-2,59	,010	Hayır	252	3,96	1,18	Koruyucu Ataerkillik	Evet	48	3,38	1,26	298	-3,18	,002	Hayır	252	3,94	1,08	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Evet	48	3,57	1,25	298	-,626	,532	Hayır	252	3,68	1,13	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Evet	48	2,56	0,40	298	-3,23	,000	Hayır	252	2,79	0,47																																
Korumacı Cinsiyetçilik	Evet	48	3,47	1,03	298	-2,78	,006																																																																																												
	Hayır	252	3,88	0,91				Heteroseksüel Yakınlık	Evet	48	3,48	1,16	298	-2,59	,010	Hayır	252	3,96	1,18	Koruyucu Ataerkillik	Evet	48	3,38	1,26	298	-3,18	,002	Hayır	252	3,94	1,08	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Evet	48	3,57	1,25	298	-,626	,532	Hayır	252	3,68	1,13	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Evet	48	2,56	0,40	298	-3,23	,000	Hayır	252	2,79	0,47																																												
Heteroseksüel Yakınlık	Evet	48	3,48	1,16	298	-2,59	,010																																																																																												
	Hayır	252	3,96	1,18				Koruyucu Ataerkillik	Evet	48	3,38	1,26	298	-3,18	,002	Hayır	252	3,94	1,08	Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Evet	48	3,57	1,25	298	-,626	,532	Hayır	252	3,68	1,13	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Evet	48	2,56	0,40	298	-3,23	,000	Hayır	252	2,79	0,47																																																								
Koruyucu Ataerkillik	Evet	48	3,38	1,26	298	-3,18	,002																																																																																												
	Hayır	252	3,94	1,08				Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Evet	48	3,57	1,25	298	-,626	,532	Hayır	252	3,68	1,13	Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Evet	48	2,56	0,40	298	-3,23	,000	Hayır	252	2,79	0,47																																																																				
Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılık	Evet	48	3,57	1,25	298	-,626	,532																																																																																												
	Hayır	252	3,68	1,13				Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Evet	48	2,56	0,40	298	-3,23	,000	Hayır	252	2,79	0,47																																																																																
Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Evet	48	2,56	0,40	298	-3,23	,000																																																																																												
	Hayır	252	2,79	0,47																																																																																															

Katılımcılardan kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olan ve olmayanların neredeyse tüm ölçek puanlarının farklılaştığı bulunmuştur. Yapılan bağımsız grup t testi analizi sonuçları Tablo-X'da sunulmuştur. Buna göre cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olanlar olmayanlara göre kişisel adil dünya inancı ($t(298)=-3,49$; $p<,05$) ve genel adil dünya inancı ($t(298)=-2,43$; $p<,01$) ölçeklerinden anlamlı olarak daha düşük puan almıştır. Çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam ($t(298)=-2,81$; $p<,01$), düşmanca cinsiyetçilik ($t(298)=-2,10$; $p<,05$), korumacı cinsiyetçilik ($t(298)=-2,78$; $p<,01$), heteroseksüel yakınlık ($t(298)=-2,59$; $p<,01$), koruyucu ataerkillik ($t(298)=-3,18$; $p<,01$) alt boyut puanları bakımından kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olanlar olmayanlara göre anlamlı olarak daha düşük puan almıştır. Son olarak tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeğinden de benzer şekilde cinsel

taciz/tecavüz yaşantısı olan katılımcılar olmayanlara göre anlamlı olarak daha düşük puan almıştır ($t(298)=-3,23;p<,01$).

Tablo-XI. Katılımcıların Yakınlarına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısına Göre Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeğinden Aldıkları Puanların Bağımsız Grup T Testi İle Karşılaştırılması

Yakınına Cinsel Taciz/T.		n	Ort.	Ss	Sd	t	p
Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Evet	56	2,54	0,42	298	-3,97	0,002
	Hayır	244	2,81	0,46			

Katılımcıların yakınlarına veya tanıdıklarına yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olan katılımcılar ile olmayanların tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeğinden aldıkları puanların bağımsız gruplar t testi ile yapılan karşılaştırması Tablo-XI' de gösterilmiştir. Buna göre yakın veya tanıdıklarına cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olan katılımcılar ($\bar{x} = 2,54$, $Ss=, 42$), olmayanlara göre ($\bar{x} = 2,81$, $Ss=, 46$) tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeğinden anlamlı düzeyde daha düşük puan almışlardır ($t(298)=-3,97$, $p<,01$).

Tablo-XII. Katılımcıların Kendisine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısına Göre Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeğinden Aldıkları Puanların Bağımsız Grup T Testi İle Karşılaştırılması

Kendisine Cinsel Taciz/T.		n	Ort.	Ss	Sd	t	p
Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar	Evet	48	2,56	0,40	298	-3,23	0,001
	Hayır	252	2,79	0,47			

Katılımcılardan kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olan ve olmayanların tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeği puanlarının bağımsız gruplar t test analizi ile karşılaştırılması Tablo-XII' de sunulmuştur. Buradan anlaşılacağı üzere kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olan katılımcılar tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeğinden ($\bar{x} = 2,56$, $Ss=0,40$) kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olmayanlara göre ($\bar{x} = 2,79$, $Ss=0,47$) anlamlı olarak daha düşük puan almışlardır ($t(298)=-3,23$, $p<,01$).

4.4. Katılımcıların Senaryoların Sorularına Verdikleri Cevaplar İle Sosyo-Demografik Değişkenler Arasındaki İlişki

Bu kısımda katılımcıların senaryoların sorularına verdikleri cevaplar ile cinsiyet, eğitim düzeyi, yaş, gelir seviyesi, katılımcıların yakınlarına ya da tanıdıklarına ve kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olup olmaması gibi başlıca sosyo-demografik değişkenler arasındaki ilişki istatistiksel olarak incelenmiştir.

4.4.1. Katılımcıların Cinsiyetleri İle Senaryoların Sorularına Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların cinsiyetleri ile senaryoların sorularına verdikleri cevaplar arasındaki ilişkiye ait bilgiler Tablo-XIII' de verilmiştir.

Tablo-XIII. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Senaryoların Sorularına Verdikleri Cevapların Dağılımı

		Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok)					Sevgili/Flört Tecavüzü					Evlilik İçi Tecavüz					Yabancı Tecavüzü (Mitler Var)				
		Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p
Soru1	Kadın	1,81	0,96				3,15	1,34				2,55	1,31				2,59	1,33			
	Erkek	2,15	1,25	-2649	279,51	.009	3,64	1,28	-3,209	298	.001	3,11	1,29	-3,729	298	.000	2,81	1,41	-1,433	298	.153
		Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok)					Sevgili/Flört Tecavüzü					Evlilik İçi Tecavüz					Yabancı Tecavüzü (Mitler Var)				
		Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p
Soru2	Kadın	1,25	.53				2,72	1,24				1,98	1,31				2,11	1,33			
	Erkek	1,59	.93	-3,869	236,7	.000	3,33	1,30	-4,178	298	.000	2,69	1,29	-5,553	286,181	.000	2,60	1,41	-3,473	286,26	.000
		Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok)					Sevgili/Flört Tecavüzü					Evlilik İçi Tecavüz					Yabancı Tecavüzü (Mitler Var)				
		Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p
Soru3	Kadın	4,68	.77				3,77	1,15				4,05	0,97				4,37	0,94			
	Erkek	4,57	.81	1,231	298	.219	3,66	1,15	.806	298	.421	3,62	1,03	3,683	296,85	.000	4,10	0,98	2,402	298	.017
		Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok)					Sevgili/Flört Tecavüzü					Evlilik İçi Tecavüz					Yabancı Tecavüzü (Mitler Var)				
		Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p
Soru4	Kadın	1,31	.91				2,15	1,17				1,94	1,04				1,40	0,81			
	Erkek	1,33	.82	-267	294,436	.790	2,67	1,34	-3,633	292,53	.000	2,79	1,28	-6,354	286,119	.000	1,63	0,98	-2,248	288,02	.025
		Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok)					Sevgili/Flört Tecavüzü					Evlilik İçi Tecavüz					Yabancı Tecavüzü (Mitler Var)				
		Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p
Soru5	Kadın	1,24	0,70				3,01	1,29				1,71	0,76				2,35	1,24			
	Erkek	1,41	0,79	-2,013	294,129	.045	3,40	1,22	-2,672	296,94	.008	2,17	1,05	-4,425	271,041	.000	3,05	1,37	-4,689	294,95	.000
		Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok)					Sevgili/Flört Tecavüzü					Evlilik İçi Tecavüz					Yabancı Tecavüzü (Mitler Var)				
		Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p
Soru6	Kadın	4,73	0,73				3,65	1,10				3,30	1,19				4,47	0,84			
	Erkek	4,65	0,78	0,995	298	.321	3,37	1,37	2,001	284,78	.046	2,76	1,27	3,802	298	.000	4,34	0,82	1,323	298	.187
		Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok)					Sevgili/Flört Tecavüzü					Evlilik İçi Tecavüz					Yabancı Tecavüzü (Mitler Var)				
		Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p
Soru7	Kadın	4,33	1,06				3,35	1,00				3,21	1,11				4,14	0,94			
	Erkek	4,53	0,86	1,731	286,46	.084	3,37	1,16	-0,16	292,29	.873	3,07	1,17	1,063	298	.289	4,33	0,80	-1,917	298	.056
		Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok)					Sevgili/Flört Tecavüzü					Evlilik İçi Tecavüz					Yabancı Tecavüzü (Mitler Var)				
		Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p	Ort.	Ss	t	sd	p
Soru8	Kadın	1,21	0,63				2,63	1,25				2,21	1,09				1,69	1,01			
	Erkek	1,37	0,84	-1,790	298	.074	3,17	1,31	-3,662	297,29	.000	2,89	1,22	-5,072	298	.000	2,03	1,24	-2,598	285,84	.010

4.4.1.1. Katılımcıların Cinsiyetleri İle Senaryoların 1. Sorusuna (Kadın Gerçekten İsteseydi Olayın Gidişatını Değiştirebilirdi) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryosu hariç, tüm senaryolarda “kadın gerçekten isteseydi olayın gidişatını değiştirebilirdi” sorusuna verdikleri cevaplar anlamlı olarak farklı bulunmuştur. Erkekler mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüz senaryosu ($t(279.51)=-2.649, p<.05$), sevgili/flört tecavüzü senaryosu ($t(298)=-3.209, p<.05$) ve evlilik içi tecavüz senaryosu ($t(298)=-3.729, p<.05$) için “kadın gerçekten isteseydi olayın gidişatını değiştirebilirdi” görüşe kadınlardan anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.1.2. Katılımcıların Cinsiyetleri İle Senaryoların 2. Sorusuna (Yaşanan Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Kadın Sorumludur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların tüm senaryolarda “yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında kadın sorumludur” sorusuna verdikleri cevaplar anlamlı olarak farklı bulunmuştur. Erkekler mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüz senaryosu ($t(236.7)=-3.869, p<.05$), sevgili/flört tecavüzü senaryosu ($t(298)=-4.178, p<.05$), evlilik içi tecavüz senaryosu ($t(286.181)=-5.553, p<.05$) ve mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryosu ($t(286.26)=-3.473, p<.05$) için “yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında kadın sorumludur” görüşüne kadınlardan anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.1.3. Katılımcıların Cinsiyetleri İle Senaryoların 3. Sorusuna (Yaşanan Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Erkek Sorumludur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüz senaryosu ve sevgili/flört tecavüzü senaryosu hariç diğer senaryolarda “yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında erkek sorumludur” sorusuna verdikleri cevaplar anlamlı olarak farklı bulunmuştur. Kadınlarda evlilik içi tecavüz senaryosu ($t(296.85)=3.683, p<.05$) ve mitlerin bulunduğu yabancı

tecavüz senaryosu ($t(298)= 2.402, p<.05$) için “yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında erkek sorumludur” görüşüne erkeklerden anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.1.4. Katılımcıların Cinsiyetleri İle Senaryoların 4. Sorusuna (Bana Göre Bu Olay Bir Tecavüz Değildir) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüz senaryosu hariç, tüm senaryolarda “bana göre bu olay bir tecavüz değildir” sorusuna verdikleri cevaplar anlamlı olarak farklı bulunmuştur. Erkekler, sevgili/flört tecavüzü senaryosu ($t(292.53)= -3.633, p<.05$), evlilik içi tecavüz senaryosu ($t(286.119)= -6.354, p<.05$) ve mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryosu ($t(288.02)= -2.248, p<.05$) için “bana göre bu olay bir tecavüz değildir” görüşüne kadınlardan anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.1.5. Katılımcıların Cinsiyetleri İle Senaryoların 5. Sorusuna (Kadın Bu Olayın Yaşanmasında Cinsel Anlamda Tahrik Edici Davranmıştır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların tüm senaryolarda “kadın bu olayın yaşanmasında cinsel anlamda tahrik edici davranmıştır” sorusuna verdikleri cevaplar anlamlı olarak farklı bulunmuştur. Erkekler mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüz senaryosu ($t(294.129)= -2.013, p<.05$), sevgili/flört tecavüzü senaryosu ($t(296.94)= -2.672, p<.05$), evlilik içi tecavüz senaryosu ($t(271.041)= -4.425, p<.05$) ve mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryosu ($t(294.95)= -4.689, p<.05$) için “kadın bu olayın yaşanmasında cinsel anlamda tahrik edici davranmıştır” görüşüne kadınlardan anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.1.6. Katılımcıların Cinsiyetleri İle Senaryoların 6. Sorusuna (Kadın Bu Olaydan Dolayı Mahkemeye Başvurmalıdır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüzü ve mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryoları hariç diğer senaryolarda “kadın bu olaydan dolayı mahkemeye başvurmalıdır” sorusuna verdikleri cevaplar anlamlı olarak farklı bulunmuştur. Kadınlar sevgili/flört tecavüzü ($t(284.78)= 2.001, p<.05$) ve evlilik içi tecavüz senaryosu ($t(298)= 3.802, p<.05$) için “kadın bu olaydan dolayı mahkemeye başvurmalıdır” görüşüne erkeklerden anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.1.7. Katılımcıların Cinsiyetleri İle Senaryoların 7. Sorusuna (Olay Mahkemeye Yansırsa Erkek Suçlu Bulunur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların hiçbir senaryoda “olay mahkemeye yansırsa erkek suçlu bulunur” sorusuna verdikleri cevaplar cinsiyete göre anlamlı olarak farklı bulunmamıştır.

4.4.1.8. Katılımcıların Cinsiyetleri İle Senaryoların 8. Sorusuna (Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Kadın da Sorumlu Olduğu İçin Erkek Mahkemede Daha Az Ceza Almalıdır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüzü senaryosu hariç, tüm senaryolarda “olayın bu şekilde sonuçlanmasında kadın da sorumlu olduğu için erkek mahkemede daha az ceza almalıdır” sorusuna verdikleri cevaplar anlamlı olarak farklı bulunmuştur. Erkekler sevgili/flört tecavüzü ($t(287.29)= -3.662, p<.05$) , evlilik içi tecavüz ($t(298)= -5.072, p<.05$) ve mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryoları ($t(285.84)= -2.598, p<.05$) için “olayın bu şekilde sonuçlanmasında kadın da sorumlu olduğu için erkek mahkemede daha az ceza almalıdır” görüşüne kadınlardan anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.2. Katılımcıların Eğitim Düzeyleri İle Senaryoların Sorularına Verdikleri Cevaplar Arındaki İlişki

Katılımcıların eğitim düzeyleri ile senaryoların sorularına verdikleri cevaplar arasındaki ilişkiye ait bilgiler Tablo-XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX, XX, XXI' de verilmiştir.

Tablo-XIV. Eğitim Düzeyine Göre Katılımcıların Senaryoların 1. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Eğitim Düzeyi	n	Ort	Ss	Gruplar Arası Sd	Grup içi Sd	f	p	Farklılık
Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-1	İlkokul	14	2,43	1,09	4	295	5,847	.000	2>5 3>5
	Ortaokul	25	2,56	1,23					
	Lise	55	2,27	1,21					
	Üniversite Öğrenci	47	2,11	1,09					
	Üniv. Mezun	159	1,72	1,02					
Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-1	İlkokul	14	3,86	1,03	4	295	6,866	.000	2>5 3>5
	Ortaokul	25	4,16	0,94					
	Lise	55	3,87	1,09					
	Üniversite Öğrenci	47	3,34	1,32					
	Üniv. Mezun	159	3,09	1,39					
Evlilik İçi Tecavüz Soru-1	İlkokul	14	2,93	1,33	4	295	4,332	.002	2>5 3>5
	Ortaokul	25	3,44	1,33					
	Lise	55	3,29	1,20					
	Üniversite Öğrenci	47	2,64	1,19					
	Üniv. Mezun	159	2,63	1,36					
Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-1	İlkokul	14	3,29	0,99	4	295	5,011	.001	3>5
	Ortaokul	25	3,16	1,28					
	Lise	55	3,07	1,32					
	Üniversite Öğrenci	47	2,91	1,30					
	Üniv. Mezun	159	2,38	1,39					

4.4.2.1. Katılımcıların Eğitim Düzeyleri İle Senaryoların 1. Sorusuna (Kadın Gerçekten İsteseydi Olayın Gidişatını Değiştirebilirdi) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların tüm eğitim düzeyleri için “kadın gerçekten isteseydi olayın gidişatını değiştirebilirdi” sorusuna verdiği cevapların tüm senaryolarda anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Hangi gruplar arasında anlamlı fark olduğunu tespit edebilmek için yapılan Tukey testi sonucunda, mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüzü ($f(4,295)=5,847$, $p<.05$), sevgili/flört tecavüzü ($f(4,295)=6,866$, $p<.05$), ve evlilik içi tecavüz senaryolarında ($f(4,295)=4,332$, $p<.05$) ortaokul ve lise mezunları üniversite mezunlarından, mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryosunda ($f(4,295)=5,847$, $p<.05$) ise ortaokul mezunları üniversite mezunlarından “kadın gerçekten isteseydi olayın gidişatını değiştirebilirdi” görüşüne anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

Tablo-XV. Eğitim Düzeyine Göre Katılımcıların Senaryoların 2. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Eğitim Düzeyi	n	Ort	Ss	Gruplar Arası Sd	Grup içi Sd	f	p	Farklılık
Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-2	İlkokul	14	2,14	1,03	4	295	7,614	.000	1>4,5 2>5 3>5
	Ortaokul	25	1,76	0,93					
	Lise	55	1,58	0,99					
	Üniversite Öğrenci	47	1,47	0,78					
	Üniv. Mezun	159	1,24	0,56					
Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-2	İlkokul	14	3,50	1,02	4	295	9,019	.000	2>5 3>4,5
	Ortaokul	25	3,60	1,19					
	Lise	55	3,69	1,14					
	Üniversite Öğrenci	47	3,00	1,23					
	Üniv. Mezun	159	2,67	1,30					
Evlilik İçi Tecavüz Soru-2	İlkokul	14	2,86	1,41	4	295	6,693	.000	2>5 3>5
	Ortaokul	25	3,00	1,15					
	Lise	55	2,62	1,25					
	Üniversite Öğrenci	47	2,49	1,12					
	Üniv. Mezun	159	2,04	1,05					
Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-2	İlkokul	14	3,00	1,04	4	295	10,213	.000	2>4,5 1>5 3>5
	Ortaokul	25	3,32	1,25					
	Lise	55	2,71	1,27					
	Üniversite Öğrenci	47	2,43	1,19					
	Üniv. Mezun	159	2,01	1,12					

4.4.2.2. Katılımcıların Eğitim Düzeyleri İle Senaryoların 2. Sorusuna (Yaşanan Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Kadın Sorumludur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların tüm eğitim düzeyleri için “yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında kadın sorumludur” sorusuna verdiği cevapların tüm senaryolarda anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Hangi gruplar arasında anlamlı fark olduğunu tespit edebilmek için yapılan

Tukey testi sonucunda, mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüz senaryosunda ($f(4.295)=7.614$, $p<.05$) ilkokul mezunları üniversite öğrencileri ve üniversite mezunlarından, ortaokul ve lise mezunları üniversite mezunlarından, sevgili/flört tecavüzü senaryosunda ($f(4.295)=9.019$, $p<.05$) ortaokul mezunları üniversite mezunlarından, lise mezunları üniversite öğrencileri ve üniversite mezunlarından, evlilik içi tecavüz senaryosunda ($f(4.295)=6.693$, $p<.05$) ortaokul ve lise mezunları üniversite mezunlarından, mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryosunda ($f(4.295)=10.213$, $p<.05$) ortaokul mezunları üniversite öğrencileri ve mezunlarından, ilkokul ve lise mezunları üniversite mezunlarından “yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında kadın sorumludur” görüşüne anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

Tablo-XVI. Eğitim Düzeyine Göre Katılımcıların Senaryoların 3. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Eğitim Düzeyi	n	Ort	Ss	Gruplar Arası Sd	Grup içi Sd	f	p	Farklılık
Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-3	İlkokul	14	3,93	1,33	4	295	6,739	.000	5>1 4>1 5>2
	Ortaokul	25	4,24	1,23					
	Lise	55	4,49	0,86					
	Üniversite Öğrenci	47	4,62	0,87					
	Üniv. Mezun	159	4,79	0,50					
Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-3	İlkokul	14	3,64	1,01	4	295	6,788	.000	5>4 5>3
	Ortaokul	25	3,44	1,23					
	Lise	55	3,22	1,24					
	Üniversite Öğrenci	47	3,47	1,06					
	Üniv. Mezun	159	4,02	1,05					
Evlilik İçi Tecavüz Soru-3	İlkokul	14	3,07	1,21	4	295	4,386	.002	5>1
	Ortaokul	25	3,60	0,76					
	Lise	55	3,60	0,99					
	Üniversite Öğrenci	47	3,85	1,02					
	Üniv. Mezun	159	4,01	1,01					
Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-3	İlkokul	14	3,43	1,40	4	295	7,835	.000	5>1 5>3
	Ortaokul	25	4,00	0,91					
	Lise	55	3,89	1,21					
	Üniversite Öğrenci	47	4,19	0,95					
	Üniv. Mezun	159	4,48	0,75					

4.4.2.3. Katılımcıların Eğitim Düzeyleri İle Senaryoların 3. Sorusuna (Yaşanan Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Erkek Sorumludur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların tüm eğitim düzeyleri için yaşanan “olayın bu şekilde sonuçlanmasında erkek sorumludur” sorusuna verdiği cevapların tüm senaryolarda anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Hangi gruplar arasında anlamlı fark olduğunu tespit edebilmek için yapılan

Tukey testi sonucunda mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüz senaryosunda ($f(4.295)= 6.739$ $p<.05$) üniversite öğrencileri ve mezunları ilkokul mezunlarından, üniversite mezunları ortaokul mezunlarından, sevgili/flört tecavüzü senaryosunda ($f(4.295)=6.788$, $p<.05$) üniversite mezunları lise ve üniversite mezunlarından, evlilik içi tecavüz senaryosunda ($f(4.295)=4.386$, $p<.05$) üniversite mezunları ilkokul mezunlarından, mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryosunda ($f(4.295)=7.835$, $p<.05$) üniversite mezunları ilkokul ve lise mezunlarından yaşanan “olayın bu şekilde sonuçlanmasında erkek sorumludur” görüşüne anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

Tablo-XVII. Eğitim Düzeyine Göre Katılımcıların Senaryoların 4. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Eğitim Düzeyi	n	Ort	Ss	Gruplar Arası Sd	Grup içi Sd	f	p	Farklılık
Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-4	İlkokul	14	1,71	0,83	4	295	6,739	.000	2>4,5
	Ortaokul	25	1,80	1,41					
	Lise	55	1,35	0,82					
	Üniversite Öğrenci	47	1,21	0,66					
	Üniv. Mezun	159	1,23	0,80					
Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-4	İlkokul	14	3,07	1,21	4	295	6,788	.000	1>5 2>5 3>5 4>5
	Ortaokul	25	3,12	1,39					
	Lise	55	2,87	1,19					
	Üniversite Öğrenci	47	2,77	1,37					
	Üniv. Mezun	159	1,97	1,11					
Evlilik İçi Tecavüz Soru-4	İlkokul	14	3,07	1,27	4	295	4,386	.002	1>5 2>5 3>5 4>5
	Ortaokul	25	3,16	1,03					
	Lise	55	2,64	1,21					
	Üniversite Öğrenci	47	2,77	1,42					
	Üniv. Mezun	159	1,97	1,07					
Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-4	İlkokul	14	2,36	1,39	4	295	7,835	.000	1>5 1>4 2>5
	Ortaokul	25	1,88	1,13					
	Lise	55	1,69	1,03					
	Üniversite Öğrenci	47	1,43	0,68					
	Üniv. Mezun	159	1,35	0,76					

4.4.2.4. Katılımcıların Eğitim Düzeyleri İle Senaryoların 4. Sorusuna (Bana Göre

Bu Olay Bir Tecavüz Değildir) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların tüm eğitim düzeyleri için “bana göre bu olay bir tecavüz değildir” sorusuna verdiği cevapların tüm senaryolarda anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Hangi gruplar arasında anlamlı fark olduğunu tespit edebilmek için yapılan Tukey testi sonucunda mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüz senaryosunda ($f(4,295)= 6.739$ $p<.05$)

ortaokul mezunları üniversite öğrencileri ve mezunlarından, sevgili/flört tecavüzü senaryosunda ($f(4.295)=6.788$, $p<.05$) ilkokul, ortaokul lise mezunları ve üniversite öğrencileri üniversite mezunlarından, evlilik içi tecavüz senaryosunda ($f(4.295)=4.386$, $p<.05$) ilkokul, ortaokul, lise mezunları ve üniversite öğrencileri üniversite mezunlarından, mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryosunda ($f(4.295)=7.835$, $p<.05$) ilkokul ve ortaokul mezunları üniversite mezunlarından, ilkokul mezunları üniversite öğrencilerinden “bana göre bu olay bir tecavüz değildir” görüşüne anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

Tablo-XVIII. Eğitim Düzeyine Göre Katılımcıların Senaryoların 5. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Eğitim Düzeyi	n	Ort	Ss	Gruplar Arası Sd	Grup içi Sd	f	p	Farklılık
Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-5	İlkokul	14	1,64	0,74	4	295	13,159	.000	2>3,4,5
	Ortaokul	25	2,20	1,32					
	Lise	55	1,33	0,72					
	Üniversite Öğrenci	47	1,36	0,79					
	Üniv. Mezun	159	1,15	0,48					
Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-5	İlkokul	14	3,57	1,09	4	295	6,857	.000	2>5 3>5
	Ortaokul	25	3,92	0,86					
	Lise	55	3,62	1,06					
	Üniversite Öğrenci	47	3,32	1,14					
	Üniv. Mezun	159	2,89	1,34					
Evlilik İçi Tecavüz Soru-5	İlkokul	14	2,07	0,73	4	295	6,785	.000	2>5 3>5 4>5
	Ortaokul	25	2,40	1,00					
	Lise	55	2,15	0,97					
	Üniversite Öğrenci	47	2,26	1,11					
	Üniv. Mezun	159	1,69	0,81					
Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-5	İlkokul	14	3,14	1,29	4	295	6,661	.000	2>5 3>5 3>5
	Ortaokul	25	3,64	0,91					
	Lise	55	3,04	1,43					
	Üniversite Öğrenci	47	2,68	1,34					
	Üniv. Mezun	159	2,40	1,30					

4.4.2.5. Katılımcıların Eğitim Düzeyleri İle Senaryoların 5. Sorusuna (Kadın Bu Olayın Yaşanmasında Cinsel Anlamda Tahrik Edici Davranmıştır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların tüm eğitim düzeyleri için “kadın bu olayın yaşanmasında cinsel anlamda tahrik edici davranmıştır” sorusuna verdiği cevapların tüm senaryolarda anlamlı

olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Hangi gruplar arasında anlamlı fark olduğunu tespit edebilmek için yapılan Tukey testi sonucunda mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüz senaryosunda ($f(4.295)= 13.159$ $p<.05$) ortaokul mezunları lise mezunları, üniversite öğrencileri ve üniversite mezunlarından, sevgili/flört tecavüzü senaryosunda ($f(4.295)=6.857$, $p<.05$) ortaokul ve lise mezunları üniversite mezunlarından, evlilik içi tecavüz senaryosunda ($f(4.295)=6.785$, $p<.05$) ortaokul, lise mezunları ve üniversite öğrencileri üniversite mezunlarından , , mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryosunda ($f(4.295)=6.66$, $p<.05$), ortaokul ve lise mezunları, üniversite mezunlarından “kadın bu olayın yaşanmasında cinsel anlamda tahrik edici davranmıştır” görüşüne anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

Tablo-XIX. Eğitim Düzeyine Göre Katılımcıların Senaryoların 6. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Eğitim Düzeyi	n	Ort	Ss	Gruplar Arası Sd	Grup içi Sd	f	p	Farklılık
Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-6	İlkokul	14	3,79	1,19	4	295	13,159	.000	2>1 3>1 4>1 5>1
	Ortaokul	25	4,56	1,00					
	Lise	55	4,56	0,86					
	Üniversite Öğrenci	47	4,68	0,73					
	Üniv. Mezun	159	4,84	0,55					
Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-6	İlkokul	14	3,00	1,18	4	295	6,857	.000	5>1 5>2 5>3 5>4
	Ortaokul	25	2,80	1,15					
	Lise	55	3,00	1,23					
	Üniversite Öğrenci	47	3,19	1,30					
	Üniv. Mezun	159	3,94	1,10					
Evlilik İçi Tecavüz Soru-6	İlkokul	14	2,14	1,03	4	295	6,785	.000	5>3 5>1
	Ortaokul	25	2,60	1,12					
	Lise	55	2,69	1,25					
	Üniversite Öğrenci	47	3,09	1,25					
	Üniv. Mezun	159	3,28	1,24					
Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-6	İlkokul	14	4,00	0,96	4	295	6,661	.000	5>4 5>3
	Ortaokul	25	4,20	0,82					
	Lise	55	4,20	1,01					
	Üniversite Öğrenci	47	4,17	1,03					
	Üniv. Mezun	159	4,61	0,62					

4.4.2.6. Katılımcıların Eğitim Düzeyleri İle Senaryoların 6. Sorusuna (Kadın Bu Olaydan Dolayı Mahkemeye Başvurmalıdır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların tüm eğitim düzeyleri için “kadın bu olaydan dolayı mahkemeye başvurmalıdır” sorusuna verdiği cevapların tüm senaryolarda anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Hangi gruplar arasında anlamlı fark olduğunu tespit edebilmek için yapılan Tukey testi sonucunda mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüz senaryosunda ($f(4,295)= 13.159$ $p<.05$)

ortaokul, lise mezunları, üniversite öğrencileri ve mezunları ilkokul mezunlarından, sevgili/flört tecavüzü senaryosunda ($f(4.295)=6.857, p<.05$) üniversite mezunları ilkokul, ortaokul, lise mezunları ve üniversite öğrencilerinden, evlilik içi tecavüz senaryosunda ($f(4.295)=6.785, p<.05$) üniversite mezunları ilkokul ve lise mezunlarından, mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryosunda ($f(4.295)=6.66, p<.05$) üniversite mezunları lise ve üniversite mezunlarından “kadın bu olaydan dolayı mahkemeye başvurmalıdır” görüşüne anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

Tablo-XX. Eğitim Düzeyine Göre Katılımcıların Senaryoların 7. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Eğitim Düzeyi	n	ort	Ss	Gruplar Arası Sd	Grup içi Sd	f	p	Farklılık
Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-7	İlkokul	14	4,00	1,18	4	295	1,59	.177	
	Ortaokul	25	4,12	1,30					
	Lise	55	4,47	0,88					
	Üniversite Öğrenci	47	4,43	1,02					
	Üniv. Mezun	159	4,50	0,90					
Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-7	İlkokul	14	3,43	0,85	4	295	6,459	.000	5>4 5>2
	Ortaokul	25	2,92	0,86					
	Lise	55	3,25	0,99					
	Üniversite Öğrenci	47	2,85	1,10					
	Üniv. Mezun	159	3,62	1,08					
Evlilik İçi Tecavüz Soru-7	İlkokul	14	2,50	1,02	4	295	2,44	.057	
	Ortaokul	25	2,80	0,91					
	Lise	55	3,04	1,17					
	Üniversite Öğrenci	47	3,13	1,19					
	Üniv. Mezun	159	3,28	1,14					
Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-7	İlkokul	14	4,07	0,73	4	295	1,991	0,096	
	Ortaokul	25	3,92	1,12					
	Lise	55	4,27	0,89					
	Üniversite Öğrenci	47	4,06	0,94					
	Üniv. Mezun	159	4,34	0,81					

4.4.2.7. Katılımcıların Eğitim Düzeyleri İle Senaryoların 7. Sorusuna (Olay Mahkemeye Yansırsa Erkek Suçlu Bulunur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların tüm eğitim düzeyleri için “olay mahkemeye yansırsa erkek suçlu bulunur” sorusuna verdiği cevapların sadece sevgili/flört tecavüzü senaryosunda anlamlı farklılaştığı tespit edilmiştir. Hangi gruplar arasında anlamlı fark olduğunu tespit edebilmek

için yapılan Tukey testi sonucunda sevgili/flört tecavüzü senaryosunda ($f(4.295)=6.459$, $p<.05$) üniversite mezunlarının ortaokul mezunları ve üniversite öğrencilerinden “olay mahkemeye yansırsa erkek suçlu bulunur” görüşüne anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

Tablo-XXI. Eğitim Düzeyine Göre Katılımcıların Senaryoların 8. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Eğitim Düzeyi	n	Ort	Ss	Gruplar Arası Sd	Grup içi Sd	f	p	Farklılık
Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-8	İlkokul	14	1,93	1,21	4	295	6,828	.000	1>4 1>5 2>5 3>5
	Ortaokul	25	1,56	1,16					
	Lise	55	1,49	0,92					
	Üniversite Öğrenci	47	1,28	0,71					
	Üniv. Mezun	159	1,13	0,45					
Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-8	İlkokul	14	3,43	1,16	4	295	8,278	.000	3>5
	Ortaokul	25	2,96	1,02					
	Lise	55	3,62	1,10					
	Üniversite Öğrenci	47	3,00	1,22					
	Üniv. Mezun	159	2,56	1,33					
Evlilik İçi Tecavüz Soru-8	İlkokul	14	3,00	1,24	4	295	3,233	.013	
	Ortaokul	25	2,92	0,91					
	Lise	55	2,84	1,26					
	Üniversite Öğrenci	47	2,60	1,21					
	Üniv. Mezun	159	2,33	1,19					
Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-8	İlkokul	14	2,93	1,44	4	295	6,524	.000	1>4 1>5
	Ortaokul	25	2,20	1,26					
	Lise	55	2,05	1,27					
	Üniversite Öğrenci	47	2,00	1,18					
	Üniv. Mezun	159	1,61	0,95					

4.4.2.8. Katılımcıların Eğitim Düzeyleri İle Senaryoların 8. Sorusuna (Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Kadın da Sorumlu Olduğu İçin Erkek Mahkemede Daha Az Ceza Almalıdır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların tüm eğitim düzeyleri için “olayın bu şekilde sonuçlanmasında kadın da sorumlu olduğu için erkek mahkemede daha az ceza almalıdır” sorusuna verdiği cevapların evlilik içi tecavüz senaryosu hariç tüm senaryolarda anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Hangi gruplar arasında anlamlı fark olduğunu tespit edebilmek için yapılan Tukey testi sonucunda mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüz senaryosunda ($f(4.295)=6.828$ $p<.05$) ilkokul mezunları üniversite öğrencilerinden, ilkokul, ortaokul ve lise mezunları üniversite mezunlarından, sevgili/flört tecavüzü senaryosunda ($f(4.295)=8.278$, $p<.05$) lise mezunları üniversite mezunlarından, mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryosunda ($f(4.295)=6.524$, $p<.05$) ilkokul mezunları üniversite öğrencileri ve mezunlarından “olayın bu şekilde sonuçlanmasında kadın da sorumlu olduğu için erkek mahkemede daha az ceza almalıdır” görüşüne anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.3. Katılımcıların Gelir Seviyeleri İle Senaryoların Sorularına Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların gelir seviyeleri ile senaryoların sorularına verdikleri cevaplar arasındaki ilişkiye ait bilgiler Tablo-XXII, XXIII, XXIV, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX’ da verilmiştir.

Tablo-XXII. Gelir Seviyesine Göre Katılımcıların Senaryoların 1. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Gelir Seviyesi	n	Ort	Ss	Gruplar Arası Sd	Grup içi Sd	f	p	Farklılık
Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-1	500 Altı	3	2,00	1,73	4	295	2,239	.065	
	500-1000	28	2,50	1,20					
	1000-2000	103	2,06	1,09					
	2000-4000	123	1,86	1,11					
	4000 üstü	43	1,81	1,07					
Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-1	500 Altı	3	2,00	1,73	4	295	6,308	.000	2>4 3>4
	500-1000	28	4,04	1,04					
	1000-2000	103	3,71	1,17					
	2000-4000	123	3,06	1,40					
	4000 üstü	43	3,30	1,34					
Evlilik İçi Tecavüz Soru-1	500 Altı	3	1,33	0,58	4	295	1,906	.109	
	500-1000	28	3,18	1,33					
	1000-2000	103	2,89	1,24					
	2000-4000	123	2,70	1,35					
	4000 üstü	43	2,95	1,43					
Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-1	500 Altı	3	2,00	1,73	4	295	4,893	.001	2>4 3>4
	500-1000	28	3,29	1,15					
	1000-2000	103	3,02	1,32					
	2000-4000	123	2,41	1,38					
	4000 üstü	43	2,42	1,35					

4.4.3.1. Katılımcıların Gelir Seviyeleri İle Senaryoların 1. Sorusuna (Kadın Gerçekten İsteseydi Olayın Gidişatını Değiştirebilirdi) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “kadın gerçekten isteseydi olayın gidişatını değiştirebilirdi” sorusuna verdikleri cevaplar, sevgili/flört tecavüzü ve mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryosunda gelir seviyesine göre anlamlı olarak farklılık göstermektedir. Hangi gruplar arasında anlamlı farklılık olduğunu tespit etmek için yapılan Tukey testi sonucunda sevgili/flört

tecavüzü ($f(4,295)=6.308$, $p<.05$) ve mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryosunda ($f(4,295)=4,893$, $p<.05$) gelir seviyesi 500-1000 TL olan katılımcılar gelir seviyesi 2000-4000 TL olan katılımcılara göre “kadın gerçekten isteseydi olayın gidişatını değiştirebilirdi” görüşüne anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

Tablo-XXIII. Gelir Seviyesine Göre Katılımcıların Senaryoların 2. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Gelir Seviyesi	n	Ort	Ss	Gruplar Arası Sd	Grup içi Sd	f	p	Farklılık
Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-2	500 Altı	3	2,00	1,73	4	295	2,379	.057	
	500-1000	28	1,61	0,69					
	1000-2000	103	1,52	0,92					
	2000-4000	123	1,28	0,63					
	4000 üstü	43	1,44	0,73					
Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-2	500 Altı	3	3,33	2,08	4	295	3,988	.004	2>4
	500-1000	28	3,46	1,07					
	1000-2000	103	3,32	1,21					
	2000-4000	123	2,79	1,36					
	4000 üstü	43	2,70	1,28					
Evlilik İçi Tecavüz Soru-2	500 Altı	3	2,33	2,31	4	295	2,684	.032	2>4
	500-1000	28	2,82	1,19					
	1000-2000	103	2,48	1,20					
	2000-4000	123	2,12	1,11					
	4000 üstü	43	2,30	1,08					
Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-2	500 Altı	3	2,67	1,53	4	295	5,735	.000	2>4 3>4
	500-1000	28	2,93	1,18					
	1000-2000	103	2,64	1,28					
	2000-4000	123	2,01	1,10					
	4000 üstü	43	2,28	1,26					

4.4.3.2. Katılımcıların Gelir Seviyeleri İle Senaryoların 2. Sorusuna (Yaşanan Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Kadın Sorumludur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında kadın sorumludur” sorusuna verdiği cevaplar sevgili/flört tecavüzü, evlilik içi tecavüz ve mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryolarında gelir seviyesine göre anlamlı olarak farklılık göstermektedir. Hangi gruplar arasında anlamlı farklılıklar olduğunu tespit etmek için yapılan Tukey testi sonucunda sevgili/flört tecavüzü ($f(4.295)=3.988, p<.05$) ve evlilik içi tecavüz senaryosunda ($f(4.295)=2.684, p<.05$) gelir seviyesi 500-1000 TL olan katılımcılar gelir seviyesi 2000-4000 TL olan katılımcılara, mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryosunda ($f(4.295)=5.735, p<.05$) gelir seviyesi 500-1000 TL olan ve gelir seviyesi 1000-2000 TL olan katılımcılar gelir seviyesi 2000-4000 TL olan katılımcılara göre “yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında kadın sorumludur” görüşüne anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

Tablo-XXIV. Gelir Seviyesine Göre Katılımcıların Senaryoların 3. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Gelir Seviyesi	n	Ort	Ss	Gruplar Arası Sd	Grup içi Sd	f	p	Farklılık
Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-3	500 Altı	3	4,00	1,73	4	295	2,673	.062	
	500-1000	28	4,39	0,96					
	1000-2000	103	4,50	0,94					
	2000-4000	123	4,74	0,68					
	4000 üstü	43	4,77	0,43					
Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-3	500 Altı	3	4,00	1,73	4	295	2,649	.064	
	500-1000	28	3,29	1,08					
	1000-2000	103	3,55	1,19					
	2000-4000	123	3,92	1,08					
	4000 üstü	43	3,81	1,12					
Evlilik İçi Tecavüz Soru-3	500 Altı	3	4,00	1,73	4	295	1,358	.249	
	500-1000	28	3,64	1,03					
	1000-2000	103	3,73	1,06					
	2000-4000	123	3,99	0,96					
	4000 üstü	43	3,74	1,05					
Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-3	500 Altı	3	3,67	2,31	4	295	6,335	.000	2>4 3>4
	500-1000	28	3,89	1,13					
	1000-2000	103	3,99	1,10					
	2000-4000	123	4,54	0,69					
	4000 üstü	43	4,23	0,87					

4.4.3.3. Katılımcıların Gelir Seviyeleri İle Senaryoların 3. Sorusuna (Yaşanan Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Erkek Sorumludur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında erkek sorumludur” sorusuna verdiği cevaplar, sadece mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryosunda gelir

seviyesine göre anlamlı olarak farklılık göstermektedir. Hangi gruplar arasında anlamlı farklılıklar olduğunu tespit etmek için yapılan Tukey testi sonucunda, mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryosunda ($f(4.295)=6.335, p<.05$) gelir seviyesi 500-1000 ve 1000-2000 TL olan katılımcılar gelir seviyesi 2000-4000 TL olan katılımcılara göre “yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında erkek sorumludur” görüşüne daha anlamlı olarak daha fazla katılım sağlamışlardır.

Tablo-XXV. Gelir Seviyesine Göre Katılımcıların Senaryoların 4. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Gelir Seviyesi	n	Ort	Ss	Gruplar Arası Sd	Grup içi Sd	f	p	Farklılık
Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-4	500 Altı	3	1,33	0,58	4	295	2,458	.052	
	500-1000	28	1,46	0,64					
	1000-2000	103	1,50	1,14					
	2000-4000	123	1,22	0,75					
	4000 üstü	43	1,09	0,29					
Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-4	500 Altı	3	2,00	1,00	4	295	5,034	.001	2>4 3>4,5
	500-1000	28	3,04	1,23					
	1000-2000	103	2,67	1,26					
	2000-4000	123	2,21	1,30					
	4000 üstü	43	1,98	1,08					
Evlilik İçi Tecavüz Soru-4	500 Altı	3	2,33	2,31	4	295	4,585	.001	2>4
	500-1000	28	3,11	1,23					
	1000-2000	103	2,50	1,23					
	2000-4000	123	2,09	1,20					
	4000 üstü	43	2,35	1,09					
Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-4	500 Altı	3	1,00	0,00	4	295	4,402	.002	2>4,5
	500-1000	28	2,00	1,15					
	1000-2000	103	1,66	0,95					
	2000-4000	123	1,35	0,81					
	4000 üstü	43	1,37	0,76					

4.4.3.4. Katılımcıların Gelir Seviyeleri İle Senaryoların 4. Sorusuna (Bana Göre Bu Olay Bir Tecavüz Değildir) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “bana göre bu olay bir tecavüz değildir” sorusuna verdiği cevaplar sevgili/flört tecavüzü, evlilik içi tecavüz ve mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryolarında gelir seviyesine göre anlamlı olarak farklılık göstermektedir. Hangi gruplar arasında anlamlı farklılıklar olduğunu tespit etmek için yapılan Tukey testi sonucunda sevgili/flört tecavüzü ($f(4.295)=5.034, p<.05$) gelir seviyesi 500-1000 TL olanlar 2000-4000 TL olanlardan , 1000-2000 TL olanlar 2000-4000 TL olanlar ve 4000 TL üstü olan katılımcılara, evlilik içi tecavüz senaryosunda ($f(4.295)=4.585, p<.05$) gelir seviyesi 500-1000 TL olan katılımcılar gelir seviyesi 2000-4000 TL olan katılımcılara , mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryolarında ($f(4.295)=4.402, p<.05$) gelir seviyesi 500-1000 TL olanlar gelir seviyesi 2000-4000 TL olan katılımcılar ve gelir seviyesi 4000 TL üstü olan katılımcılara göre “bana göre bu olay bir tecavüz değildir” görüşüne anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

Tablo-XXVI. Gelir Seviyesine Göre Katılımcıların Senaryoların 5. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Gelir Seviyesi	n	Ort	Ss	Gruplar Arası Sd	Grup içi Sd	f	p	Farklılık
Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-5	500 Altı	3	1,33	0,58	4	295	3,861	.004	2>4
	500-1000	28	1,54	0,64					
	1000-2000	103	1,50	1,02					
	2000-4000	123	1,15	0,50					
	4000 üstü	43	1,26	0,54					
Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-5	500 Altı	3	3,33	2,08	4	295	1,706	.149	
	500-1000	28	3,61	1,10					
	1000-2000	103	3,35	1,14					
	2000-4000	123	3,04	1,34					
	4000 üstü	43	3,07	1,35					
Evlilik İçi Tecavüz Soru-5	500 Altı	3	1,33	0,58	4	295	2,139	.076	
	500-1000	28	2,29	0,94					
	1000-2000	103	2,04	1,02					
	2000-4000	123	1,82	0,94					
	4000 üstü	43	1,86	0,68					
Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-5	500 Altı	3	3,33	2,08	4	295	3,317	.011	3>4
	500-1000	28	3,14	1,41					
	1000-2000	103	2,93	1,29					
	2000-4000	123	2,40	1,32					
	4000 üstü	43	2,67	1,36					

4.4.3.5. Katılımcıların Gelir Seviyeleri İle Senaryoların 5. Sorusuna (Kadın Bu Olayın Yaşanmasında Cinsel Anlamda Tahrik Edici Davranmıştır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “kadın bu olayın yaşanmasında cinsel anlamda tahrik edici davranmıştır” sorusuna verdiği cevaplar, sadece mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüzü ve mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryolarında gelir seviyesine göre anlamlı olarak farklılık göstermektedir. Hangi gruplar arasında anlamlı farklılıklar olduğunu tespit etmek için yapılan Tukey testi sonucunda, mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüz senaryosunda

($f(4.295)=3.861$, $p<.05$) gelir seviyesi 500-1000 TL olan katılımcılar gelir seviyesi 2000-4000 TL olan katılımcılara, mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryosunda ($f(4.295)=3.861$, $p<.05$) gelir seviyesi 1000-2000 TL olanlar gelir seviyesi 2000-4000 TL olan katılımcılara göre “kadın bu olayın yaşanmasında cinsel anlamda tahrik edici davranmıştır” görüşüne anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

Tablo-XXVII. Gelir Seviyesine Göre Katılımcıların Senaryoların 6. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Gelir Seviyesi	n	Ort	Ss	Gruplar Arası Sd	Grup içi Sd	f	p	Farklılık
Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-6	500 Altı	3	4,67	0,58	4	295	3,934	.004	4>2 4>3
	500-1000	28	4,39	0,88					
	1000-2000	103	4,53	1,00					
	2000-4000	123	4,85	0,50					
	4000 üstü	43	4,81	0,45					
Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-6	500 Altı	3	3,67	1,53	4	295	6,817	.000	4>2 4>3
	500-1000	28	2,79	1,20					
	1000-2000	103	3,26	1,20					
	2000-4000	123	3,89	1,14					
	4000 üstü	43	3,47	1,37					
Evlilik İçi Tecavüz Soru-6	500 Altı	3	3,00	2,00	4	295	3,134	.015	4>2
	500-1000	28	2,39	1,13					
	1000-2000	103	2,96	1,18					
	2000-4000	123	3,27	1,31					
	4000 üstü	43	2,93	1,18					
Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-6	500 Altı	3	4,33	1,15	4	295	5,854	.000	4>2 4>3
	500-1000	28	4,11	0,99					
	1000-2000	103	4,17	0,97					
	2000-4000	123	4,63	0,65					
	4000 üstü	43	4,53	0,59					

4.4.3.6. Katılımcıların Gelir Seviyeleri İle Senaryoların 6. Sorusuna (Kadın Bu Olaydan Dolayı Mahkemeye Başvurmalıdır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “kadın bu olaydan dolayı mahkemeye başvurmalıdır” sorusuna verdiği cevaplar mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüzü, sevgili/flört tecavüzü, evlilik içi tecavüz ve mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryolarında gelir seviyesine göre anlamlı olarak farklılık göstermektedir. Hangi gruplar arasında anlamlı farklılıklar olduğunu tespit etmek için yapılan Tukey testi sonucunda, mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüz senaryosunda ($f(4.295)=3.934$, $p<.05$) gelir seviyesi 2000-4000 TL olanlar 500-1000 ve 1000-2000 TL olan katılımcılara, sevgili/flört tecavüzü senaryosunda ($f(4.295)=6.818$, $p<.05$) gelir seviyesi 2000-4000 TL olanlar 500-1000 TL olanlara ve 1000-2000 TL olan katılımcılara, evlilik içi tecavüz senaryosunda ($f(4.295)=3.134$, $p<.05$) gelir seviyesi 2000-4000 TL olan katılımcılar gelir seviyesi 500-1000 TL olan katılımcılara, mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryosunda ($f(4.295)=5.854$, $p<.05$) gelir seviyesi 2000-4000 TL olanlar gelir seviyesi 500-1000 TL olan ve 1000-2000 TL olan katılımcılara göre “kadın bu olaydan dolayı mahkemeye başvurmalıdır” görüşüne anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

Tablo-XXVIII. Gelir Seviyesine Göre Katılımcıların Senaryoların 7. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Gelir Seviyesi	n	Ort	Ss	Gruplar Arası Sd	Grup içi Sd	f	p	Farklılık
Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-7	500 Altı	3	4,00	1,00	4	295	2,299	.059	
	500-1000	28	4,29	0,98					
	1000-2000	103	4,24	1,18					
	2000-4000	123	4,59	0,83					
	4000 üstü	43	4,53	0,67					
Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-7	500 Altı	3	3,33	1,15	4	295	3,638	.007	4>3
	500-1000	28	3,11	1,20					
	1000-2000	103	3,17	1,01					
	2000-4000	123	3,64	1,04					
	4000 üstü	43	3,19	1,14					
Evlilik İçi Tecavüz Soru-7	500 Altı	3	2,67	1,53	4	295	1,071	.371	
	500-1000	28	3,14	1,15					
	1000-2000	103	2,98	1,09					
	2000-4000	123	3,28	1,19					
	4000 üstü	43	3,14	1,08					
Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-7	500 Altı	3	4,00	1,00	4	295	2,204	.069	
	500-1000	28	4,04	1,07					
	1000-2000	103	4,09	0,94					
	2000-4000	123	4,39	0,75					
	4000 üstü	43	4,30	0,86					

4.4.3.7. Katılımcıların Gelir Seviyeleri İle Senaryoların 7. Sorusuna (Olay Mahkemeye Yansırsa Erkek Suçlu Bulunur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “olay mahkemeye yansırsa erkek suçlu bulunur” sorusuna verdiği cevaplar, sadece sevgili/flört tecavüzü senaryosunda gelir seviyesine göre anlamlı olarak farklılık göstermektedir. Hangi gruplar arasında anlamlı farklılıklar olduğunu tespit etmek için yapılan Tukey testi sonucunda sevgili/flört tecavüzü senaryosunda ($f(4,295)=3.638$, $p<.05$) gelir

seviyesi 2000-4000 TL olan katılımcılar gelir seviyesi 1000-2000 TL olan katılımcılara göre “olay mahkemeye yansırsa erkek suçlu bulunur” görüşüne anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

Tablo-XXIX. Gelir Seviyesine Göre Katılımcıların Senaryoların 8. Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Gelir Seviyesi	n	Ort	Ss	Gruplar Arası Sd	Grup içi Sd	f	p	Farklılık
Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-8	500 Altı	3	1,00	0,00	4	295	2,183	.068	
	500-1000	28	1,57	0,88					
	1000-2000	103	1,41	0,92					
	2000-4000	123	1,18	0,60					
	4000 üstü	43	1,16	0,43					
Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-8	500 Altı	3	3,33	2,08	4	295	2,345	.059	
	500-1000	28	2,96	1,37					
	1000-2000	103	3,18	1,17					
	2000-4000	123	2,67	1,40					
	4000 üstü	43	2,77	1,13					
Evlilik İçi Tecavüz Soru-8	500 Altı	3	1,67	1,15	4	295	2,216	.067	
	500-1000	28	2,86	1,21					
	1000-2000	103	2,64	1,16					
	2000-4000	123	2,33	1,23					
	4000 üstü	43	2,79	1,17					
Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-8	500 Altı	3	1,67	1,15	4	295	4,45	.002	2>4 3>4
	500-1000	28	2,36	1,47					
	1000-2000	103	2,05	1,18					
	2000-4000	123	1,56	0,92					
	4000 üstü	43	1,98	1,20					

4.4.3.8. Katılımcıların Gelir Seviyeleri İle Senaryoların 8. Sorusuna (Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Kadın da Sorumlu Olduğu İçin Erkek Mahkemede Daha Az Ceza Almalıdır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “olayın bu şekilde sonuçlanmasında kadın da sorumlu olduğu için erkek mahkemede daha az ceza almalıdır” soruna verdiği cevaplar, sadece mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryosunda gelir seviyesine göre anlamlı olarak farklılık göstermektedir. Hangi gruplar arasında anlamlı farklılıklar olduğunu tespit etmek için yapılan Tukey testi sonucunda mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryosunda ($f(4.295)=4.450, p<.05$) gelir seviyesi 500-1000 TL olan ve 1000-2000 TL olan katılımcılar gelir seviyesi 2000-4000 TL olan katılımcılara göre “olayın bu şekilde sonuçlanmasında kadın da sorumlu olduğu için erkek mahkemede daha az ceza almalıdır” görüşüne anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.4. Katılımcıların Yaşları İle Senaryoların Sorularına Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların yaşları ile senaryoların sorularına verdikleri cevaplar arasındaki ilişkiye ait bilgiler Tablo-XXX’ da verilmiştir.

Tablo-XXX. Yaşa Göre Katılımcıların Senaryoların Sorularına Verdikleri Cevapların Dağılımı

		Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-1	Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-1	Evlilik İçi Tecavüz Soru-1	Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-1
Yas	r	,084	,100	,112	-,013
	p	,144	,084	,052	,826
		Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-2	Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-2	Evlilik İçi Tecavüz Soru-2	Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-2
Yas	r	,007	,006	,074	-,012
	p	,899	,913	,202	,832
		Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-3	Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-3	Evlilik İçi Tecavüz Soru-3	Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-3
Yas	r	-,060	,035	-,158**	-,037
	p	,297	,550	,006	,527
		Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-4	Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-4	Evlilik İçi Tecavüz Soru-4	Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-4
Yas	r	,068	-,022	,012	,017
	p	,243	,699	,834	,767
		Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-5	Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-5	Evlilik İçi Tecavüz Soru-5	Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-5
Yas	r	,017	-,075	,050	-,104
	p	,774	,196	,390	,071
		Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-6	Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-6	Evlilik İçi Tecavüz Soru-6	Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-6
Yas	r	-,054	,006	-,048	,080
	p	,353	,912	,407	,168
		Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-7	Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-7	Evlilik İçi Tecavüz Soru-7	Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-7
Yas	r	-,044	,086	,017	,018
	p	,446	,138	,772	,753
		Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok) Soru-8	Sevgili/Flört Tecavüzü Soru-8	Evlilik İçi Tecavüz Soru-8	Yabancı Tecavüzü (Mitler Var) Soru-8
Yas	r	,054	,016	,062	-,021
	p	,353	,788	,285	,713

Katılımcıların yaşları ile senaryoların hemen hemen tüm sorular ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir korelasyon bulunmamıştır. Sadece katılımcıların yaşı ile senaryoların 3. sorusuna (yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında erkek sorumludur) verdikleri cevapların evlilik içi tecavüz senaryosunda anlamlı, negatif yönlü zayıf bir korelasyona ($r=-.158, p<.05$) sahip olduğu tespit edilmiştir.

4.4.5. Katılımcıların Yakınına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların Sorularına Verdikleri Cevaplar Arındaki İlişki

Katılımcıların yakınına veya tanıdıklarına yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı ile senaryoların sorularına verdikleri cevaplar arasındaki ilişkiye ait bilgiler tablo-XXXI' de verilmiştir.

Tablo-XXXI. Katılımcıların Yakınlarına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı Olan ve Olmayanların Senaryoların Sorularına Verdikleri Cevapların Dağılımı

		Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok)					Sevgili/Flört Tecavüzü					Evlilik İçi Tecavüz					Yabancı Tecavüzü (Mitler Var)				
		Ort.	Ss	t	df	p	Ort.	Ss	t	df	p	Ort.	Ss	t	df	p	Ort.	Ss	t	df	p
Soru1	Evet	1,82	1,19				2,89	1,45				2,38	1,37				2,59	1,45			
	Hayır	2,02	1,11	-1197	298	.232	3,51	1,28	-2.947	75.98	.004	2,94	1,30	-2.998	298	.004	2,73	1,36	-.669	298	.504
Soru2	Evet	1,3214	,71623				2,7321	1,39468				1,9286	1,05928				2,2143	1,20173			
	Hayır	1,4467	,79169	-1086	298	.250	3,0943	1,27791	-1779	298	.079	2,4303	1,17206	-3.132	88.66	.002	2,3893	1,24394	-.977	298	.332
Soru3	Evet	4,7143	,59435				3,9821	1,03557				4,1071	,94731				4,4286	,93141			
	Hayır	4,6025	,83749	1167	298	.246	3,6598	1,16316	1907	298	.057	3,7705	1,03269	2.333	298	.021	4,1967	,97406	1619	298	.106
Soru4	Evet	1,2321	,78604				2,1429	1,25667				1,8036	1,08577				1,2143	,56292			
	Hayır	1,3402	,88137	-.843	298	.400	2,4713	1,28107	-1736	298	.084	2,4959	1,23561	-4.189	90.739	.000	1,5861	,95407	-3837	298	.000
Soru5	Evet	1,2143	,67995				3,0536	1,34055				1,6607	,76934				2,5714	1,38639			
	Hayır	1,3525	,76360	-1.339	89.74	.164	3,2418	1,24843	-1003	298	.316	2,0041	,96651	-2.483	298	.005	2,7295	1,34279	-.790	298	.430
Soru6	Evet	4,8750	,38435				3,8571	1,01674				3,4821	1,23570				4,5536	,60059			
	Hayır	4,6475	,81065	3.115	181.75	.002	3,4303	1,28270	2689	99.51	.008	2,9262	1,24172	3.033	298	.003	4,3689	,87207	1889	115.01	.061
Soru7	Evet	4,2321	1,07857				3,3036	1,02549				3,2679	1,18308				4,1964	,81842			
	Hayır	4,4754	,94030	-1.697	298	.091	3,3770	1,09490	-.458	298	.647	3,1066	1,13172	.954	298	.341	4,2459	,89177	-.380	298	.704
Soru8	Evet	1,1429	,44430				2,4107	1,10826				2,1071	1,03886				1,5357	,87312			
	Hayır	1,3238	,79459	-2.314	147.404	.022	3,0082	1,32090	-3.503	94.437	.001	2,6475	1,22338	-3.390	93.44	.001	1,9385	1,18648	-2.893	107.14	.005

4.4.5.1. Katılımcıların Yakınına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 1. Sorusuna (Kadın Gerçekten İsteseydi Olayın Gidişatını Değiştirebilirdi) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “kadın gerçekten isteseydi olayın gidişatını değiştirebilirdi” sorusuna verdiği cevapların sevgili/flört tecavüzü ve evlilik içi tecavüz senaryolarında yakını veya tanıdıklarının taciz/tecavüz yaşantısı olup olmamasına göre anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Katılımcılardan yakını veya tanıdıklarının taciz/tecavüz yaşantısı olmayanlar, sevgili/flört tecavüzü ($t(75.98) = -2,947, p < .05$), ve evlilik içi tecavüz senaryosunda ($t(298) = -2,998, p < .05$) yakını veya tanıdıklarının taciz/tecavüz yaşantısı olanlara göre “kadın gerçekten isteseydi olayın gidişatını değiştirebilirdi” görüşüne anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.5.2. Katılımcıların Yakınına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 2. Sorusuna (Yaşanan Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Kadın Sorumludur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında kadın sorumludur” sorusuna verdiği cevapların evlilik içi tecavüz senaryosunda yakını veya tanıdıklarının taciz/tecavüz yaşantısı olup olmamasına göre anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Katılımcılardan yakını veya tanıdıklarının taciz/tecavüz yaşantısı olmayanlar, evlilik içi tecavüz senaryosunda ($t(88.66) = -3.132, p < .05$) yakını veya tanıdıklarının taciz/tecavüz yaşantısı olanlara göre “yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında kadın sorumludur” görüşüne daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.5.3. Katılımcıların Yakınına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 3. Sorusuna (Yaşanan Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Erkek Sorumludur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında erkek sorumludur” sorusuna verdiği cevapların evlilik içi tecavüz senaryosunda yakını veya tanıdıklarının taciz/tecavüz yaşantısı olup olmamasına göre anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Katılımcılardan yakını veya tanıdıklarının taciz/tecavüz yaşantısı olanlar, evlilik içi tecavüz senaryosunda ($t(298)=2.333$, $p<.05$) yakını veya tanıdıklarının taciz/tecavüz yaşantısı olmayanlara göre “yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında erkek sorumludur” görüşüne daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.5.4. Katılımcıların Yakınına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 4. Sorusuna (Bana Göre Bu Olay Bir Tecavüz Değildir) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “bana göre bu olay bir tecavüz değildir” sorusuna verdiği cevapların evlilik içi tecavüz ve mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryolarında yakını veya tanıdıklarının taciz/tecavüz yaşantısı olup olmamasına göre anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Katılımcılardan yakını veya tanıdıklarının taciz/tecavüz yaşantısı olmayanlar evlilik içi tecavüz senaryosunda ($t(90.739)=-4.189$, $p<.05$) , mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryosunda ($t(298)=-3.837$, $p<.05$) yakını veya tanıdıklarının taciz/tecavüz yaşantısı olanlara göre “bana göre bu olay bir tecavüz değildir” görüşüne daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.5.5. Katılımcıların Yakınına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 5. Sorusuna (Kadın Bu Olayın Yaşanmasında Cinsel Anlamda Tahrik Edici Davranmıştır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “kadın bu olayın yaşanmasında cinsel anlamda tahrik edici davranmıştır” sorusuna verdiği cevapların evlilik içi tecavüz senaryosunda yakını veya tanıdıklarının taciz/tecavüz yaşantısı olup olmamasına göre anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Katılımcılardan yakını veya tanıdıklarının taciz/tecavüz yaşantısı olmayanlar evlilik içi tecavüz senaryosunda ($t(298)=-2.483, p<.05$) yakını veya tanıdıklarının taciz/tecavüz yaşantısı olanlara göre göre “kadın bu olayın yaşanmasında cinsel anlamda tahrik edici davranmıştır” görüşüne daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.5.6. Katılımcıların Yakınına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 6. Sorusuna (Kadın Bu Olaydan Dolayı Mahkemeye Başvurmalıdır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “kadın bu olaydan dolayı mahkemeye başvurmalıdır” sorusuna verdiği cevapların mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüzü, sevgili/flört tecavüzü ve evlilik içi tecavüz senaryolarında yakını veya tanıdıklarının taciz/tecavüz yaşantısı olup olmamasına göre anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Katılımcılardan yakını veya tanıdıklarının taciz/tecavüz yaşantısı olanlar mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüzü senaryosunda ($t(181,75)=3.115, p<.05$), sevgili/flört tecavüzü senaryosunda ($t(99.51)=2.689, p<.05$) ve evlilik içi tecavüz senaryosunda ($t(298)=3.033, p<.05$) yakını veya tanıdıklarının taciz/tecavüz yaşantısı olmayanlara göre “kadın bu olaydan dolayı mahkemeye başvurmalıdır” görüşüne daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.5.7. Katılımcıların Yakınına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 7. Sorusuna (Olay Mahkemeye Yansırsa Erkek Suçlu Bulunur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “olay mahkemeye yansırsa erkek suçlu bulunur” sorusuna verdiği cevapların dört farklı senaryo için yakını veya tanıdıklarının taciz/tecavüz yaşantısı olup olmamasına göre anlamlı olarak farklılaşmadığı tespit edilmiştir.

4.4.5.8. Katılımcıların Yakınına veya Tanıdıklarına Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 8. Sorusuna (Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Kadın da Sorumlu Olduğu İçin Erkek Mahkemede Daha Az Ceza Almalıdır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “olayın bu şekilde sonuçlanmasında kadın da sorumlu olduğu için erkek mahkemede daha az ceza almalıdır” sorusuna verdiği cevapların dört farklı senaryoda yakını veya tanıdıklarının taciz/tecavüz yaşantısı olup olmamasına göre anlamlı olarak farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Katılımcılardan yakını veya tanıdıklarının taciz/tecavüz yaşantısı olmayanlar mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüzü ($t(147.404)=-2.314, p<.05$), sevgili/flört tecavüzü ($t(94.437)=-3.503, p<.05$), evlilik içi tecavüz ($t(93.44)=-3.390, p<.05$) ve mitlerin bulunduğu yabancı tecavüzü ($t(107.14)=-2.893, p<.05$) senaryolarında yakını veya tanıdıklarının taciz/tecavüz yaşantısı olanlara göre “olayın bu şekilde sonuçlanmasında kadın da sorumlu olduğu için erkek mahkemede daha az ceza almalıdır” görüşüne daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.6. Katılımcıların Kendilerine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların Sorularına Verdikleri Cevaplar Arındaki İlişki

Katılımcıların kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı ile senaryoların sorularına verdikleri cevaplar arasındaki ilişkiye ait bilgiler tablo-XXXII' de verilmiştir.

Tablo-XXXII. Katılımcıların Kendilerine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı Olan ve Olmayanların Senaryoların Sorularına Verdikleri Cevapların Dağılımı

		Yabancı Tecavüzü (Mitler Yok)					Sevgili/Flört Tecavüzü					Evlilik İçi Tecavüz					Yabancı Tecavüzü (Mitler Var)				
		Ort.	Ss	t	df	p	Ort.	Ss	t	df	p	Ort.	Ss	t	df	p	Ort.	Ss	t	df	p
Soru1	Evet	1,69	1,01				3,04	1,47				2,23	1,26				2,54	1,32			
	Hayır	2,04	1,14	-2,002	298	.046	3,46	1,30	-2,023	298	.044	2,95	1,31	-3,502	298	.001	2,73	1,38	-872	298	.384
Soru2	Evet	1,17	0,48				2,6042	1,39512				1,7500	1,00000				1,9583	1,07106			
	Hayır	1,47	0,82	-3,560	107,773	.001	3,1071	1,27512	-2,467	298	.024	2,4484	1,16443	-4,314	73,494	.000	2,4325	1,25265	-2,732	73,744	.008
Soru3	Evet	4,65	0,73				3,9792	1,02084				4,1875	1,00332				4,4167	,96389			
	Hayır	4,62	0,81	.229	298	.820	3,6706	1,16329	1,875	72,298	.065	3,7659	1,01618	2,640	298	.009	4,2063	,96816	1,380	298	.169
Soru4	Evet	1,25	0,84				1,8750	1,02366				1,6250	,95928				1,1875	,39444			
	Hayır	1,33	0,87	-612	298	.541	2,5119	1,30119	-3,769	78,980	.000	2,5079	1,23525	-5,559	79,885	.000	1,5794	,96019	-4,718	298	.000
Soru5	Evet	1,15	0,46				2,9167	1,38123				1,6250	,70334				2,1667	1,37351			
	Hayır	1,36	0,79	-2,593	107,80	.011	3,2619	1,23803	-1,737	298	.083	2,0000	,96966	-2,553	298	.011	2,8016	1,32412	-2,952	298	.003
Soru6	Evet	4,69	0,80				3,9167	1,02798				3,6250	1,14157				4,4792	,79866			
	Hayır	4,69	0,75	-.025	298	.980	3,4325	1,27159	2,871	77,162	.005	2,9167	1,24851	3,650	298	.000	4,3889	,83711	.690	298	.491
Soru7	Evet	4,00	1,29				3,3958	1,08647				3,2500	1,26323				4,0833	,84635			
	Hayır	4,51	0,88	-2,639	55,579	.011	3,3571	1,08201	.227	298	.821	3,1151	1,11788	.750	298	.454	4,2659	,88184	-1,323	298	.187
Soru8	Evet	1,23	0,56				2,3542	1,13905				1,8958	1,05668				1,5833	,89522			
	Hayır	1,30	0,78	-617	298	.538	3,0000	1,30887	-3,195	298	.002	2,6706	1,19705	-4,183	298	.000	1,9167	1,17959	-2,236	81,557	.028

4.4.6.1. Katılımcıların Kendilerine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 1. Sorusuna (Kadın Gerçekten İsteseydi Olayın Gidişatını Değiştirebilirdi) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “kadın gerçekten isteseydi olayın gidişatını değiştirebilirdi” sorusuna verdiği cevapların mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüzü, sevgili/flört tecavüzü ve evlilik içi tecavüz senaryolarında kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olup olmamasına göre anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Katılımcılardan kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olmayanlar, mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüzü ($t(298) = -2,002$, $p < .05$), sevgili/flört tecavüzü ($t(298) = -2,023$, $p < .05$) ve evlilik içi tecavüz ($t(3.502) = -2,947$, $p < .05$) senaryolarında, kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olanlara göre anlamlı olarak “kadın gerçekten isteseydi olayın gidişatını değiştirebilirdi” görüşüne daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.6.2. Katılımcıların Kendilerine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 2. Sorusuna (Yaşanan Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Kadın Sorumludur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında kadın sorumludur” sorusuna verdiği cevapların tüm senaryolar için kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olup olmamasına göre anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Katılımcılardan kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olmayanlar, mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüzü ($t(107.773) = -3.560$, $p < .05$), sevgili/flört tecavüzü ($t(298) = -2.467$, $p < .05$), evlilik içi tecavüz ($t(73.494) = -4.314$, $p < .05$) ve mitlerin bulunduğu yabancı tecavüzü ($t(73.744) = -2.732$, $p < .05$) senaryolarında kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olanlara göre anlamlı olarak “yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında kadın sorumludur” görüşüne daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.6.3. Katılımcıların Kendilerine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 3. Sorusuna (Yaşanan Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Erkek Sorumludur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında erkek sorumludur” sorusuna verdiği cevapların sadece evlilik içi tecavüz senaryosunda kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olup olmamasına göre anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olanlar, evlilik içi tecavüz senaryosunda ($t(298)=2.640, p<.05$) kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olmayanlara göre anlamlı olarak “yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında erkek sorumludur” görüşüne daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.6.4. Katılımcıların Kendilerine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 4. Sorusuna (Bana Göre Bu Olay Bir Tecavüz Değildir) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “bana göre bu olay bir tecavüz değildir” sorusuna verdiği cevapların sevgili/flört tecavüzü, evlilik içi tecavüz ve mitlerin bulunduğu yabancı tecavüz senaryolarında kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olup olmamasına göre anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olmayanlar, sevgili/flört tecavüzü ($t(78.980)=-3.769, p<.05$), evlilik içi tecavüz ($t(79.885)=-5.559, p<.05$) ve mitlerin bulunduğu yabancı tecavüzü ($t(298)=-4.718, p<.05$) senaryolarında kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olanlara göre “bana göre bu olay bir tecavüz değildir” görüşüne anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.6.5. Katılımcıların Kendilerine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 5. Sorusuna (Kadın Bu Olayın Yaşanmasında Cinsel Anlamda Tahrik Edici Davranmıştır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “kadın bu olayın yaşanmasında cinsel anlamda tahrik edici davranmıştır” sorusuna verdiği cevapların mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüzü, evlilik içi tecavüz ve mitlerin bulunduğu yabancı tecavüzü senaryolarında kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olup olmamasına göre anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olmayanlar, mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüzü ($t(107.80)=-2.593$, $p<.05$), evlilik içi tecavüz ($t(298)=-2.553$, $p<.05$) ve mitlerin bulunduğu yabancı tecavüzü ($t(298)=-2.952$, $p<.05$) senaryolarında kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olanlara göre “kadın bu olayın yaşanmasında cinsel anlamda tahrik edici davranmıştır” görüşüne anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.6.6. Katılımcıların Kendilerine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 6. Sorusuna (Kadın Bu Olaydan Dolayı Mahkemeye Başvurmalıdır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “kadın bu olaydan dolayı mahkemeye başvurmalıdır” sorusuna verdiği cevapların senaryo sevgili/flört tecavüzü ve evlilik içi tecavüz senaryolarında kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olup olmamasına göre anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olanlar, sevgili/flört tecavüzü ($t(77.162)=2.871$, $p<.05$) ve evlilik içi tecavüz ($t(298)=3.650$, $p<.05$) senaryolarında kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olmayanlara göre “kadın bu olaydan dolayı mahkemeye başvurmalıdır” görüşüne anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.6.7. Katılımcıların Kendilerine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 7. Sorusuna (Olay Mahkemeye Yansırsa Erkek Suçlu Bulunur) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “olay mahkemeye yansırsa erkek suçlu bulunur” sorusuna verdiği cevapların sadece mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüzü senaryosunda kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olup olmamasına göre anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olmayanlar, mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüzü ($t(55.579)=-2.639, p<.05$) senaryosunda kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olanlara göre “olay mahkemeye yansırsa erkek suçlu bulunur” görüşüne anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

4.4.6.8. Katılımcıların Kendilerine Yönelik Cinsel Taciz/Tecavüz Yaşantısı İle Senaryoların 8. Sorusuna (Olayın Bu Şekilde Sonuçlanmasında Kadın da Sorumlu Olduğu İçin Erkek Mahkemede Daha Az Ceza Almalıdır) Verdikleri Cevaplar Arasındaki İlişki

Katılımcıların “olayın bu şekilde sonuçlanmasında kadın da sorumlu olduğu için erkek mahkemede daha az ceza almalıdır” sorusuna verdiği cevapların sevgili/flört tecavüzü, evlilik içi tecavüz ve mitlerin bulunduğu yabancı tecavüzü senaryolarında kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olup olmamasına göre anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olmayanlar, sevgili/flört tecavüzü ($t(298)=-3.195, p<.05$) , evlilik içi tecavüz ($t(298)=-4.183, p<.05$) ve mitlerin bulunduğu yabancı tecavüzü ($t(81.557)=-2.236, p<.05$) senaryolarında kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olanlara göre “olayın bu şekilde sonuçlanmasında kadın da sorumlu olduğu için erkek mahkemede daha az ceza almalıdır” görüşüne anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir.

5. TARTIŞMA

Araştırmamızdaki katılımcıların kişisel ve genel adil dünya inancı, çelişik duygulu cinsiyetçilik ve tecavüz mağdurlarına (kurbanlarına) ilişkin tutumlar ölçeklerinden aldıkları puanlar başlıca sosyo-demografik özelliklerden olan cinsiyet, eğitim düzeyi, yaş, gelir düzeyi, katılımcıların yakınlarına ya da tanıdıklarına ve kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olup olmamasına göre ve katılımcıların hazırlanmış olan dört farklı tecavüz senaryosu sorularına verdikleri cevaplar cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak incelenerek ilgili literatürle karşılaştırılarak iki başlık altında tartışılmıştır.

5.1. Katılımcıların Kişisel ve Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Tecavüz Kurbanlarına İlişkin Tutumlar Ölçeği Puanlarının Ölçekler Arası İlişkiler ve Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi

Katılımcıların bu çalışmada kişisel ve genel adil dünya inançları ölçeklerinden aldıkları puanlar, başlıca sosyo-demografik özelliklerden olan cinsiyet, eğitim düzeyi, yaş, gelir düzeyi, katılımcıların yakınlarına ya da tanıdıklarına ve kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olup olmamasına göre istatistiksel olarak incelenmiştir. Buna göre erkeklerin kişisel ve genel adil dünya inancı ölçeklerinden aldıkları puanların kadınların kişisel ve genel adil dünya inancı ölçeklerinden aldıkları puanlardan anlamlı olarak daha yüksek olduğu tespit edilmiştir (Bkz. Tablo V). Literatürdeki çalışmalar incelendiğinde bu sonucu destekler bulgular olduğu gibi farklı bulguların da olduğu çalışmalar mevcuttur. Valor-Segura ve arkadaşlarının (2011) yaptığı çalışmada erkek katılımcıların adil dünya inançlarının kadın katılımcılara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Yıldırım ve Akgün'ün (2013) yaptığı çalışmada genel ve kişisel adil dünya inancı açısından kadın ve erkekler arasında anlamlı bir fark bulunmamakla birlikte erkeklerin genel adil dünya inançlarının

kadınlara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Buna karşın Yalçın' ın (2006) yaptığı çalışmada cinsiyet ve adil dünya inancı arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Çalışmamızdaki katılımcıların genel ve bireysel adil dünya ölçeklerinden aldıkları puanların eğitim düzeylerine ve gelir seviyelerine göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir (Bkz. Tablo VII-VIII). Literatürde bu konudaki araştırma sonuçları çalışmamızın bulgularını destekler niteliktedir. Coşgun' un (2010) yaptığı çalışmada katılımcıların adil dünya inancı ile eğitim ve gelir düzeyi arasında negatif yönde ilişki bulunmuştur, ancak bu ilişkiler istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Yine suça yönelen ergenlerle yapılan bir çalışmada, adil dünya inancının eğitim düzeyi ile anlamlı bir ilişkisi olmadığı belirlenmiştir (Otto ve Dalbert,2005). Tiftik' in (2012) yaptığı çalışmada kişisel adil dünya inancı puanları ile eğitim düzeyi puanları arasında pozitif ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Ayrıca katılımcıların yaşları ve adil dünya inancı ölçeğinden aldıkları puanların pearson korelasyon testi analiz sonucuna göre; kişisel adil dünya inancı ölçeği puanları ile yaş arasında ters orantılı ve zayıf bir korelasyon olduğu tespit edilmiştir (Bkz. Tablo VI). Coşgun (2010) ve Tiftik' in (2012) yaptığı çalışmada adil dünya inancı puanlarının yaş değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı bulunmuştur. Uğur' un (2007) yaptığı çalışmada ise adil dünya inancının sosyo-demografik herhangi bir değişkenle ilişkisi tespit edilmemiştir.

Çalışmamızdaki katılımcıların kişisel adil dünya inancı ölçeği puanları çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam, düşmanca cinsiyetçilik alt boyutu ve tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeği ile zayıf, doğru orantılı bir korelasyona sahip olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların genel adil dünya inancı ölçeğinden aldığı puanlar çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam, düşmanca cinsiyetçilik alt boyutu, korumacı cinsiyetçilik alt boyutu ve tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeği puanları ile zayıf ve doğru orantılı korelasyona sahiptir (Bkz. Tablo II). Buna göre katılımcıların bireysel ve genel adil dünya inançları arttıkça kadına

yönelik cinsiyetçi tutumlar ve cinsel saldırı kurbanı kadınları suçlayıcı tutumlar da artmaktadır. Bu sonuç çalışmanın “*Adil dünya inancı yüksek olan katılımcıların tecavüz kurbanlarını suçlayıcı tutumları daha yüksek olacağı beklenmektedir*” yönündeki 1. hipotezini destekler niteliktedir. Literatürdeki çalışmalar bu sonuca paralel olarak adil dünya inancı ile cinsel saldırı kurbanlarını suçlayıcı tutumlar arasında anlamlı bir ilişki olduğunu desteklemektedir (Correia ve ark., 2002; Kleinke ve Meyer, 1990; Lambert ve Raichle, 2000)

Araştırmamızdaki katılımcıların yakınlarının ya da tanıdıklarının cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olup olmamasına göre adil dünya inancı, çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam ve alt boyut puanları ve tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlarının karşılaştırılmasına yönelik bağımsız gruplar t testi analizi yapılmıştır. Buna göre yakınlarının ya da tanıdıklarının cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olan katılımcıların genel adil dünya inancı ölçeğinden aldıkları puanlar yakınlarının ya da tanıdıklarının cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olmayan katılımcılara göre anlamlı olarak daha düşüktür (Bkz. Tablo IX). Ayrıca katılımcıların kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olanların cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olmayan katılımcılara göre genel adil dünya inancı ve kişisel adil dünya inancı ölçeklerinden anlamlı olarak daha düşük puan almıştır (Bkz. Tablo X).

Adil dünya inancı teorisine göre, insanlar talihsiz kurbanın başına gelen olumsuzluklara kurbanın kendisinin neden olduğuna inanma eğilimindedirler ve bu eğilim kişinin olumsuz sonuçlardan korunmak için kendisine bir irade yükleme ihtiyacından kaynaklanmaktadır (Lipkus ve ark., 1996). Temel inançlarla ilgili yapılan bazı çalışmalar, kişinin inançlarının travmatik yaşantılar sonucunda farklılaşabileceğini göstermektedir. Yani bu gibi durumlarda kişilerin bireysel adil dünya inançları zamanla farklılık gösterebilir, kişi bir olayın kurbanı olursa dünyanın adil olduğu yönündeki inancını değiştirebilir (Epstein, 1990, Bulman, 1977; Akt. Kılınç ve Torun, 2011). Bu görüşler doğrultusunda çalışmamızdaki katılımcıların yakınlarına veya kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olanların

yakınlarına veya kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olmayanlara göre adil dünya inançlarının daha düşük çıkmasında cinsel saldırı gibi travmatik yaşantıların etkili olduğu sonucunu desteklemektedir (Bkz. Tablo XI. XII).

Araştırmanın katılımcılarının çelişik duygulu cinsiyetçilik ölçeği, düşmanca ve korumacı cinsiyetçilik alt boyut puanları başlıca sosyo-demografik değişkenlerle arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Cinsiyete göre yapılan bağımsız grup t testi sonuçlarına göre çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam puanında ve düşmanca cinsiyetçilik alt boyutunda, erkekler kadınlardan anlamlı olarak daha yüksek puan almıştır (Bkz. Tablo V). Bu bulgular literatür bulgularıyla (Glick ve Fiske, 1996; Sakallı-Uğurlu, 2002; Çoklar, 2007; Turgut, 2007; Işık, 2008; Güzelgün, 2011; Davies ve ark., 2012; Alptekin, 2014; Crippen, 2015; Erkut, 2015) tutarlılık göstermektedir. Katılımcıların korumacı cinsiyetçilik alt boyutu puanlarında ise cinsiyete göre anlamlı bir farkın olmadığı belirlenmiştir. Bu bulgu da literatürdeki bulgularla uyumludur (Sakallı-Uğurlu, 2002; Gülçür, 2006; Çoklar, 2007; Salman, 2007; Işık, 2008).

Çalışmamızda katılımcıların çelişik duygulu cinsiyetçilik ölçeği toplam puan ve alt boyutlarına ilişkin aldıkları puanlar eğitim düzeylerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Buna göre çelişik duygulu cinsiyetçilik ölçeği toplam ve korumacı cinsiyetçilik alt boyutu puanlarının, eğitim düzeyi düşük olan katılımcılarda eğitim düzeyi yüksek olanlara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Buna karşın düşmanca cinsiyetçilik alt boyutu puanlarının eğitim düzeyine göre farklılaşmadığı belirlenmiştir (Bkz. Tablo VII). Bu bulgular Çoklar' ın (2007) yaptığı çalışmanın sonuçlarını destekler niteliktedir.

Araştırmamızdaki katılımcıların gelir seviyesine göre çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam ve düşmanca cinsiyetçilik alt boyutu puanlarının anlamlı olarak farklılaşmadığı belirlenmiştir. Ancak korumacı cinsiyetçilik alt boyutunun gelir seviyesine göre anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir (Bkz. Tablo VIII). Gelir seviyesi düşük olan katılımcıların gelir

seviyesi yüksek olan katılımcılara göre korumacı cinsiyetçilik puanlarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Çoklar' ın (2007) İzmir' de gerçekleştirdiği çalışmasında araştırma bulgumuza benzer şekilde düşmanca cinsiyetçilik alt boyutu puanlarının gelir seviyesine göre farklılaşmadığı belirlenmiştir. İlgili çalışmada farklı olarak korumacı cinsiyetçilik alt boyutu puanlarının da gelir seviyesine göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Araştırmalar arasındaki bu farkın, farklı bir şehirde ve sosyo demografik özelliklere sahip örneklem gurubu ile çalışılmasından kaynaklandığı düşünülmüştür.

Katılımcıların yaş gurupları açısından yapılan değerlendirmede ise çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam puanında herhangi bir ilişkinin olmadığı belirlenmiştir. Sadece düşmanca cinsiyetçilik alt boyutu puanlarının yaş ile ters orantılı ve zayıf bir korelasyona sahip olduğu tespit edilmiştir (Bkz. Tablo VI).

Katılımcıların yakınına veya tanıdığı birine karşı cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olanların, olmayanlara göre aldıkları çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam, düşmanca cinsiyetçilik ve korumacı cinsiyetçilik alt boyut puanlarında herhangi bir farklılaşmanın bulunmadığı tespit edilmiştir (Bkz. Tablo IX). Buna karşın katılımcılardan cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olanların olmayanlara göre çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam, düşmanca ve korumacı cinsiyetçilik alt boyut puanlarında anlamlı olarak daha düşük puan aldıkları belirlenmiştir (Bkz. Tablo X).

Araştırmamızın amaçlarından biri de kadına yönelik cinsiyetçi tutumlar ile tecavüz kurbanlarına ilişkin olumsuz ve suçlayıcı tutumları incelemektir. Buna yönelik olarak çelişik duygulu cinsiyetçilik ile tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeği puanları arasındaki ilişki pearson korelasyon analizi ile incelenmiştir. Tüm katılımcıların çelişik duygulu cinsiyetçilik ölçeği puanları ile tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeği puanları arasında zayıf ve doğru orantılı bir korelasyonun olduğu tespit edilmiştir (Bkz. Tablo II). Çelişik duygulu

cinsiyetçilik ve tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar arasındaki ilişki cinsiyet değişkenine göre pearson korelasyon analizi ile incelendiğinde, kadın katılımcıların korumacı cinsiyetçilik alt boyutu puanları ile tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeği puanları arasında orta ve doğru orantılı bir korelasyonun olduğu tespit edilmiştir (Bkz. Tablo III). Erkek katılımcıların ise çelişik duygulu toplam, düşmanca ve korumacı cinsiyetçilik alt boyutu puanları ile tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeği puanları arasında zayıf ve doğru orantılı korelasyon olduğu tespit edilmiştir (Bkz. Tablo IV). Görüldüğü üzere kadına yönelik cinsiyetçi tutumlar arttıkça tecavüz kurbanlarına ilişkin suçlayıcı ve olumsuz tutumlar da artmaktadır. Bu bulgular araştırmanın “*çelişik duygulu cinsiyetçilik ölçeğinin alt boyutu olan düşmanca cinsiyetçilik ve korumacı cinsiyetçilik ölçeği puanları yükseldikçe katılımcıların tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeğinden alacakları puanların da yükseleceği beklenmektedir*” yönündeki 2. hipotezini desteklemektedir. Literatürdeki konuya ilişkin ülkemizde ve yurt dışında yapılan çalışmalar araştırmanın bu bulgusunu büyük oranda desteklemektedir (Abrams ve ark., 2003; Viki ve ark., 2003; Sakallı- Uğurlu, Yalçın ve Glick, 2007). Aynı şekilde, Russel ve Trigg (2004) cinsiyetin, erkeksi ve kadınsı cinsiyet rollerinin, çelişik duygulu cinsiyetçiliğin ve sosyal baskınlık yöneliminin cinsel taciz üzerindeki tolerans düzeyi ile ilgili yaptıkları araştırmada, çelişik duygulu cinsiyetçi ve düşmanca cinsiyetçi kişilerin cinsel tacizi daha fazla tolere ettiklerini belirlemişlerdir. Chapleau ve arkadaşlarının (2007) yaptıkları çalışmanın sonucu da kadınlara karşı düşmanca ve korumacı cinsiyetçilik ile tecavüz mitlerinin kabulü arasında pozitif bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur ve bu sonuç çalışmamızın bulgularını destekler niteliktedir. Bu şekildeki cinsiyetçi tutumlar cinsel saldırı sonrasında mağdurun yaşanan olaydan dolayı sorumlu tutarak mağdurun değersizleştirilmesine ve yaşanan olayın hafife alınmasına neden olmaktadır.

Daha önce ifade edildiği üzere, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Kuramı, sadece olumsuz tutumların değil olumlu tutumların ve kalıpyargıların da cinsiyetçiliğe yol açacağı fikri

üzerine temellendirilmiştir. Bu kuramda cinsiyetçiliğin; düşmanca cinsiyetçilik (hostile sexism) ve korumacı cinsiyetçilik (benevolent sexism) olmak üzere iki boyutluluğu ele alınmıştır. Düşmanca cinsiyetçilik kadınlara yönelik olumsuz tutumların açıkça ifade edilmesi ile kendini gösterir ve genel anlamda kadının erkekten daha alt konumda ve zayıf olarak algılanmasını ve buna yönelik ayrımcı davranışları içerir. Cinsiyetçiliğin örtük bir biçimde ifade bulunduğu korumacı cinsiyetçilikte ise geleneksel rolleri devam ettiren kadınlara yönelik olumlu tutumlar söz konusudur ancak bunun temelinde erkek egemenliği ve geleneksel cinsiyet rollerinin kabulü yatmaktadır (Glick ve Fiske, 1996).

Araştırmamızdaki katılımcıların tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeği puanları ile başlıca sosyo-demografik değişkenler arasındaki ilişki incelenmiştir. Cinsiyete göre yapılan bağımsız grup t testi sonuçlarına göre, tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeğinde erkekler kadınlara oranla anlamlı olarak daha yüksek puan almışlardır (Bkz. Tablo V). Bu bulgu çalışmamızın *“erkek katılımcıların tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeğinden alacakları kurbanı suçlayıcı puanlar kadın katılımcılara göre daha yüksek olacağı beklenmektedir”* yönündeki 3. hipotezini destekler niteliktedir. Aynı şekilde Ward ve arkadaşlarının (1992) Türkiye ile birlikte toplam 14 ülkede yaptıkları çalışmada, tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeği puanlarının 13 ülkede (Hindistan hariç) erkeklerde kadınlara oranla daha yüksek bulunduğu tespit edilmiştir. Literatürde bulunan araştırmalar (White ve Kurpius , 1999; Nagel ve ark., 2005; Yalçın, 2006; Anderson ve Quinn, 2009; Grubb ve Harrower, 2009) benzer şekilde araştırmamızın bulgusunu destekler niteliktedir.

Çalışmamızda eğitim düzeyine göre katılımcıların tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeğinden aldıkları puanların farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Buna göre tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeğinden alınan puanların eğitim düzeyine göre farklılaştığı tespit edilmiştir (Bkz. Tablo VII). İlkokul, ortaokul, lise mezunlarının ve üniversite öğrencilerinin üniversite mezunlarından tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar

ölçeğinden daha yüksek puan aldıkları görülmüştür. Bu bulgu araştırmanın “*Katılımcıların eğitim düzeyi ile tecavüz kurbanlarına ilişkin olumsuz tutumları arasında negatif bir ilişkinin olacağı beklenmektedir*” yönündeki 4. hipotezini destekler niteliktedir. Yalçın’ ın (2006) Orta Doğu Teknik Üniversitesinde öğrenim görmekte olan toplam 425 öğrenci ile gerçekleştirdiği ve çelişik duygulu cinsiyetçilik, kontrol odaklı düşünceler, empati ve adil dünya inancının tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlara etkisini incelediği araştırmasında benzer şekilde eğitim düzeyinin tecavüz kurbanlarına karşı önyargılı ve olumsuz tutumları anlamlı şekilde açıkladığını ortaya koymuştur. Ayrıca, çalışmamızdaki bulgularla paralellik gösteren Boakye’ nin (2009) yaptığı çalışmada, eğitim düzeyi ile tecavüz kurbanlarına karşı olumsuz tutumlar arasında ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmamızın tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeğinden alınan puanların gelir seviyesine göre anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir (Bkz. Tablo VIII). Gelir seviyesi düşük olanların yüksek olanlara göre tecavüz kurbanını suçlayıcı puanlarının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Literatürdeki araştırmalar (Nagel ve ark., 2005; Yalçın, 2006) bu bulguyu destekler niteliktedir.

Çalışmamızdaki katılımcıların yaşları ile tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeğinden aldıkları puanların zayıf ve ters orantılı korelasyone sahip olduğu tespit edilmiştir (Bkz. Tablo VI). Görüldüğü üzere yaş azaldıkça tecavüz kurbanlarına ilişkin olumsuz tutumlar artmaktadır. Buna karşın Nagel ve ark., (2005) ve Boakye’ nin (2009) yaptıkları araştırma sonucunda yaşlı katılımcıların genç katılımcılara göre tecavüz kurbanlarına karşı olumsuz tutumları destekleyici puanlarının yüksek olduğunu bulmuşlardır. Bu farklılığın nedeninin araştırmamızın ileri yaştaki katılımcılarının daha çok eğitim seviyesi yüksek kişilerden oluşması olarak düşünülmektedir.

Araştırmanın katılımcılarından yakınlarına veya tanıdıklarına yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olanların olmayanlara göre tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeğinden anlamlı düzeyde daha düşük puan aldıkları belirlenmiştir (Bkz. Tablo XI). Aynı şekilde kendisine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olan katılımcıların cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olmayan katılımcılara göre tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ölçeğinden anlamlı düzeyde düşük puan aldıkları belirlenmiştir (Bkz. Tablo XII). Her iki grupta da yakınlarına veya kendilerine yönelik cinsel taciz/tecavüz yaşantısı olanların tecavüz kurbanını suçlayıcı olumsuz tutumlarının anlamlı düzeyde düşük olduğu görülmektedir. Katılımcıların bu travmatik yaşantılarının cinsel saldırı kurbanı ile daha yüksek düzeyde empati kurmasına ve kurbanı daha az suçlamasına neden olduğu düşünülebilir. Literatürdeki çalışmalar bu düşünceyi destekler niteliktedir. Tecavüz kurbanlarına ilişkin tutumlar ile empati düzeyleri arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmalarda (Smith and Frieze 2003; Sakallı-Uğurlu, 2007), empati düzeyi yüksek olan kişilerin tecavüz kurbanlarına daha olumlu tutumlar sergiledikleri tespit edilmiştir.

5.2. Katılımcılarının Cinsiyetleri İle Senaryoların Türüne, Saldırgana ve Mağdura İlişkin Algı ve Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Bu araştırmada tecavüz türüne, saldırgana ve mağdura ilişkin algı ve tutumları belirlemek amacıyla katılımcılara flört tecavüzü, evlilik içi tecavüz ve içinde tecavüz mitleri bulunan ve bulunmayan iki farklı yabancı tecavüzü olmak üzere dört farklı senaryo sunulmuştur. Bu dört farklı senaryo ile birlikte senaryolar için hazırlanmış, sadece tecavüz kurbanlarının isimlerinin değiştiği 8 adet ortak soru sorulmuştur. Bu şekilde, çalışmanın katılımcılarının senaryoların türüne, saldırgana ve mağdura ilişkin algı ve tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Katılımcıların tüm senaryo sorularına verdikleri cevaplar cinsiyet değişkenine göre Tablo-XIII' de görüldüğü üzere istatistiksel olarak incelenmiş ve literatürdeki ilgili çalışma sonuçları ile karşılaştırmalı olarak tartışılmıştır.

Araştırmanın bulgularına göre, senaryolarda yer alan ve mağdurun yaşanan cinsel saldırı olayındaki sorumluluğuna dair tutumları ölçmeyi amaçlayan sorularda, erkek katılımcıların kadın katılımcılara göre anlamlı olarak daha fazla mağduru sorumlu tutan tutumlar içerisinde oldukları belirlenmiştir. Bu bulgu araştırmanın *“Erkek katılımcıların mitlerin bulunduğu yabancı tecavüzü senaryosunda yaşanan olayda mağduru (kadını) sorumlu tutma eğilimleri, kadın katılımcılara göre anlamlı olarak daha yüksek olacağı beklenmektedir”* şeklindeki 5. hipotezini desteklemektedir. Bu bulgu literatürdeki araştırma (Deitz ve ark., 1984; Edmonds ve Cahoon, 1986; Brekke ve Borgida, 1988; Gerdes ve ark., 1988; Johnson ve Jackson, 1988; Johnson, Jackson ve Smith, 1989; Kanekar ve Nazareth, 1988; Kleinke ve Meyer, 1990) sonuçları ile uyumludur.

Çalışmamızda cinsel saldırı türüne göre senaryolardaki yaşanan olayın bir tecavüz olup olmadığına yönelik tutumların değerlendirildiği soruda, erkek katılımcılar sevgili/flört tecavüzü, evlilik içi tecavüz ve mitlerin bulunduğu yabancı tecavüzü için “bana göre bu olay bir tecavüz değildir” görüşüne kadınlardan anlamlı olarak daha fazla katılım göstermişlerdir. Ayrıca mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüzünde cinsiyete göre anlamlı fark bulunmamıştır. Bu durum her iki cinsiyet için de, üzerinde sıradan ve kapalı giysiler olan mağdurun geç olmayan bir saatte, yabancı biri tarafından, تنها bir yerde zorla cinsel saldırıya uğradığı durumu bir tecavüz olarak kabul ettiği anlaşılmaktadır. Ancak mitlerin bulunduğu yabancı tecavüzüne verilen cevaplarda, erkekler kadınlara göre “bana göre bu olay bir tecavüz değildir” görüşüne anlamlı düzeyde daha fazla katılım göstermişlerdir. Bu durum senaryoda bulunan mitlerin (kadın mağdurun gece geç saatte, dekolte kıyafeti ile alkollü bir şekilde yalnız başına تنها bir yoldan evine yürümesi) erkeler tarafından daha fazla kabul görerek tecavüz mağduru kadını suçlamada etkili olduğu sonucunu göstermektedir. Literatürdeki tecavüz mitlerinin kabulü ile kadın mağduru suçlama arasındaki ilişki üzerine yapılan çalışmalarda (Frese ve ark., 2004; Mason ve ark., 2004; Gerger ve ark., 2007; Newcombe ve

ark., 2008; Cohn ve ark., 2009; Basow ve Minieri, 2011; Earnshaw ve ark., 2011; Hammond ve ark., 2011; Grubb ve Tarn, 2012; Bendixen ve ark., 2014; Paul ve ark., 2014), tecavüz mitlerini kabul artıkcça cinsel saldırı kurbanı kadınları suçlayıcı tutumların da arttığı ortaya konulmuştur ve bu sonuç araştırmamızın bulgularını destekler niteliktedir.

Daha önce ifade edildiği üzere araştırmamızdaki saldırganın cinsel saldırı olayındaki sorumluluğuna ilişkin tutumların değerlendirildiği sorularda, erkeklerin kadınlara oranla mitlerin bulunmadığı yabancı tecavüzü dışındaki senaryolarda saldırganın olaydaki sorumluluğunu yadsıdıkları belirlenmiştir. Buradan hareketle erkeklerin, olayın cinsel saldırı ile sonuçlanmasında mağduru da sorumlu tuttıkları için saldırganın mahkemede daha az ceza alması gerektiği yönünde düşünme eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır. Buna karşın kadınlar erkeklere oranla saldırganın ceza indirimi almaması gerektiğini düşünmektedirler. Literatürdeki araştırmalar (Solmuş, 1997; Gölge ve ark., 2003; Güzelgün, 2011) cinsel saldırı suçunda kadınların, erkeklere kıyasla saldırganına daha fazla hapis cezası öngördükleri belirlenmiştir ve bu sonuçlar araştırmamızın bulgularıyla tutarlılık göstermektedir.

Çalışmamızdaki katılımcıların olay mahkemeye yansıdığında erkeğin suçlu bulunacağına dair soruya verdikleri cevaplarda cinsiyete göre anlamlı fark bulunmamıştır. Dikkat çekici nokta, her iki cinsiyet için de senaryolardaki saldırganın davranışının suç olarak kabul göreceği düşüncesinde cinsiyete göre anlamlı bir fark olmamasına karşın, farklı senaryolardaki mağdurlara ilişkin suçlayıcı tutumların değişmesidir. Örneğin, erkeklerin kadınlara oranla sevgili/flört senaryosu ve mitlerin bulunduğu senaryoda kadının cinsel anlamda tahrik edici davranışlarından dolayı saldırganın davranışını meşrulaştırdıkları ve olay mahkemeye yansıdığında erkeğin suçlu bulunabileceğini ancak kadının tahrik edici davranışlarının saldırganına verilecek cezada bir indirim nedeni olarak gördüğünü düşündürmektedir. Ayrıca erkekler evlilik içi tecavüzde “bana göre bu olay bir tecavüz değildir” görüşüne kadınlardan anlamlı düzeyde daha yüksek katılım göstermiş, bu durum

zorla da olsa yaşanan cinsel ilişkinin erkeğin eşi üzerinde bir hakkı olarak değerlendirilmesinden kaynaklanıyor olabileceğini düşündürmektedir. Çünkü araştırma bulgularına göre erkekler, kadının yaşanan olaydan dolayı mahkemeye başvurmaları gerektiğine dair görüşe, evlilik içi tecavüz ve sevgili/flört tecavüzü senaryolarında kadınlara göre daha az katılım göstermişlerdir. Literatürdeki benzer çalışmaların (Check ve Malamuth, 1983; Sullivan ve Mosher,1990; Bridges,1991; Monson ve ark.,1996; Simonson ve Subich, 1999; Monson ve ark., 2000) sonuçlarına göre, erkekler kadınlara oranla, evlilik içi tecavüz mağduru kadınlara yabancı tecavüzü mağduru kadınlardan daha fazla sorumluluk yüklemiş ve saldırganı daha az suçlu bulmuşlardır.

Bu çalışmamızda temel olarak toplumumuzda bulunan adil dünya inancı ve cinsiyetçi tutumlar ile cinsel saldırı mağduru kadınlara ilişkin olumsuz tutumlar arasındaki ilişkiyi incelemeye çalıştık. Sonuç olarak adil dünya inancı yüksek olan katılımcıların cinsel saldırı kurbanlarını suçlayıcı tutumlarının daha yüksek olduğu, kadınlara yönelik düşmanca ve korumacı cinsiyetçi tutumları yüksek olan katılımcıların cinsel saldırı mağduru kadınlara yönelik suçlayıcı ve olumsuz tutumlarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte erkeklerin kadınlara göre cinsel saldırı kurbanı kadınları suçlayıcı tutumlarının daha yüksek olduğu ve eğitim düzeyi yüksek olan katılımcıların cinsel saldırı mağduru kadınlara olumsuz bakış açısının eğitim düzeyi düşük olan katılımcılara göre daha düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca katılımcıların cinsel saldırı olayına, kurbanına ve saldırganına ilişkin algı ve tutumlarını ölçmeye çalıştığımız senaryoların sorularına verdikleri cevaplarda, senaryolardaki yaşanan cinsel saldırı olayının türüne göre yaşanan olaya, saldırganına ve mağdura ilişkin tutumların farklılaştığı görülmüştür. Katılımcıların cinsiyetine göre senaryoların sorularına verdikleri cevaplar arasındaki ilişki incelendiğinde, erkek katılımcıların mitlerin bulunduğu yabancı tecavüzü senaryosunda yaşanan olayda mağduru

(kadını) sorumlu tutma eğilimleri, kadın katılımcılara göre anlamlı olarak daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Çalışmamız cinsel saldırı suçu mağdurlarına yönelik tutumları belirlemeye çalışan birçok araştırma ile benzerlik gösterdiği gibi dört farklı türde tecavüz senaryosu ve senaryolara ait sorular ile katılımcıların tutumlarını belirlemeye çalışması açısından özgünlük taşımaktadır. Ayrıca araştırmamız bazı sınırlılıklar barındırmaktadır. Çalışmamız sadece İstanbul ilinde yaşayan 18 yaşından büyük 150' si kadın 150' si erkek olmak üzere 300 katılımcı ile yürütülmüştür. Örneklemin temsil düzeyinin yükselmesi açısından farklı bölge ve şehirlerde daha fazla sayıda katılımcı ile yapılması önerilmektedir.

6. SONUÇ

Bu araştırmanın temel amacı, cinsel saldırı mağduru kadınlara yönelik tutumlar ve mağdurun suçlanması üzerinde toplumda bulunan adil dünya inancının, çelişik duygulu cinsiyetçiliğin, tecavüze ilişkin mitlerin ve cinsel saldırı mağdurlarına ilişkin suçlayıcı tutumlar üzerinde demografik özelliklerin etkisini incelemektir. Araştırmamızın bulguları genel anlamda literatür bulgularıyla tutarlılık göstermektedir. Çalışmamızın sonuçlarına göre, katılımcıların adil dünya inancı, düşmanca cinsiyetçilik, korumacı cinsiyetçilik, eğitim, yaş, gelir düzeyi, kişinin kendisine veya yakınlarına yönelik taciz/tecavüz yaşantısı olmasının cinsel saldırı kurbanlarına ilişkin olumsuz tutumları yordadığı bulunmuştur.

Toplumumuzda son dönemde cinsel saldırı suçu ile ilgili olaylar sıklıkla medyaya yansımaktadır. Bu suça yönelik yapılan değerlendirmelerde suçun niteliğinin yanı sıra cinsel saldırı mağdurunun yaşanan olaydaki sorumluluğuna dair tartışmalar yoğun şekilde gündemde yer tutmaktadır. Özellikle kadınlara yönelik olan cinsel saldırı suçunda saldırganın sorumluluğundan ziyade kadının nasıl giyindiği, kimlerle, hangi saatte olay yerinde bulunduğu gibi noktalar üzerinde durulmaktadır. Bu yaklaşımın oluşmasındaki sosyal psikolojik arka planda toplumda bulunan cinsiyetçi tutumların ve insanlar neyi hak ederlerse hayatlarında onu göreceklere dair inançlarının yattığı düşünülmektedir. Bu tutumlar toplumun her kesimini tehdit eden cinsel saldırı suçunun meşrulaştırılmasına ve cinsel saldırı mağduru kadınların yaşadığı olayın travmatik sonuçlarının yanı sıra ikincil bir mağduriyet yaşamalarına neden olmaktadır. Yapılan araştırmalar toplumun mağdura yönelik bu olumsuz yaklaşımlarının, birçok cinsel saldırı suçu mağduru kadının yaşanan olayı adli makamlara yansıtmamasına ve olayın gizli kalmasına (siyah sayılar) neden olduğunu göstermektedir. Bu durum cinsel saldırı suçunun meşrulaştırılmasının yanı sıra cinsel saldırı mağduru kadınların hem yasal hem de sosyal-psikolojik anlamda ihtiyaç duydukları destekten yoksun kalmalarına neden olmaktadır.

Araştırma sonuçlarının da gösterdiği gibi ülkemizdeki cinsel saldırı suçu hakkındaki yanlış inançlara ilişkin toplumsal farkındalığın sağlanmasının gerekliliği açıkça görülmektedir. Bu bağlamda öncelikle yasal süreçte yer alan sağlık personeli, kolluk kuvvetleri ve adalet çalışanlarının eğitilmesi ve bilinçlendirilmesi önem taşımaktadır. Ayrıca toplumda cinsel saldırı mağduru kadınlara ilişkin yanlış inançlar ve cinsiyetçi tutumları ortadan kaldırmak için toplumun her kesiminde uygulanabilecek eğitim programlarının hazırlanmasının gerekli olduğu, araştırmamızın sonuçlarının tüm bu noktalarda yapılacak çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir.

7. KAYNAKÇA

765 Sayılı Türk Ceza Kanunu (1926) TC. Resmi Gazete, 320, 13 Mart 1926.

Abrams, D., Viki, G. T., Masser, B., Bohner, G. (2003) Perceptions of stranger and acquaintance rape: The role of benevolent and hostile sexism in victim blame and rape proclivity, *Journal of Personality and Social Psychology*, 84, 111-125.

Adli Tıp Uzmanları Derneği (10 Haziran 2014) Türk Ceza Kanunu Ve Başka Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 12.5.2014 Tarihli Yasa Tasarısının Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar İle İlgili Düzenlemelere Yönelik Değerlendirme Sonuçları. Alıntı:http://www.atud.org.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=242%3A2014-06-09-08-40-45&catid=36%3Aas&Itemid=1, Görüntüleme Tarihi: 12Mart2015.

Akgündüz, A. (1990) Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri, I.cilt, s.109, Fey Vakfı Yayınları, İstanbul.

Aktepe, E. (2009) Çocukluk çağı cinsel istismarı, *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 1: 95-119.

Aladağ, G. (2010) İstanbul' un Üç Farklı Adli Bölgesindeki Cinsel Saldırı Olaylarının İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Adli Tıp Enstitüsü, İstanbul.

Albin, R., S. (1977) Psychological studies of rape, *Signs: Journal of Women in Culture and Society*, 3, 423-435.

Alinge, C. (1967) Moğol Kanunları (Çev. Üçok, C.), s.98-99, Sevinç Matbaası, Ankara.

Allen, M., Emmers, T., Gebhardt, L., Giery, M.A. (1995) Exposure to pornography and acceptance of rape myths, *Journal of Communication*, 45(1), 5-26.

Alptekin, D. (2014). Çelişik Duygularda Toplumsal Cinsiyet Ayrımcılığı Sorgusu: Üniversite Gençliğinin Cinsiyet Algısına Dair Bir Araştırma, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 32, 203-211.

Amerikan Psikiyatri Birliği (2007) Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve Sayımsal Elkitabı (DSM-IV-TR), 4. Baskı, (Çev. Köroğlu E.), Hekimler Yayın Birliği, Ankara.

Amstadter A. B., McCauley, J. L., Ruggiero, K. J., Resnick, H. S., Kilpatrick, D. G. (2011) Self-Rated Health in Relation to Rape and Mental Health Disorders in a National Sample of Women, *American Journal of Orthopsychiatry*; 81(2):202-210.

Anderson, I., Quinn, A. (2009) 'Gender differences in medical students' attitudes toward male and female rape victims, *Psychology, Health & Medicine*, 14(1): 105-110.

Apsler R. (1975) Effects of embarrassment on behavior toward others, *Journal of Personality and Social Psychology*. 32(1): 145-153.

Artuç, M. (2008) Kişilere Karşı Suçlar, 2.baskı, s.588, Adalet Yayınevi, Ankara.

Artuk, M. E., Gökçen, A., Yenidunya, A. C. (2011) Ceza Hukuku Özel Hükümler, 11.baskı, s.182, Turhan Kitabevi, Ankara.

Artuk, M. E., Gökçen, A., Yenidünya, A. C. (2002) Ceza Hukuku Makaleleri, s72, Güven Kitabevi, İstanbul .

Aydın, M. A. (1999) Türk Hukuk Tarihi, Genişletilmiş 3. Baskı, s.15, Beta Yayınları, İstanbul.

Bandura, A. (1977) *Social Learning Theory*, pp.324, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, New Jersey.

Basile, K. C., Smith, S. G. (2001) Sexual violence victimization of women: Prevalence, characteristics, and the role of public health and prevention, *American Journal Of Lifestyle Medicine*, 5: 407-417.

Basow, S. A., Minieri, A. (2011) "You owe me": Effects of date cost, who pays, participant gender, and rape myth beliefs on perceptions of rape, *Journal of Interpersonal Violence*, 26(3), 479-497.

Bendixen, M., Henriksen, M., Nøstdahl, R. K. (2014) Attitudes toward rape and attribution of responsibility to rape victims in a Norwegian community sample, *Nordic Psychology*, 66(3), 168-186.

Benson, D., C. Charton and F. Goodhart (1992) Acquaintance Rape on Campus: A Literature Review, *Journal of American College Health*, 40:157-165.

Bergen, R. K. (2006) Marital Rape: New Research and Directions by the Applied Research Forum of the National Network on Violence Against Women (VAWNet), Alıntı: http://www.unified-solutions.org/Pubs/marital_rape.pdf, Görüntüleme Tarihi: 20 Mart 2015.

Bilgin, N. (2003) *Sosyal Psikoloji Sözlüğü: Kavramlar, Yaklaşımlar, Bağlam* Yayıncılık, İstanbul.

Bilmen, Ö. N. (1976) *Hukuk-i İslamiyye ve Istılahat-ı Fıkhiyye Kamusu*, 1. baskı, III. cilt, s.26, Bilmen Yayınevi, İstanbul.

Black, M. C., Basile, K. C., Breiding, M. J., Smith, S. G., Walters, M. L., Merrick, M. T., Chen, J., Stevens, M. R. (2011) *The National Intimate Partner and Sexual Violence Survey (NISVS): 2010 Summary Report*. Atlanta, GA: National Center for Injury Prevention and

Control, Centers for Disease Control and Prevention. Alıntı: http://www.cdc.gov/violenceprevention/pdf/nisvs_report2010-a.pdf, Görüntüleme Tarihi: 12 Nisan 2015.

Boakye, K. E. (2009) Attitudes toward rape and victims of rape, a test of the feminist theory in Ghana, *Journal of Interpersonal Violence*, 24, 1633-1651.

Bohner, G., Danner, U. N., Siebler, F., Samson, G. B. (2002) Rape myth acceptance and judgments of vulnerability to sexual assault: An internet experiment, *Experimental Psychology*, 49(4), 257-269.

Bonomi, A. E. , Anderson, M. L., Rivara, F. P., Thompson, R. S. (2007) Health outcomes in women with physical and sexual intimate partner exposure, *J Womens Health*;16:987-97.

Brekke, N., Borgida, E. (1988) Expert psychological testimony in rape trials: A social-cognitive analysis, *Journal of Personality and Social Psychology*, 55, 372-386.

Bridges, J. S. (1991) Perceptions of date and stranger rape: A difference in sex role expectations and rape-supportive beliefs, *Sex Roles*, 24, 291-307.

Briere, J., Eliot, D. M. (2003) Prevalence and psychological sequelae of selfreported childhood physical and sexual abuse in a general population sample of men and women, *Child Abuse & Neglect*, 27 (10): 1205-1222.

Briere, J., Runtz, M. (1988) Post sexual abuse trauma, *Journal of International Violence*, 2:367-379.

Brownmiller, S. (1984) Cinsel Zorbalık, Irza Tecavüz Olgusunun Bir Tarihçesi. Dizerkonca Matbaası. İstanbul.

Burkay, S. (2008) Teorik Çerçeve ve Suç, *ETHOS: Felsefe ve Toplumsal Bilimlerde Diyaloglar*, 2(4): 1-15.

Burt, M. R. (1980) Cultural myths and support for rape, *Journal of Personality and Social Psychology*, 38(2), 217-230.

Campbell, A., Muncer, S., Odber, J. (1997) Aggression and testosterone: testing a bio-social model, *Aggress. Behaviour*. 23, 229–238.

Campbell, R., Raja, S. (1999) Secondary victimization of rape victims: Insights from mental health professionals who treat survivors of violence, *Violence and Victims*, 14, 261-275.

Campbell, R., Dworkin, E., Cabral, G. (2009) An Ecological Model of the Impact of Sexual Assault on Women's Mental Health, *Trauma, Violence and Abuse*; 10, 225– 246.

Can, C. (2002) Toplumsal İnsanın Evrensel Doğası ve Cinsel Suçlar, s.296-297, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Cassese, A., Acquaviva, G., Fan, M., Whiting, A. (2011) International Criminal Law: Cases And Commentary, 1st Edition, pp.39-40, Oxford University Press. Oxford.

Check, J. V., Malamuth, N. M. (1983) Sex role stereotyping and reactions to depictions of stranger versus acquaintance rape, *Journal of Personal and Social Psychology*, 45, 344-356.

Christiansen K., Knussmann, R. (1987) Androgen levels and components of aggression in men, *Hormone Behaviour*, 21: 170-180.

Christiansen, K. (1998) Behavioural correlates of testosterone. in: E. Nieschlag, Behre, H.M. (Ed.), Testosterone: action, deficiency, substitution, pp.107–142, Springer Verlag, Berlin, Heidelberg, New York.

Cihan, E., Yenisey, F. (2008) Türk Ceza Kanununun Yer Bakımından Uygulanması ve Evrensellik İlkesi , Sulhi Dönmezer Armağanı, I.cilt, s.570, Ankara.

Cin, H., Akgündüz, A. (1995) Türk Hukuk Tarihi , 3.baskı, I.cilt, s.313, Osmanlı Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul.

Cohen, L. J., Nikiforov, K., Gans, S., Poznansky, O., McGeoch, P., Weaver, C., King, E. G., Cullen, K., Galynker, I. (2002) Heterosexual male perpetrators of childhood sexual abuse: a preliminary neuropsychiatric model, *Psychiatric Quarterly*, 73(4), 313-336.

Cohn, E. S., Dupuis, E. C., Brown, T. M. (2009) In the eye of the beholder: Do behavior and character affect victim and perpetrator responsibility for acquaintance rape, *Journal of Applied Social Psychology*, 39(7), 1513-1535.

Collins, B. E. (1974) Four components of the Rotter Internal-External Scale: Belief in a difficult world, a just world, a predictable world, and a politically responsive World, *Journal of Personality and Social Psychology*, 29, 381–391.

Correia, I., Vala, J., Aguiar, P. (2002) The Effects of Belief in a Just World and Victim's Innocence on Secondary Victimization, Judgements of Justice and Deservingness, *Social Justice Research*, 14(3), 327-342.

Coşgun, E. (2010) Suça Yönelen Ergenlerde, Çocukluk Döneminde Örseleyici Yaşantılara Maruz Kalma Düzeyi İle Adil Dünya İnancı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Cowan, G. (2000) Beliefs About The Causes Of Four Types Of Rape, *Sex-Roles*, 42, 807–823.

Çoklar, I. (2007) Kadına Yönelik Cinsel Şiddetin Meşrulaştırılması Ve Tecavüze İlişkin Tutumlar, Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Dalbert, C. (2002) Beliefs in a Just World as a Buffer against Anger, *Social Justice Research*, 15, 123-145.

Davies, M., Gilston, J., Rogers, P. (2012) Examining the relationship between male rape myth acceptance, female rape myth acceptance, victim blame, homophobia, gender roles, and ambivalent sexism, *Journal of Interpersonal Violence*, 27, 2807-2823.

Değirmenci, O. (2010) Uluslararası Suç Olarak Kadına Karşı Cinsel Şiddet Eylemleri, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 89, 54-59.

Deitz, S. R., Litman, M., Bentley, B. J. (1984) Attributions of responsibility for rape: The influence of observer empathy, victim resistance, and victim attractiveness, *Sex Roles*, 10, 261-280.

Demirbaş, T. (2001) Kriminoloji, 1. Baskı, s.95, Seçkin yayıncılık, Ankara.

Dönmez, A. (1986) Denetim Odağı: Temel Araştırma Alanları, *Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 18 (1-2), 259-280.

Dönmezer, S. (1983) Ceza Hukuku Özel Kısım, Genel Adap ve Aile Düzenine Karşı Cürümler, 5.baskı, s.42, Filiz Kitabevi, İstanbul.

Dupre, A. R., Hampton, H. L., Morrison, H., Meeks, G. R. (1993) Sexual assault. *Obstet Gynecol Survey*; 48: 640-648.

Earnshaw, V. A., Pitpitan, E. V., Chaudoir, S. R. (2011) Intended responses to rape as functions of attitudes, attributions of fault, and emotions, *Sex Roles*, 64(5-6), 382-393.

Eastvold, A., Suchy, Y., Strassberg, D. (2011) Executive Function Profiles Of Pedophilic And Nonpedophilic Child Molesters, *Journal of the International Neuropsychological Society*, 17, 295–307.

Edmonds, E. M., Cahoon, D. D. (1986) Attitudes concerning crimes related to clothing worn by female victims, *Bulletin of The Psychonomic Society*, 24, 444-446.

Edward, K. E., Macleod, M. D. (1999) The Reality and Myth of Rape: Implications for the Criminal Justice System, *Expert Evidence*, 7, 37-58.

Ellis, L. (1989) Theories of rape: Inquiries into the causes of sexual aggression. pp.12-13, Hemisphere Publishing Corporation, New York.

Erkut, A. (2015) Kadına Yönelik Şiddet: Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik, Yetkecilik ve Sosyal Baskınlık Yönelimi Açısından Bir İnceleme, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Erler, S. (2008) Kadın Eşe Karşı Yapılan Cinsel Saldırı Suçu, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü, İstanbul.

Eyssel, F., Bohner, G., Siebler, F. (2006) Perceived rape myth acceptance of others predicts rape proclivity: Social norm or judgemental anchoring?, *Swiss Journal of Psychology*, 65(2), 93-99.

Fabian, J. (2012) Neuropsychology, neuroscience, volitional impairment and sexually violent predators: A review of the literature and law and their application to civil commitment proceedings, *Aggression and Violent Behaviour*, 17, 1-15.

Fine, C. (2010) Toplumsal Cinsiyet Yanılsaması: Zihnimiz, Toplum ve Nörocinsiyetçilik Nasıl Fark Yaratıyor? (Çev. Tanrıyar, K.), Sel Yayıncılık, İstanbul.

French, M. (1993) *Kadınlara Karşı Savaş* (Çev. Eyüboğlu, B.), Metis Yayınları İstanbul.

Frese, B., Moya, M., Megías, J. L. (2004) Social perception of rape: How rape myth acceptance modulates the influence of situational factors, *Journal of Interpersonal Violence*, 19(2): 143-161.

Genel, N. (9 Mayıs 2014) Türk Ceza Kanunu'nda Düzenlenen Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlarda Temel Sorunlar. Alıntı: <http://www.kose-kose.com/dosyalar/genel-cinsel-suclar.pdf>, Görüntüleme Tarihi: 2 Mart 2015.

George, W. H.; Martinez, L. J. (2002) Victim blaming in rape: Effects of victim and perpetrator race, type of rape, and participant racism, *Psychology of Women Quarterly*, 26, 110-119.

Gerdes, E. P., Dammann, E. J., Heilig, K. E. (1988) Perceptions of rape victims and assailants: Effects of physical attractiveness, acquaintance, and subject gender, *Sex Roles*, 19, 141-153.

Gerger, H., Kley, H., Bohner, G., Siebler, F. (2007) The Acceptance of Modern Myths About Sexual Aggression (AMMSA) Scale: Development and validation in German and English, *Aggressive Behavior*, 33(5): 422-440.

Giotakis, O., Markianos, M, Vaidakis, N., Christodoulou, G. N. (2003) Aggression, impulsivity, plasma sex hormones and biogenic amine turnover in a forensic population of rapists, *Journal of Sex & Marital Therapy*, 29(3): 215-225.

Glick, P., Fiske, S. T. (1996) The Ambivalent Sexism Inventory: Differentiating Hostile and Benevolent Sexism, *Journal of Personality and Social Psychology*, 70 (3): 491-512.

Glick, P., Fiske, S. T. (1997) Hostile and Benevolent Sexism Measuring Ambivalent Sexist Attitudes Toward Women, *Psychology of Women Quarterly*, 21 (1): 119-135.

Glick, P., Fiske, S. T., Mladinic, A., Saiz, J. L., Abrams, D., Masser, B., Adetoun, B., Osagie, J. E., Akande, A., Alao, A., Brunner, B., Willemsen, T. M., Chipeta, K., Dardenne, B., Dijksterhuis, A., Wigboldus, D., Eckes, T., Six-Materna, I., Expósito, F., Moya, M., Foddy, M., Kim, H., Lameiras, M., Sotelo, M. J., Mucchi-Faina, A., Romani, M., Sakallı, N., Udegbe, B., Yamamoto, M., Ui, M., Ferreira, M. C., & López, W. L. (2000) Beyond prejudice as simple antipathy: Hostile and benevolent sexism across cultures, *Journal of Personality and Social Psychology*, 75, 763-775.

Godenzi, A. (1992) Cinsel Şiddet: Yaşayanların Yaşatanların Anlatımlarıyla (Çev. Kurucan, S., Coşar, Y.), Ayrıntı Yayınları, İstanbul.

Gökçen, A. (1989) Tanzimat Dönemi Osmanlı Ceza Kanunları ve Bu Kanunlardaki Ceza Müeyyideleri, s.151, İstanbul.

Gökdoğan, M. (2008) Cinsel Saldırı Konusunda Adli Hemşireye Duyulan Gereksinim, *AdliTıp Bülteni*, 13(2): 69-77.

Gölge, Z. B. (2005) Cinsel Travma Sonrası Oluşan Ruhsal Sorunlar, *Nöropsikiyatri Arşivi*, 42(1-2-3-4): 19-28.

Gölge, Z. B. (1997) Irza Geçme Kavramına Karşı İlgili Meslek Gruplarının Yaklaşımları ve Düşünceleri, Yüksek Lisans Tezi, İ.Ü. Adli Tıp Enstitüsü, İstanbul.

Gölge, Z. B., Yavuz, M. F., Başkan, T. M. (2000) Hukukçuların Ve Polislerin Irza Geçme İle İlgili Ceza Sistemine Bakış Açılarının Değerlendirilmesi. *Adli Tıp Bülteni*, 5(1): 5-11.

Gölge, Z. B., Yavuz, M. F., Korkut, S., Kahveci, S. (2013) Yetişkin kadın mağdurlarda cinsel saldırı sonrası görülen ruhsal ve sosyal sorunlar, *Adli Tıp Bülteni*, 18(3): 82-91.

Gölge, Z. B., Yavuz, M. F., Müderrisoğlu, S., Yavuz, M. S. (2003) Turkish university students' attitudes toward rape, *Sex Roles*, 49, 653-661.

Göregenli, M. (2012) Şiddet ve İşkencenin Meşrulaştırılması Sürecinin Sosyal Psikolojik Arka Planı. Alıntı : http://www.stramap.org/images/cust_files/080613160150.pdf, Görüntüleme Tarihi: 25 Ekim 2015.

Grubb, A., Harrower, J. (2009) Understanding attribution of blame in cases of rape: An analysis of participant gender, type of rape and perceived similarity to the victim, *Journal of Sexual Aggression*, 15, 63-81.

Grubb, A., Tarn, T.-A. (2012) An exploratory analysis of the relationship between women's rape fantasies, rape myth acceptance, rape victim empathy and rape blame attribution, *Forensic Update*, 108, 14-20.

Gülçür, G. (2006) Ambivalent sexism, ambivalence toward men and demographic variables as predictors of turkish college students' attitudes toward men in social and women in natural sciences, Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Günay, Y., Sözen, Ş., Yavuz, M. F., Ramadanoğlu, E. (1996) Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Olguları: Adli Tıp Uygulaması Çerçevesinde Bir Değerlendirme, *Adli Tıp Dergisi*, 12, 69-79.

Gündüz, R. (2015) 6545 Sayılı Kanunla Değiştirilen 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Cinsel Dokunulmazlığa Kardı Suçlar, 1.Baskı, s.50, Bilge Yayınevi, Ankara.

Gündüz, R., Gültaş, V. (2011) Açıklamalı İçtihatlı 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Cinsel Suçlar, 2.baskı, s.14-44, Bilge Yayınevi, Ankara.

Gürkan, Ş.,Uğuz, A. (2007) Yeni Ceza Yasamızda Cinsel Suçlar, *Adalet Dergisi*, 27, 244-280

Güzelgün, G. G. (2011) Toplumumuzda Kadına Yönelik Cinsel Saldırganlığın Sosyal Psikolojik Arka Planı, Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Hammond, E. M., Berry, M. A., Rodriguez, D. N. (2011) The influence of rape myth acceptance, sexual attitudes, and belief in a just world on attributions of responsibility in a date rape scenario, *Legal and Criminological Psychology*, 16(2): 242-252.

Hancı, İ. H. (2004) Adli Tıp Analizi, *TBB Derg.*, 50,162-166.

Holmes, R. M., Holmes, S. T. (2009) Profiling Violent Crimes, 4th Edition, pp.148 Sage Publication, United States of America.

Işık, R. (2008) The predictors of understanding of honor and attitudes toward honor related violence: ambivalent sexism and system justification, Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Jewkes R. (2012) Rape Perpetration: A Review. Sexual Violence Research Initiative; Technical Report. Pretoria: South African Medical Research Council. Alıntı: <http://www.svri.org/RapePerpetration.pdf>, Görüntüleme Tarihi: 27 Aralık 2015.

Jewkes R., Garcia-Moren C., Sen P. (2002) Sexual violence. In: *World report on violence and health*. Geneva, World Health Organization, 149–181.

Johansson, A., Santtila, P., Harlaar, N., von der Pahlen, B., Witting, K., Algars, M., Alanko, K., Jern, P., Varjonen, M., Sandnabba, N. K. (2008) Genetic effects on male sexual coercion, *Aggressive Behaviour*, 34, 190-202.

Johnson, J. D., Jackson, L. A. Jr (1988) Assessing the effects of factors that might underlie the differential perception of acquaintance and stranger rape, *Sex Roles*, 19, 37-45.

Johnson, J. D., Jackson, L. A., Smith, G. J. (1989) The role of ambiguity and gender in mediating the effects of salient conditions, *Personality and Social Psychology Bulletin*, 15, 52-60.

Jost, J. T., Banaji, M. R. (1994) The role of stereotyping in system justification and the production of false consciousness, *British Journal of Social Psychology*, 33(1): 1-27.

Jost, J. T., Hunyady, O. (2002) The psychology of system justification and the palliative function of ideology, *European Review of Social Psychology*, 13, 111–153.

Jost, J. T., Hunyady, O. (2005) Antecedents and consequences of system-justifying ideologies, *Current Directions in Psychological Science*, 14, 260–265.

Jost, J. T., Pelham, B. W., ve Carvallo, M. (2002) Non-conscious forms of system justification: Cognitive, affective, and behavioral preferences for higher status groups. *Journal of Experimental Social Psychology*, 38, 586–602.

Kanekar, S., Nazareth, A. M. (1988) Attributed rape victim's fault as a function of her attractiveness, physical hurt and emotional disturbance, *Social Behaviour*, 3, 37-40.

Karasar, N. (2004) Bilimsel Araştırma Yöntemi, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.

Karbeyaz K, Gündüz T, Balcı Y, Akaya H. (2012) Cinsel Suç Mağdurlarının Ruh Sağlığı Hakkında Düzenlenen Adli Psikiyatrik Raporlar Ve Bilirkişilik Kurumları Arası Uzlaşma Sorunu, *Türk Psikiyatri Dergisi*, 23, 255-63.

Karbeyaz, K., Gündüz, T., Balcı, Y., Akkaya, H. (2009) Yeni Türk Ceza Kanunu Sonrası Değerlendirilen Cinsel Suç Olguları; Eskişehir Deneyimi. *Türkiye Klinikleri Adli Tıp Dergisi*, 6 (1):1-8.

Kayı, B., Yavuz, M. F., Arıcan N. (2000) Kadın Üniversite Gençliği ve Mezunlarına Yönelik Cinsel Saklın Mağdur Araştırması, *Adli Tıp Bülteni*, 5(3): 57-65.

Kelly, L. (1988) *Surviving Sexual Violence*, Polity Press, Cambirdge. Alıntı: [https://books.google.com.tr/books?id=8cWs45QHzcC&printsec=frontcover&dq=Surviving+Sexual+Violence+\(Feminist+Perspectives\)&hl=tr&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=Surviving%20Sexual%20Violence%20\(Feminist%20Perspectives\)&f=false](https://books.google.com.tr/books?id=8cWs45QHzcC&printsec=frontcover&dq=Surviving+Sexual+Violence+(Feminist+Perspectives)&hl=tr&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=Surviving%20Sexual%20Violence%20(Feminist%20Perspectives)&f=false), Görüntüleme Tarihi: 13 Kasım 2015.

Kılınç, S., Torun, F. (2011). Adil Dünya İnancı, *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 3 (1), 1-14.

Kinnear, T. C., Taylor, J. R. (1996) *Marketing Research An Applied Approach*, International Edition, pp.413 McGraw Hill.

Klinke, C. L., Meyer, C. (1990) Evaluation of rape victim by men and women with high and low belief in a just World, *Psychology of women Quarterly*, 14, 343-353.

Korkusuz, G. (2013) Cinsel Saldırı Suçu (TCK mad. 102), *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 71, 815-854.

Koss, M., Harvey, M. (1991) The rape victim: Clinical and community interventions, CA: Sage.

Krebs, C. P., Lindquist, C. H., Warner, T. D., Fisher, B. S., Martin, S. L. (2007) The Campus Sexual Assault (CSA) study: final report (Document 221153). Washington, DC: U.S. Department of Justice. Alıntı: <https://www.ncjrs.gov/pdffiles1/nij/grants/221153.pdf>, Görüntüleme Tarihi: 12 Haziran 2015.

Kurşun, G. (2011) 101 Soruda Uluslar Arası Ceza Mahkemesi,1.baskı, , s.53-54, İnsan Hakları Gündemi Derneği Yayını, Ankara.

Kurtuluş, K. (1979) Pazarlama Araştırmalarında Örnekleme ve Uygulamaya İlişkin Başlıca Sorunlar, *İşletme Fakültesi Dergisi*, 8, (2): 15-30.

Lambert, A. J., Raichle, K. (2000) The role of political ideology in mediating judgments of blame in rape victims and their assailants: A test of the just world, personal responsibility, and legitimization hypotheses, *Personality and Social Psychology Bulletin*, 26, 853-863.

Langevin R., Watson, R. J. (1996). Major factors in the assessment of paraphilic ansex offenders, *Journal of Sex Offender Rehabilitation*, 23(3-4): 39-70.

Lerner, M. J. (1980) The belief in a just world: A fundamental delusion. New York: Plenum.

Lerner, M. J., Simmons, C. H. (1966). Observer's Reaction to the "innocent Victim": Compassion or Rejection? *Journal of Personality and Social Psychology*, 4(2): 203–210.

Linden, J. A. (1999) Sexual assault, *Emergency Medicine Clinics of North America*, 17, 685-697.

Lipkus, I. M., Dalbert, C. Siegler, I. C. (1996) The importance of distinguishing the belief in a just world for self versus others, *Personality and Social Psyc. Bull.*, 22, 666-667.

Lonsway, K. A., Fitzgerald, L. F. (1994) Rape myths: In review, *Psychology of Women Quarterly*, 18, 133-164.

Malhotra, N. K. (2004) *Marketing Research an Applied Orientation*, 4. Edition, pp.321, Pearson Prentice Hall, New Jersey.

Malkoç, İ. (2009) *Türk Ceza Kanunu Uygulamasında Cinsel Suçlar*, s.2-18, Malkoç Kitabevi Yayınları, Ankara.

Mason, G. E., Riger, S., Foley, L. A. (2004) The impact of past sexual experiences on attributions of responsibility for rape, *Journal of Interpersonal Violence*, 19(10): 1157-1171.

McLaughlin, E. (2001) *Sage Dictionary of Criminology*, pp.19, Sage Publication, London.

Meston, C., Frohlich, P. (2000) The neurobiology of sexual function, *Archives of General Psychiatry*, 57, 1012-1030.

Monson, C. M., Byrd, G. R., Langhinrichsen-Rohling, J. (1996) To have and to hold: Perceptions of marital rape, *Journal of Interpersonal Violence*, 11, 410-424.

Monson, C. M., Langhinrichsen-Rohling, J., Binderup, T. (2000) Does “no” really mean “no” after you say “yes”? Attributions about date and marital rape, *Journal of Interpersonal Violence*, 15, 1156-1174.

Moscarello R (1990) Psychological management of victims of sexual assault, *Canadian Journal of Psychiatry*, 35(1): 25-30.

Nagel, B., Matsuo, H., McIntyre, K. P., Morrison, N. (2005) Attitudes toward victims of rape. Effects of gender, race, religion, and social class, *Journal of Interpersonal Violence*, 20, 725-737.

Newcombe, P. A., van den Eynde, J., Hafner, D., Jolly, L. (2008) Attributions of responsibility for rape: Differences across familiarity of situation, gender, and acceptance of rape myths, *Journal of Applied Social Psychology*, 38(7): 1736-1754.

O'Connor, B. P. (1991) How a relationship between thinking and feeling may give rise to a variety of human behaviors, *Genet Soc Gen Psychol Monogr*, 117(1): 29-48.

Okandan, G. R. (1951) *Umumi Hukuk Tarihi Dersleri*, s.67-478, Fakülteler Matbaası, İstanbul.

Okumuş, H. (1994) *Cinsel Suç Faillerinde Kişilik Yapısı*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Adli Tıp Enstitüsü, İstanbul.

Oral, G. (1999) *Adli Psikiyatri*, (Z. Soysal, C. Çakalır). *Adli Tıp*, Cilt III, İ.Ü.s.1377-572, Cerrahpaşa Tıp Fak. Yayınları, İstanbul.

Osman Y., Gökcan, H. T., Artuç M. (2010) *Türk Ceza Kanunu (6 Cilt) Yorumlu – Uygulamalı*, , 3. Cilt, s.3251, Adalet Yayınevi, Ankara.

Otto, K., Dalbert, C. (2005) Belief in a just world and its function for young Prisoners, *Journal of Research in Personality*, 39, 559–573.

Özbek, V. Ö., Kanbur, M. N., Bacaksız, P., Tepe, İ. (2010) *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 3.baskı, s.363-382, Seçkin Yayınlar, Ankara.

Öztürk, E. (2003) Travma Kökenli Dissosiyatif Bozukluk Vakalarının Ailelerindeki Çocukluk Çağı Travmaların Sıklığı, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, Adli Tıp Enstitüsü. İstanbul.

Öztürk, E. (2009) Dissosiyatif Kimlik Bozukluğunun Psikoterapisi, *Psike Dergi*, 2, (2): 39-49.

Öztürk, E., Şar, V. (2005) “Apparently normal” family. A contemporary agent of transgenerational trauma and dissociation, *Journal of Trauma Practice*, 4(3-4): 288-303.

Paul, L. A., Kehn, A., Gray, M. J., Salapska-Gelleri, J. (2014) Perceptions of, and assistance provided to, a hypothetical rape victim: Differences between rape disclosure recipients and nonrecipients, *Journal of American College Health*, 62(6): 426-433.

Payne, D., L., Lonsway, K., A., Fitzgerald, L., F. (1999) Rape myth acceptance: exploration of its structure and its measurement using the illinois rape myth acceptance scale, *Journal of Research in Personality*, 33, 27-68.

Phares, E. J., Wilson, K. G. (1972) Responsibility Attribution: Role of Outcome Severity, Situational Ambiguity, And Internal-External Control, *Journal of Personality*, 40, 392-406.

Resnick, H. (1993) Prevalence of civilian trauma and post-traumatic stress disorder in representative national sample of women, *Journal Consulting and Clinical Psychology*, 61(6): 984-99.

Rotter, J. B. (1966) Generalized expectancies for internal versus external control of reinforcement, *Psychological Monographs*, 80, 1-28.

Rozee, P. D., Koss, M. P. (2001) Rape : A Century Of Resistance, *Psychology of Women Quarterly*, 25, 280-294.

Rubinow, D. R., Schmidt, P. (1996) Androgens, brain and behaviour, *American Journal of Psychiatry* 153 (8): 974-984.

Russel, B. L., Trigg, K. Y. (2004) Tolerance of sexual harassment: An examination of gender differences, ambivalent sexism, social dominance, and gender roles, *Sex Roles*, 50 (7/8), 565-573.

Russell, D. E. H. (1984) Sexual Exploitations: Rape, Child Sexual Abuse, And Workplace Harassment, CA: Sage, Beverly Hills.

Sakallı-Uğurlu, N. (2002) Çelişik duygulu cinsiyetçilik ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması, *Türk Psikoloji Dergisi*, 17(49): 47-58.

Sakallı-Uğurlu, N. (2003) Cinsiyetçilik: Kadınlara ve Erkeklerle İlişkin Tutumlar ve Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Kuramı, *Türk Psikoloji Yazıları*, 6(11-12): 1-20.

Sakallı-Uğurlu, N., Yalçın, Z. S., Glick, P. (2007) Ambivalent sexism, belief in a just world, and empathy as predictors of Turkish students' attitudes toward rape victims, *Sex Roles*, 57 (11-12): 889-895.

Salman, S. (2007) The predictors of attitudes toward sexual harassment: locus of control, ambivalent sexism, and gender differences, Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Sampert, S. (2010) Let Me Tell You a Story: English Canadian Newspapers and Sexual Assault Myths, *Canadian Journal of Women and the Law*, 22(2): 301-328

Savaş, N. (2003) Doğankent Sağlık Eğitim Araştırma Bۆlgesindeki 15-19 Yaş Kadınların Ruh Sağlığı ve Aile İçi Şiddete Maruz Kalma Açısından Değerlendirilmesi Üzerine Bir alışma, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Tıp Fakۆltesi, Adana.

Scully, D. (1994) Cinsel Şiddeti Anlamak (ev. Ő. Tekeli, L. AYTEK), Metis Yayınları. İstanbul.

Selvi, Y., Gۆzel Ö. P., Atli, A., Gۆndođdu K. S. (2011) Aile içi cinsel istismar sonrası zedelenmiş cinsellik: kompulsif cinsel davranışları olan bir olgu sunumu, *Düşünen Adam Psikiyatri ve Nۆrolojik Bilimler Dergisi*, 24, 85-8.

Sevük, H. Y. (2005) 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Cinsel Saldırı Ve Cinsel Taciz Suçları, *TBB Derg.*, 57, 247-270.

Simonson, K., Subich, L. M. (1999) Rape perceptions as a function of gender-role traditionality and victim-perpetrator association, *Sex Roles*, 40, 617-634.

Smith, C. A., Frieze, I. H. (2003) Examining rape empathy from the perspective of the victim and the assailant, *Journal of Applied Social Psychology*, 33, 476-498.

Solmuş, T. (1997). Eğitim Dۆzeyinin, Cinsiyetin, Giyim Tarzının Ve Sosyal Statünün Tecavۆze İlişkin Algılar Üzerindeki Etkisi, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Stinson, J. D., Sales, B. D., Becker, J. V. (2008) Sex Offending: Causal Theories to Inform Research, Prevention and Treatment, APA. Washington.

Sullivan, J. P., Mosher, D. L. (1990) Acceptance of guilded imagery of marital rape as a function of macho personality, *Violence and Victims*, 5, 275-286.

Süssenbach, P., Eyssel, F., Rees, J., Bohner, G. (2015) Looking for blame: Rape myth acceptance and attention to victim and perpetrator, *Journal of Interpersonal Violence*. doi:10.1177/0886260515591975.

Şar V. (2009) Dissosyatif Bozukluklar. Psikiyatri (Kulaksızoğlu, I. B., Tükel, R., Üçok, A., Yargıç, İ., Yazıcı, O., Ed.), s. 155-73, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul.

Şar, V. (2013) Dissosiyatif Bozukluklar, Psikiyatri (R. Tükel, S. Çakır, Ed.), İstanbul Tıp Fakültesi 185. Yıl Ders Kitapları Serisi, 1. Baskı, s.65, Nobel Matbaacılık, İstanbul.

Şar, V., Akyüz, G., Öztürk, E., Alioğlu, F. (2013) Dissociative depression among women in the community, *Journal of Trauma & Dissociation*, 14(4): 433-38.

Şen, E. (2014) Sarkıntılık ve Cinsel Saldırı. Alıntı: <http://www.hukukihaber.net/sarkintilik-ve-cinsel-saldiri-makale,3712.html>, Görüntüleme Tarihi: 12Mart2015.

T.C Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı (1995) İçi Şiddetin Sebep ve Sonuçları. Alıntı: https://istifhane.files.wordpress.com/2013/03/aile_ici_siddetin_sebep_ve_sonuclar_1995.pdf, Görüntüleme Tarihi: 20 Mart 2015.

T.C. Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü (2013) Adli İstatistik 2013 Yayını. Alıntı: http://www.adlisicil.adalet.gov.tr/istatistik_2013/60.pdf, Görüntüleme Tarihi: 20 Mart 2015.

T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (2009) Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması Raporu. Alıntı:

http://kadininstatusu.aile.gov.tr/data/542a8e86369dc31550b3ac33/ana_rapor_mizan_1.pdf,

Görüntüleme Tarihi: 20 Mart 2015.

Tekin, M., Tekin, A. (2014) Anksiyete Bozukluklarında Dissosiyatif Belirtiler, *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 6(4): 330-339.

Tezcan, D., Erdem, M. R., Önok, R. M. (2006) 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'na Göre Teorik Ve Pratik Ceza Özel Hukuku, 3. Baskı, s.208, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Thompson, V. S., West, S. D. (1992) Attitudes of African American adults toward treatment in cases of rape, *Community Mental Health Journal*, 28(6): 531-536.

Tiftik, N. (2012) Adam Öldürme Eylemi Nedeniyle Hüküm Giymiş Olan Kadınlarda, Çocukluk Örselenme Yaşantılarına Maruz Kalma Düzeyi, Adil Dünya İnancı Ve Öfke İfade Tarzları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Topal, A. H. (2009) Uluslararası Ceza Yargılamalarında Cinsel Suçlar, s.171-192, Oniki Levha Yayınları, İstanbul.

Tuna, Y. (1955) Irza Geçme Üzerine Mukayeseli İnceleme, *Adalet Derg*, 4, 335-336.

Turgut, S. (2007) Predictors of attitudes toward sexual harassment: Ambivalent sexism, ambivalence toward men, and gender differences, Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Udeh, A. (1991) Mukayeseli İslam Hukuku ve Beşeri Hukuk (Çev. Şafak, A.), s.28-34, Rehber Yayıncılık, Ankara.

Üçok, C., Mumcu, G., Bozkurt, A. (1999) Türk Hukuk Tarihi, Dokuzuncu Baskı, s.27, Savaş Yayınları, Ankara.

Valor-Segura, I., Expósito, F., Moya, M. (2011) Victim blaming and exoneration of the perpetrator in domestic violence: The role of beliefs in a just world and ambivalent sexism, *The Spanish Journal of Psychology*, 14(1): 195-206.

Viki, G. T., Abrams, D., Masser, B. (2004) Evaluating stranger and acquaintance rape: The role of benevolent sexism in perpetrator blame and recommended sentence length, *Law and Human Behavior*, 28, 295-303.

Vonderhaar R.L., Carmody D.C. (2014) There Are No “Innocent Victims”: The Influence of Just World Beliefs and Prior Victimization on Rape Myth Acceptance, *Journal of Interpersonal Violence*, 30(10): 1615-1632.

Ward, C. (1988) The attitudes toward rape victims scale: Construction, validation, and cross-cultural applicability, *Psychology of Women Quarterly*, 12, 127-146.

Ward, C., Newlon, B., Krahé, B., Myambo, K., Payne, M., Tastaban, Y., Yuksel, Ş., Ghadially, R., Kumar, U., B.Lee, H., Cheung, F. M., Upadhyaya, S., Patnoe, J., Kirby, C., Gomez, A. V., Parra, E., Colosio, L. (1992) The attitudes toward rape victims scale : psychometric data from 14 countries, *Social and Behavioural Science Documents*, 18 (Document No. 2877).

Ward, C. A. (1995) Attitudes toward rape: feminist And Social Psychological Perspectives, Sage Publications, London.

White, B. H., Kurpius, S. E. R. (1999) Attitudes toward rape victims, *Journal of Interpersonal Violence*, 14(9): 989-995.

World Health Organization (2002) World Report on Violence and Health. Chapter 6. pp.147-181, Geneva: WHO.

World Health Organization (2003) Guidelines for Medico-Legal Care for Sexual Violence Victims, Geneva: WHO.

Yalçın, Z. S. (2006) Effects of ambivalent sexism, locus of control, empathy, and belief in a just world on attitudes toward rape victims. Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Yarsuvat, D. (1964) Mukayeseli Hukukta Cinsi Suçlar ve Müeyyideleri, *İstanbul Hukuk Fakültesi Mecmuası*, c.XXX, 1-2, 116-117.

Yarsuvat, D., Bayraktar, K., Yüzbaşıoğlu, N. (2004) Türk Ceza Kanunu Tasarısı Hakkında Galatasaray Üniversitesi'nin Görüşü, Türk Ceza Kanunu Reformu, İkinci Kitap, Makaleler, Görüşler, Raporlar, s.308, TBB Yayınları, Ankara.

Yavuz, M. F. (1996) Cinsel Saldırı Olgularının Değerlendirilmesinde Yeni Bir Yaklaşım, *Adli Tıp Dergisi*, 12(1-4):155-160.

Yavuz, M. F. (1997) Yayınlanmamış Cinsel Suçlar Ders Notları, İ.Ü.Adli Tıp Enstitüsü, İstanbul.

Yenidünya, A. C. (2005) 5237 sayılı Yeni Türk Ceza Kanunu'nda Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar, *Legal Hukuk Derg.*, 33: 3310.

Yıldırım, N., Akgün, S. (2013) Sivil Toplum Kuruluşu Gönüllülerinin Sosyal Sistemin Meşruiyetine İlişkin Algıları, Adil Dünya İnançları ve Sosyal Baskınlık Yönelimleri , *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 24(1): 115-128.

Yüksel Ş. (2009) Travmatik Deneyimler ve Ruh Sağlığı. Psikiyatri (Kulaksızoğlu, I. B., Tükel, R., Üçok, A., Yargıç, İ., Yazıcı, O., Ed.), s.91-104, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul,.

Yüksel, Ş. (2008) Cinsel Travmalar, 1. Kadın Sağlığı Kongresi, Kongre Kitabı, s.112-121, Başak Matbaacılık, Ankara.

Zinzow, H., Amstadter, A. B., McCauley, J. L., Ruggiero, K. J., Resnick, H. S., Kilpatrick, D. G. (2011) Self-rated Health in Relation to Rape and Mental Health Disorders in a National Sample of College Women, *Journal of American College Health*, 59(7): 588-594.

Zuckerman, M. (1975) Belief in a just world and altruistic behaviour, *Journal of Personality and Social Psychology*, 31, 972-976.

8. EKLER

EK-1: BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

AÇIKLAMA

Kişisel bilgi formu ve ekte bulunan ölçekler çeşitli konulardaki sosyal tutumlarınızı incelemeye yönelik hazırlanmıştır. Sorularda doğru ya da yanlış cevap yoktur, sizin ne düşündüğünüz önemlidir. Bu çalışmaya katılım tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Ankete katılanlardan kimlik belirten hiçbir bilgi istenmemektedir. Çalışmadan elde edilen bilgiler toplu halde değerlendirilecek ve sadece bilimsel çalışmalarda kullanılacaktır. Size ait bilgiler gizli tutulacaktır. Form ve ölçekleri cevaplarırken sorular karşısında herhangi bir rahatsızlık duyarsanız anketi yarıda bırakabilirsiniz. Rahatsızlığınızla ilgili görüşmek isterseniz araştırmacıya başvurabilirsiniz. Soruları eksiksiz biçimde ve içtenlikle doldurmanız sağlıklı veri toplanabilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Bu araştırmaya yönelik sorularınızı aşağıda ismi ve iletişim bilgisi verilmiş kişiye yöneltebilirsiniz.

Gönüllüyseniz, lütfen her bölümü, başındaki açıklamayı okuduktan sonra cevaplamaya başlayınız. Katkınız için teşekkür ederiz.

Mehmet Akif YALÇIN

e-mail: mayalcin02@gmail.com

EK-3: BİREYSEL ve GENEL ADİL DÜNYA İNANCI ÖLÇEĞİ

Aşağıda verilen ölçekte çeşitli cümleler yazmaktadır. Her maddeyi dikkatlice okuyup, cümlede yazarlarla ilgili size en uygun olan seçeneği işaretleyiniz. Her cümleden sadece bir seçeneği işaretleyiniz ve hiçbir cümleyi boş bırakmayınız.

(1) Tamamen Karşıyım (2) Katılmıyorum (3) Biraz Katılıyorum Biraz Katılmıyorum (4) Katılıyorum (5) Tamamen Katılıyorum		Tamamen Karşıyım	Katılmıyorum	Biraz Katılıyorum	Biraz Katılmıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
		1	2	3	4	5	
1	Eninde sonunda başıma gelen her şeyi hak ettiğime inanıyorum						
2	Bana karşı genellikle adil davranılmıştır						
3	Çoğunlukla ne hakettiysen onu bulmuşumdur						
4	Genel olarak baktığımda yaşadığım olaylar adildir						
5	Hayatımdaki adaletsizlikler istisnai durumlardır						
6	Hayatta başıma gelen olayların çok büyük bir kısmının adil olduğuna inanıyorum						
7	Benimle ilgili verilen önemli kararların çoğunlukla adil olduğunu düşünüyorum						
8	Dünyanın aslında adil bir yer olduğuna inanıyorum						
9	İnsanların eninde sonunda ne hak ederse onu bulacaklarına inanıyorum						
10	Adaletin her zaman adaletsizlikler karşısında galip geleceğine eminim.						
11	Uzun vadede insanların adaletsizliklerin üstesinden geleceğine inanıyorum						
12	Hayatın her alanındaki adaletsizliklerin (örneğin iş hayatında, aile hayatında, Politik hayatında vs.) Bir kural olmaktan ziyade birer istisna olduğuna inanıyorum.						
13	İnsanların önemli kararlar verirken adil olmaya gayret ettiklerine inanıyorum.						

EK-4: ÇELİŞİK DUYGULU CİNSİYETÇİLİK ÖLÇEĞİ

Aşağıda verilen ölçekte çeşitli cümleler yazmaktadır. Her maddeyi dikkatlice okuyup, cümlede yazanlarla ilgili size en uygun olan seçeneği işaretleyiniz. Her cümleden sadece bir seçeneği işaretleyiniz ve hiçbir cümleyi boş bırakmayınız.

(1) Hiç Katılmıyorum (2) Oldukça Katılmıyorum (3) Biraz Katılmıyorum (4) Biraz Katılıyorum (5) Oldukça Katılıyorum (6) Çok Katılıyorum		Hiç Katılmıyorum	Oldukça Katılmıyorum	Biraz Katılmıyorum	Biraz Katılıyorum	Oldukça Katılıyorum	Çok Katılıyorum
		1	2	3	4	5	6
1	Ne kadar başarılı olursa olsun bir kadının sevgisine sahip olmadıkça bir erkek gerçek anlamda bütün bir insan olamaz.						
2	Gerçekte birçok kadın “eşitlik” arıyoruz maskesi altında işe alınmalarda kendilerinin kayırılması gibi özel muameleler arıyorlar.						
3	Bir felaket durumunda kadınlar erkeklerden önce kurtarılmalıdır.						
4	Birçok kadın masum söz veya davranışları cinsel ayrımcılık olarak yorumlamaktadır.						
5	Kadınlar çok çabuk alınırlar.						
6	Karşı cinsten biri ile romantik ilişki olmaksızın insanlar hayatta gerçekten mutlu olamazlar.						
7	Feministler gerçekte kadınların erkeklerden daha fazla güce sahip olmalarını istemektedirler.						
8	Birçok kadın çok az erkekte olan bir saflığa sahiptir.						
9	Kadınlar erkekler tarafından el üstünde tutulmalı ve korunmalıdır.						
10	Birçok kadın erkeklerin kendileri için yaptıklarına tamamen minnettar olmamaktadırlar.						
11	Kadınlar erkekler üzerinde kontrolü sağlayarak güç kazanmak hevesindedirler.						
12	Her erkeğin hayatında hayran olduğu bir kadın olmalıdır.						

(1) Hiç Katılmıyorum (2) Oldukça Katılmıyorum (3) Biraz Katılmıyorum (4) Biraz Katılıyorum (5) Oldukça Katılıyorum (6) Çok Katılıyorum		Hiç Katılmıyorum	Oldukça Katılmıyorum	Biraz Katılmıyorum	Biraz Katılıyorum	Oldukça Katılıyorum	Çok Katılıyorum
		1	2	3	4	5	6
13	Erkekler kadınsız eksiktirler.						
14	Kadınlar işyerlerindeki problemleri abartmaktadırlar.						
15	Bir kadın bir erkeğin bağlılığını kazandıktan sonra genellikle o erkeğe sıkı bir yular takmaya çalışır.						
16	Adaletli bir yarışmada kadınlar erkeklere karşı kaybettikleri zaman tipik olarak kendilerinin ayrımcılığa maruz kaldıklarından yakınır.						
17	İyi bir kadın erkeği tarafından yüceltilmelidir.						
18	Erkeklere cinsel yönden yaklaşılabilir olduklarını gösterircesine şakalar yapıp daha sonra erkeklerin tekliflerini reddetmekten zevk alan birçok kadın vardır.						
19	Kadınlar erkeklerden daha yüksek ahlaki duyarlılığa sahip olma eğilimindedirler.						
20	Erkekler hayatlarındaki kadın için mali yardım sağlamak için kendi rahatlarını gönüllü olarak feda etmelidirler.						
21	Feministler erkeklere makul olmayan istekler sunmaktadırlar.						
22	Kadınlar erkeklerden daha ince bir kültür anlayışına ve zevkine sahiptirler.						

EK-5: TECAVÜZ KURBANLARINA İLİŞKİN TUTUMLAR ÖLÇEĞİ

Aşağıda verilen ölçekte çeşitli cümleler yazmaktadır. Her maddeyi dikkatlice okuyup, cümlede yazanlarla ilgili size en uygun olan seçeneği işaretleyiniz. Her cümleden sadece bir seçeneği işaretleyiniz ve hiçbir cümleyi boş bırakmayınız.

		Hiç Katılmıyorum	Oldukça Katılmıyorum	Biraz Katılmıyorum	Biraz Katılıyorum	Oldukça Katılıyorum	(Çok Katılıyorum
		1	2	3	4	5	6
(1) Hiç Katılmıyorum							
(2) Oldukça Katılmıyorum							
(3) Biraz Katılmıyorum							
(4) Biraz Katılıyorum							
(5) Oldukça Katılıyorum							
(6) Çok Katılıyorum							
1	Tecavüze uğramış kadın daha az çekicidir						
2	Kurbanın ne kadar direnç gösterdiği, tecavüzün gerçekleşip gerçekleşmediğini anlamada temel faktör olmalıdır.						
3	Tecavüze uğramış bir kadının genellikle masum bir kadın olduğunu düşünürüm						
4	Kadınlar genellikle saygınlıklarını korumak için tecavüze uğradıklarını iddia ederler						
5	"KÖTÜ" kızlar kadar "İYİ" kızlar da tecavüze uğrayabilir.						
6	Kadınlar dış görünüşleriyle ya da davranışlarıyla tecavüze sebebiyet vermezler						
7	Daha önce cinsel ilişki yaşamış kadınlar tecavüzden yakınmamalıdır.						
8	Sarhoş kadınların genelde cinsel ilişkiye girme konusunda hevesli olduklarını düşünürüm.						
9	Bazı kadınların tecavüze uğraması onlar için iyi olur.						
10	Evlilik öncesinde cinsel ilişkiye girmiş olmaktan suçluluk duyan kadınların bile, asılsız tecavüz iddialarında bulunacaklarına inanmam.						
11	Çoğu kadın içten içe tecavüze uğramayı arzu eder.						
12	Tecavüz her kadının başına gelebilir.						

(1) Hiç Katılmıyorum (2) Oldukça Katılmıyorum (3) Biraz Katılmıyorum (4) Biraz Katılıyorum (5) Oldukça Katılıyorum (6) Çok Katılıyorum		Hiç Katılmıyorum	Oldukça Katılmıyorum	Biraz Katılmıyorum	Biraz Katılıyorum	Oldukça Katılıyorum	Çok Katılıyorum
		1	2	3	4	5	6
13	Tanımadıkları kişilerin arabasına binerek tecavüze uğrayan kadınların bunu hakettiğini düşünüyorum.						
14	Birçok kadın hamile olduğunu öğrenince asılsız tecavüz öyküleri uydurur						
15	Tecavüzün sorumlusu kadınlar değil erkeklerdir.						
16	Gece kulüplerinde çalışan kadınların tecavüz suçlamalarını şüphe ile karşılarım.						
17	Fahişelik yapan kadınların tecavüz iddialarını şüphe ile karşılarım.						
18	Gece tek başına dışarı çıkan bir kadın kendini tecavüz edilebilecek bir duruma sokar.						
19	Birçok kadın, cinsel ilişkiyi kabul edip sonra kararlarını değiştirdiğinde tecavüze uğradıklarını iddia ederler.						
20	Bir kadın tecavüze uğrarsa, tecavüze uğradığı için kendini suçlamamalıdır.						
21	Sağlıklı bir kadın, eğer gerçekten denerse, tecavüze başarıyla karşı koyabilir.						
22	Tecavüze uğradığını söyleyen birçok kadın yalan söylüyordur, çünkü suçladıkları kişiye kızgındırlar ya da o kişiden intikam almak istiyorlardır						
23	Kadınlar bilinçaltından tecavüze uğramak istediklerinden, kendilerini cinsel saldırıya uğrayabilecekleri durumlara sokarlar.						
24	Cinsel deneyimi olan kadınlar tecavüzden gerçekten zarar görmezler.						
25	Çoğu durumda tecavüze uğrayan kadın tecavüzden zevk almıştır.						

EK-6: SENARYO 1

Aşağıda dört farklı senaryo ve bu senaryolara ait cümleler bulunmaktadır. Her senaryoyu okuyup senaryolarla ilgili cümlelerden size en uygun olan seçeneği işaretleyiniz. Her cümlede sadece bir seçeneği işaretleyiniz ve hiçbir cümleyi boş bırakmayınız.

Neşe 29 yaşındadır ve bir yemek fabrikasında çalışmaktadır. Bir gün akşam saat 18:00 de işten çıkarak alışveriş için bir markete gitmiştir. O gün hava soğuktur ve üzerinde uzun bir pardösü, uzun etek, başında bere vardır ve boynu da atkı ile sarılıdır. Alışveriş çıkışında bir yabancı erkek Neşeyi görmüş ve takip etmiştir. Tenha ve karanlık bir yoldan eve doğru ilerleyen Neşe'ye tanımadığı adam hızla yaklaşarak elleriyle ağzını kapatmış ve hemen yol üstünde bulunan bir inşaata götürmüştür. Neşe direnmeye çalışsa da adam elindeki bıçakla Neşe 'yi korkutarak onunla zorla cinsel ilişkiye girmiştir.

1.Neşe gerçekten isteseydi olayın gidişatını değiştirebilirdi.				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
2. Yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında Neşe Sorumludur				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
3. Yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında Erkek Şahıs Sorumludur				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
4.Bana göre bu olay bir tecavüz değildir.				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

5. Neşe bu olayın yaşanmasında cinsel anlamda tahrik edici davranmıştır.				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
6. Neşe bu olaydan dolayı mahkemeye başvurmalıdır				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
7. Olay mahkemeye yansırsa Erkek Şahıs suçlu bulunur.				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
8. Olayın bu şekilde sonuçlanmasında Neşe de sorumlu olduğu için Erkek Şahıs mahkemede daha az ceza almalıdır.				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

EK-7: SENARYO 2

25 yaşında olan Demet sigorta şirketinde çalışmaktadır ve ailesiyle yaşamaktadır. Sezer ise 28 yaşında emlak satışı yapan özel bir firmada çalışmaktadır ve arkadaşı ile birlikte yaşamaktadır. Bir yıl önce tatil için gittikleri Antalya 'da bir otelde tanışan Demet ile Sezer daha sonraki zamanlarda görüşmeye devam etmişler ve son 8 aydan beri de flört etmektedirler. Yılbaşı gecesini beraber geçiren çift barda eğlenmişler ve alkol almışlardır. Gece 03:00 da evlerine gitmek üzere bardan çıktıktan sonra Sezer saat geç olduğu için Demet'e geceyi kendi evinde geçirmeyi teklif etmiş ve Demet bunu kabul etmiştir. Evde müzik eşliğinde dans edip alkol alarak eğlenmişlerdir. Daha sonra Sezer Demet 'e yakınlaşmış ve dokunup öpüşmeye başlamışlardır. Bir müddet sonra Sezer Demet' in kıyafetlerini çıkarmak istemiş ancak Demet daha fazla ileri gitmek istemediğini söyleyerek Sezer' i itmiştir. Demet Sezer 'e karşı direnmeye çalışsa da Sezer ısrarına devam ederek zorla Demet ile cinsel ilişkiye girmiştir.

1. Demet gerçekten isteseydi olayın gidişatını değiştirebilirdi.				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
2. Yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında Demet Sorumludur				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
3. Yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında Sezer Sorumludur				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
4. Bana göre bu olay bir tecavüz değildir.				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

5. Demet bu olayın yaşanmasında cinsel anlamda tahrik edici davranmıştır.				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
6. Demet bu olaydan dolayı mahkemeye başvurmalıdır				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
7. Olay mahkemeye yansırsa Sezer suçlu bulunur.				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
8. Olayın bu şekilde sonuçlanmasında Demet de sorumlu olduğu için Sezer mahkemede daha az ceza almalıdır.				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

EK-8: SENARYO 3

Aslı 36 yaşında evli ve ev hanımıdır. Kocasını Ahmet 40 yaşındadır ve tekstil işi ile uğraşmaktadır. İlişkilerinde ara sıra bazı problemler olsa da evliliklerini sürdürmektedirler. Son zamanlarda Aslı ile Ahmet yine aralarında çıkan bir fikir ayrılığı nedeni ile tartışmışlar ve bu tartışma nedeni ile yaklaşık iki haftadır cinsel ilişki yaşamamaktadırlar. Ahmet bir gece uyumadan önce Aslı'ya beraber olmak istediğini söylemiş ancak Aslı Ahmet'in bu isteğini reddetmiştir. Aslının tüm karşı gelmelerine ve direnmesine karşın Ahmet zorla Aslı ile cinsel ilişkiye girmiştir.

1.Aslı gerçekten isteseydi olayın gidişatını değiştirebilirdi.				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
2. Yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında Aslı Sorumludur				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
3. Yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında Ahmet Sorumludur.				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
4.Bana göre bu olay bir tecavüz değildir.				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
5. Aslı bu olayın yaşanmasında cinsel anlamda tahrik edici davranmıştır.				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
6. Aslı bu olaydan dolayı mahkemeye başvurmalıdır.				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

7. Olay mahkemeye yansırsa Ahmet suçlu bulunur.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

8. Olayın bu şekilde sonuçlanmasında Aşlı da sorumlu olduğu için Ahmet mahkemede daha az ceza almalıdır.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

EK-9: SENARYO 4

Sezin 23 yaşında üniversite öğrencisidir. Arkadaşının doğum günü partisi için arkadaşlarıyla bir barda buluşup eğlendikten sonra gece 23:30 da otobüsle eve dönmüştür. O gece mini etek, topuklu ayakkabılar ve dekolte bluz giyen Sezin' i otobüste tanımadığı bir adam görmüş ve indiği durakta inerek Sezin 'i takip etmiştir. Gece yürüdükleri yol tenhadır ve yan tarafında bir park bulunmaktadır. Bir müddet sonra adam Sezin 'e hızlıca yaklaşip ağzını kapatarak parkın karanlık ve تنها bir yerine götürmüştür. Sezin korkudan yardım isteyememiştir ve tüm direnmelerine karşın adam zorla Sezin ile cinsel ilişkiye girmiştir.

1.Sezin gerçekten isteseydi olayın gidişatını değiştirebilirdi.				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
2. Yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında Sezin Sorumludur.				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
3. Yaşanan olayın bu şekilde sonuçlanmasında Erkek Şahıs Sorumludur.				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
4.Bana göre bu olay bir tecavüz değildir.				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
5. Sezin bu olayın yaşanmasında cinsel anlamda tahrik edici davranmıştır.				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
6. Sezin bu olaydan dolayı mahkemeye başvurmalıdır.				
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

7. Olay mahkemeye yansırsa Erkek Şahıs suçlu bulunur.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

8. Olayın bu şekilde sonuçlanmasında Sezin de sorumlu olduğu için Erkek Şahıs mahkemede daha az ceza almalıdır.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

ÖZGEÇMİŞ

Ad- Soyadı : Mehmet Akif Yalçın

Doğum Yılı : 1981

Doğum Yeri : Gölbaşı/ Adıyaman

E-Posta : mehmetakifyalcin02@gmail.com

Eğitim Bilgileri

Lisans: Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Psikolojik Danışmanlık Ve Rehberlik (2000-2005)

Ortaöğretim: Gölbaşı Lisesi (1995-1998)

İş Tecrübeleri

- 2006 yılından beri Milli Eğitim Bakanlığı' na bağlı okullarda psikolojik danışman olarak görev yapmaktadır.

Uluslararası Bilimsel Kongrelerde Sunulan Bildiriler

- Özmen, G. Yılmaz, A. **Yalçın M. A.**, Kaşıkçı, G., Akkapulu, F., Yorulmaz, C.A. (2011) Sexual Abuse And Drawing Tests, 19th IAFS Triennial Meeting Funchal-Madeira-Portugal. (Sözlü Sunum)